

Talousarvio 2022

Talous- suunnitelma 2023–2025

muhos[®]

Kunnanhallitus 30.11.2021 § 453

Valtuusto 15.12.2021 § 98

Sisällysluettelo

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
1 MUHOKSEN KUNTASTRATEGIA	4
1.1 Kuntastrategia.....	4
1.2 Muhoksen kuntastrategia 2022-2025	4
1.3 Talousarvio ja -suunnitelma.....	5
1.4 Talouden tasapainotus.....	5
2 TALOUSARVIOON VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ	8
2.1 Muhoksen kunnan taloustilanne ja tehtävien muutokset	8
2.2 Kunnan sijainti, väestö ja työllisyys.....	9
2.3 Muhoksen kunnan organisaatio.....	10
2.5 Henkilöstö	12
3 YLEINEN TALOUDELLINEN TILA	14
3.1 Kuntatalous 2022 - 2025	14
3.2 Veroprosentit vuonna 2022.....	14
3.3 Verot ja valtionosuudet yhteensä.....	17
4 TALOUSARVION SITOVIUUS	18
4.1 Tavoitteiden sitovuus	18
4.2 Rahamääräisten erien sitovuus	18
5 KÄYTTÖTALOUS	20
5.1 Konsernipalvelut.....	21
5.2 Sosiaali- ja terveyslautakunta – sosiaali- ja terveyspalvelut	29
5.3 Hyvinvointilautakunta – hyvinvointipalvelut.....	39
5.4 Tekninen lautakunta – tekniset palvelut	66
6 TULOSLASKELMAOSA KUNNAN TALOUSARVIOSSA	77
7 INVESTOINTIOHJELMA 2022 – 2025	79
8 RAHOITUSLASKELMA	83
9 KUNTAKONSERNI 2022– 2025	86
10 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2022	87
11 TALOUSARVION 2022 TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET	88
LIITTEET	92
Liite 1	Muhoksen kunnan kuntastrategian 2022-2025 tiivistelmä
Liite 2	Muhoksen kunnan tytäryhteisöt ja osakkuusyhteisöt

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastoimen tehtävien siirtoa valmistellaan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle siten, että toiminta voi käynnistyä vuonna 2023. Uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien talouteen, mutta kuntien tehtävien rahoituksesta ei ole yksityiskohtaista tietoa talousarviota laadittaessa.

Muhoksen kunnan vastuulle siirtyy maatalouslomituksen järjestäminen isäntäkuntana nykyisten kahdeksan pohjoisimman paikallisyksikön alueella. Maatalousyrittäjien eläkelaitos (MELA) rahoittaa vuosina 2021-2022 toteutettavan projektin, jolla valmistellaan paikallisyksiköiden yhdistyminen. Oulujoen pohjoispuolista aluetta koskevat lomituspalvelut siirtyvät Muhoksen kunnan järjestettäväksi vuonna 2023. Muhoksen kunta osallistuu Oulun kaupunkiseudun työllisyyden kuntakokeiluun. Kuntakokeilu kestää vuoteen 2023 ja maan hallituksen tavoite on, että työllisyyspalvelut siirretään kuntien hoidettavaksi vuoden 2024 aikana. Tämän seurauksena työllisyyden hoito tulee kuntien tehtäväksi, mutta esimerkiksi siirrosta aiheutuvia talousvaikutuksia kunnille ei ole esitetty, koska lainsäädäntötyö on kesken.

Edellä kuvatut tehtävien siirrot ja muutokset vaikeuttavat Muhoksen kunnan talousarvion ja erityisesti taloussuunnitelman laatimista.

Kuntatalous on kiristynyt viime vuosina lainsäädännöllä ja asetuksilla kuntien tehtäviksi siirrettyjen uusien velvoitteiden vuoksi. Merkittävimmät muutokset koskevat varhaiskasvatusta, perusopetusta ja toisen asteen koulutusta (lukio). Sosiaali- ja terveystoimialalla näkyy hoitajamitoitus ja edelleen jatkuvat koronatoimenpiteet. Koronan vaikutukset heijastuvat kunnan toimintaan laajemmin myös henkilöstön työssäjaksamisessa ja kuntalaisille tarjottavissa palveluissa. Koronan vaikutusten ennakointi vuodelle 2022 on haastavaa. Kuvatut velvoitteet ja koronasta aiheutuneet kustannukset korvataan kunnille, mutta talousarviota laadittaessa kompesaatiot eivät ole varmistuneet.

Talousarvion vuoden 2022 vuosikatteen ja tuloksen toteutuminen edellyttää talousarviossa esitettyjen talouden tasapainotuksen toimenpiteiden toteuttamista toimialoilla. Lisäksi edellytetään tarkkaa toiminnan, henkilöstön ja talouden seuranta sekä ennakkoinnin kehittämistä toimialoilla ja sitovuustasoilla. Suunnitelman talouden tulos on ylijäämäinen, mikä kattaa normaalipoistot.

Kunnan investointeja on talousarviovuonna 2022 ja suunnitelmavuosina tarkasteltu kriittisesti ottaen huomioon talouden tasapainotuksen velvoite. Suunniteltujen investointien laajuutta on supistettu ja / tai käynnistämistä on jouduttu siirtämään myöhempään ajankohtaan. Kunta on edellisinä vuosina investoinut merkittävästi lakisääteisiin tehtäviin ja palveluihin, mikä näkyy kunnan velkaantumisenä. Vuoden 2022 suurimmat määrärahat on varattu Kirkkosaaren sillan uusimiseen kaavoitettavan asuin- ja virkistysalueen käyttöön sekä valtatie 22 Rovaniemen alueen tiejärjestelyihin. Suunnitellut bruttoinvestoinnit vuosina 2022–2025 ovat 15,5 M€. Investoinneilla vastataan yhdyskuntarakenteen, elinkeinojen ja asumisen tarpeisiin sekä kehitetään kunnan koulutus- ja vapaa-ajan palveluita.

Jussi Rämetsä
vt. kunnanjohtaja

1 MUHOKSEN KUNTASTRATEGIA

Muhoksen kunnassa on syksyllä 2021 valmisteltu kuntastrategia 2022-2025 uuden valtuustokauden johtamisen työkaluksi. Kuntastrategia on valtuuston hyväksymiskäsittelyssä yhtä aikaa talousarvion kanssa. Uuden kuntastrategian hyväksymiseen asti kunnassa toteutetaan valtuuston 18.12.2017 hyväksymää strategiaa.

1.1 Kuntastrategia

Kuntalain 37 §:n mukaisesti kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

1.2 Muhoksen kuntastrategia 2022-2025

Muhokseksen kuntastrategia 2022-2025 on laadittu osallistamalla valtuutetut, kunnan henkilöstö ja sidosryhmiä strategiaprosessin eri vaiheisiin. Strategiatyön poliittisesta ohjauksesta on vastannut kunnanhallitus ja operatiivisesta valmistelusta kunnan johtoryhmä. Kuntastrategia on laadittu elomarraskuussa 2021. Valtuuston 15.12.2021 hyväksymä kuntastrategian 2022-2025 tiivistelmä on liitetty hyväksymisen jälkeen tämän talousarvioasiakirjan liitteeksi 1. Muhoksen kuntastrategiassa on kuvattu:

- Strategian lähtökohdat
 - Kuntastrategian tarkoitus
 - Kuntatalouden tasapainotus
- Arvot, visio 2030 ja missio
- Strategiset vahvuudet
- Strategiset päämäärät, tavoitteet ja toimenpiteet
 - Elinvoimainen ja erottuva
 - Yhteisöllinen ja osallistuva
 - Arvostava ja mahdollistava
- Strategian toteuttamisohjelmat
 - Toteuttamisohjelmat
 - Toimialojen strategiset tavoitteet
- Toteuttaminen ja seuranta

1.3 Talousarvio ja -suunnitelma

Kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. **Muhoksen kuntaa koskee alijäämän kattamisvelvollisuus, koska kunnan taseeseen on kertynyt alijäämää noin 2 M€ (TP 2020). Kertynyt alijäämä tulee olla katettuna vuoden 2025 tilinpäätöksessä.**

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

1.4 Talouden tasapainotus

Tilinpäätöksen 2020 hyväksymisen yhteydessä päätettiin käynnistää Muhoksen kunnan talouden tasapainotusohjelman valmistelu vuosille 2022-2025 ottaen huomioon kuntalain mukainen alijäämän kattamisvelvollisuus. Toimenpiteiden valmistelu perustui aiemmin tehtyjen tasapainotusohjelmien (KV 26.8.2019/54§, KV 29.2.2016/9 § ja KV27.1.2014/4 §) esityksiin ja kunnanvaltuuston 28.6.2021 päätökseen kouluverkosta.

Kunnan johtoryhmän toimeksiannosta toimialat alkoivat valmistella toimenpide-esityksiä talouden tasapainottamiseksi toimialajohtajan johdolla. Toimialojen kokouksiin osallistuivat kunnanjohtaja ja talousjohtaja sekä henkilöstöpäällikkö tilanteesta riippuen. Kunkin toimialueen esihenkilöt ovat olleet alusta asti tiivisti mukana valmistelemassa toimenpiteitä. Tämän pohjalta saatiin realistinen käsitys käytettävissä olevista säästökohteista sekä niiden vaikutuksista kunnan tehtäviin ja talouteen keskipitkällä aikavälillä.

Syksyllä 2021 käytiin kunnanjohtajan ja talousjohtajan johdolla läpi toimialakohtaisesti toimenpideehdotukset siten, että kunnan peruspalveluita ja lakisääteisiä tehtäviä ei vaaranneta. Lisäksi tarkasteltiin mahdollisuudet lisätä tuloja siltä osin, kun toimialat voivat päätöksillään vaikuttaa niihin.

Syksyllä toimialojen kanssa edellen tarkennettu talouden tasapainotusohjelma on ohjannut kunnan talousarvion 2022 ja taloussuunnitelman 2023-2025 laadintaa valtuuston hyväksymän talousarvion raamin mukaisesti. Talousarvion vuoden 2022 tasapainotustoimenpiteet on siirretty osaksi talousarviota (käyttösuunnitelma) ja siten ne ovat osa vuoden 2022 menojen ja tulojen arvioita toimialoittain ja sitovuuksittain. Vuosille 2023-2025 suunnitellut toimenpiteet on huomioitu suunnitteluvuosien arviolaskelmissa. **Tavoitteena on, että vuosien 2022–2025 tilinpäätökset ovat**

ylijäämisiä ja kertynyt alijäämä on katettu vuoden 2025 tilinpäätöksessä kokonaan. Toimialakohtaiset toimenpiteet sekä arvioidut tulolisäykset ja menojen säästöt vuosittain on esitetty tarkemmin seuraavassa taulukossa. Kuntakonsernin konserniyhteisöjen lainan lyhennys kunnalle vuoteen 2025 on kuvattu liitteessä 2.

Talouden tasapainotus vuoteen 2025 mennessä edellyttää kunnalta tarkkaa talouskuria ja tulevien investointien kriittistä tarkastelua myös tulevina vuosina sekä talouden tasapainotustoimenpiteiden toimeenpanoa koko kuntakonsernissa ja toimialoilla. Toimenpiteiden toteutusta ja vaikutuksia seurataan ja niistä raportoidaan toimialueittain ja sitovuuksittain osavuosikatsauksissa. Tarvittaessa raportointia voidaan tehdä myös useammin toimintavuoden aikana.

TALouden TASAPAINOTUS				
	Tavoite (€)			
Hyvinvointipalvelut/Toimenpide:	TA2022	TS2023	TS2024	TS2025
Palveluiden kehittäminen				
Varhaiskasvatuksen lapsimäärän väheneminen ja sen vaikutus perhepäivähoitajien määrään	76 000	182 000	182 000	182 000
Alakoulujen oppilasmäärän väheminen ja sen vaikutus opetusryhmien määrään	16 000	55 600	95 000	134 000
Kirjantopalveluiden henkilöstön tarkastelu (työaika ja eläköityvät huomioiden)		38 700	63 000	80 000
Kunnan esiopetuksen järjestämisen tarkastelu (omana; varhaiskasvatuksessa vai koulussa vai ostopalveluna)				
Kirjaston lyhennetyt aukioloajat kesäaikana	5 000	5 000	5 000	5 000
Perusopetuksen tuntikehyksen selvittäminen ja mahdollinen sopeuttaminen sekä henkilöstörakenteen tarkastelu				
Lukion kurssimäärän sopeuttaminen vastamaan opiskelijamäärää (opiskelijaksi ottomäärä: 65/syyskuu 2022)	18 000	18 000	18 000	18 000
E-lukion käytön väheneminen	1 500			
Toimintojen ulkoistaminen				
Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen tarkastelu (omana toimintana vai ostopalveluna)	3 000	6 500	6 500	6 500
YHTEENSÄ HYVINVOINTIPALVELUT	119 500	305 800	369 500	425 500
Tekniset palvelut/Toimenpide:				
	Tavoite (€)			
	2022	2023	2024	2025
Palvelutuotannon kannalta tarpeettomien ja vajaakäytöllä olevien rakennusten myynti/vuokraus tai purku				
Käytöstä poistettu kiinteistö; Mäntyrintan entinen koulu		25 000	25 000	25 000
Käytöstä poistettu kiinteistö; Muhostien entinen päiväkotikiinteistö		4 000	4 000	4 000
Palvelutuotannon mitoitus ja toimintamallien kehittäminen palvelutuotannon kilpailukykyyn säilyttämiseksi		35 000	35 000	35 000
Kiinteistöjen pääoman käytön tehostaminen (sisäisen vuokran tarkistus; tuottovaatimus)		500 000	500 000	500 000
Aterioiden myynti ulkopuolisille				
YHTEENSÄ TEKNISET PALVELUT	0	564 000	564 000	564 000
Konsernipalvelut/Toimenpide:				
	Tavoite (€)			
	2022	2023	2024	2025
Työllisyyspalveluiden tarkastelu:	50 000	50 000	50 000	50 000
Nuortenystävien ry:n sopimuksen tarkistaminen (syyskuu 2021) ja rakenteelliset muutokset				
YHTEENSÄ KONSERNIPALVELUT	50 000	50 000	50 000	50 000
Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut/Toimenpide:				
	Tavoite (€)			
	2022	2023	2024	2025
Asiakasmaksujen indeksiin sidottujen korotusten/alennusten tarkistuskohhta 1.1.2022 alkaen	85 000			
YHTEENSÄ SOSIAALI- JA TERVEYSTALOUDELLISET PALVELUT	85 000	0	0	0
KAIKKI YHTEENSÄ:				
Tulojen lisäykset yhteensä	85 000	500 000	500 000	500 000
Menojen vähennykset yhteensä	169 500	419 800	483 500	539 500
Vaikutus yhteensä toimintakatteeseen "SÄÄSTÖ"	254 500	919 800	983 500	1 039 500

2 TALOUSARVIOON VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ

2.1 Muhoksen kunnan taloustilanne ja tehtävien muutokset

Muhoksen kunnan taloustilanne muuttui purettujen kiinteistöjen alaskirjausten vuoksi siten, että vuonna 2020 kunnan tilinpäätös oli 3,4 M€ alijäämäinen. Myös vuoden 2021 taloustilanne on haastava. Menojen kasvu on jatkunut edelleen ja etenkin asiakaspalveluidenostot ja henkilöstömenot ovat toteutuneet ennakoitua suurempina. Erityisesti kunnan talouteen vaikuttavat sosiaali- ja terveystoimialan korkeat ostopalvelut ja koronakustannukset sekä kuntien lisääntyneistä velvoitteista aiheutuneet kustannukset varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa. Lakimuutos varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista astui voimaan 1.8.2021 alkaen ja laki oppivelvollisuuden laajentumisesta astui voimaan 1.1.2021.

Vuoden 2021 verotulot ja valtionosuudet ovat kertyneet suunnitelman mukaisesti. Muhoksen kunta on hakenut valtionvarainministeriön (VM:n) kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta vuonna 2021 ja sosiaali- ja terveysministeriön (STM:n) valtionavustusta Covid-19 kustannuksiin (tammi-elokuulta 2021). Velkaantumisen kasvu on jatkunut myös vuoden 2021 aikana eikä vuosikate riittäne katamaan normaalipoistoja. Kunta on valmistellut talouden tasapainotustoimenpiteet vuosille 2022-2025. Lisäksi investointeja on tarkasteltu kriittisesti. Velkaantumisenennuste on edelleen kriittinen johtuen mm. investointitarpeista kiinteistöjen kunnostamiseen ja peruskorjaukseen sekä infrainvestointeihin liittyen.

Suuri haaste suunnitteluvuosille 2023-2025 on verotulojen ja valtionosuuden ennakoimattomuus. Hyvinvointialueen aloittaminen vuonna 2023 vähentää kunnan tuloja arviolta puoleen. Merkittävimmät vaikutukset kuntiin ovat hyvinvointialueelle siirtyvät henkilöstö-, kiinteistö- ja omaisuusjärjestelyt. Uudistus vaikuttaa myös kuntien veroprosentin määrittämiseen. Vuodeksi 2022 päätetty tuloveroprosentti on vuoden 2023 veroprosentti erotettuna ns. veroprosenttileikkauksella. Tämän hetken tiedon mukaan keväällä 2022 tehtävä veroprosenttileikkaus tehdään TA2022 tiedoilla, jotka raportoidaan Tilastokeskukseen vuodenvaihteessa. Lopulliset siirtolaskelmat vuoden 2024 alussa tehdään TP2021 ja TP2022 keskiarvotiedoilla, mutta veroprosenttileikkausta ei päivitetä. Kuntien vapaa verotusoikeus palautuu jälleen vuonna 2023.

Muhoksen kunnan tehtävät muuttuvat olennaisesti vuonna 2023, kun kunta vastaa kahdeksan pohjoisimman paikallisyksikön maatalouslomituksen järjestämisestä isäntäkuntana. Lisäksi maan hallitus on päättänyt, että työllisyyspalvelut siirtyvät vuonna 2024 kuntien vastuulle. Muhoksen kunta on mukana Oulun seudun työllisyyden kuntakokeilussa vuoteen 2023.

Käyttötalospuolella haasteita edelleen aiheuttaa menojen kasvun hidastaminen ja tulojen kasvattaminen. Edelleen jatkuva koronapandemia ei tuo helpotusta tähän. Mahdollisen kertyneen hoitovelan määrää on vaikea arvioida ja miten se vaikuttaa toimintaan ja talouteen tulevina vuosina. Talousarvio ei sisällä varautumista koronakustannuksiin.

Erikoissairaanhoidon kustannusten arvioidaan kasvavan vuonna 2021 n. 3,6 % vuoden 2020 tilinpäätökseen (11,74 M€) nähden. Vuodelle 2022 erikoissairaanhoidon ostoihin on varattu n. 12,1 M€, mikä on samaa tasoa kuin vuoden 2021 ennuste. Vuoden 2021 alkuperäiseen talousarvioon nähden korotus on kuitenkin n. 5 % eli n. 0,58 M€.

Kunnassa on siirrytty ICT-hankintojen osalta käyttämään leasing rahoitusta lokakuussa 2021 tehdyllä päätöksellä. Kunta voi hankkia mm. ICT-laitteita ja ohjelmistoja sekä asiantuntijatyötä

jatkossa käyttäen leasing rahoitusta. Siirtyminen leasing rahoitukseen tapahtuu asteittain laitekannan vanhentuuessa etukäteen tehdyn suunnitelman mukaisesti. Kustannusvaikutuksiltaan em. on arvioitu olevan kustannusneutraali olemassa olevalla laite/ohjelmistokannalla. Käyttötalouspuolella vuokramenot kasvavat, mutta ICT-investointimäärärahat vähenevät huomattavasti eikä jatkossa leasingin kautta hankituista laitteista synny tulevia vuosia rasittavia poistoja.

2.2 Kunnan sijainti, väestö ja työllisyys

Muhos on Oulun kaupunkiseudun kehyskunta. Muhoksen kuntakeskus sijaitsee 35 kilometriä Oulusta kaakkoon valtatie 22 varrella. Muhoksen naapurikunnat ovat Oulu, Utajärvi, Vaala, Siikalatva, Liminka ja Tyrnävä. Pinta-alaa Muhoksella on 772 km², josta vesipinta-alaa on 12 km².

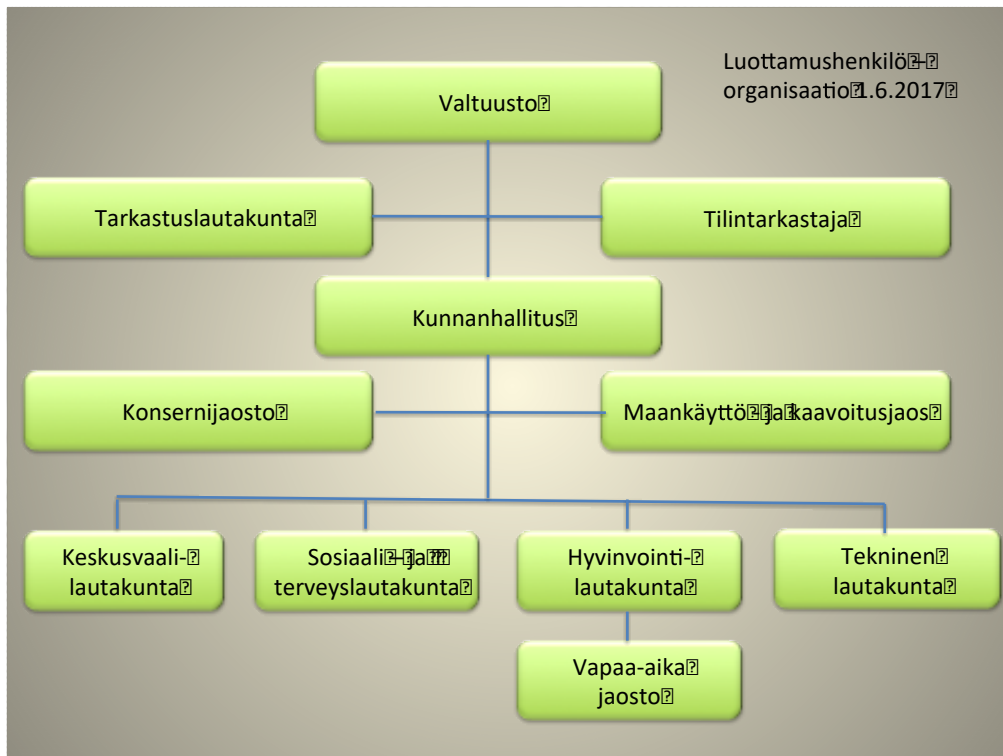
Muhoksen kunnan asukasluku on viimeisten vuosien aikana ollut lähes 9000 asukasta. Tilastokeskuksen julkaiseman väestöennusteen mukaan Muhoksen väkiluvun ennakoidaan vähentyvän tulevina vuosina mm. alhaisen syntyvyyden vuoksi. Väkilukuun voidaan vaikuttaa kunnan toimenpiteillä.

Muhoksen työttömien osuus työvoimasta syyskuussa 2021 oli 10 % (= 376 työtöntä työnhakijaa), kun vuotta aikaisemmin työttömyysaste oli 9,8 %. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella oli syyskuun 2021 lopussa 18 600 työtöntä työnhakijaa, mikä on on 3 500 työtöntä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Maakunnan työttömyyden lasku johtuu pääasiassa määräaikaisten lomautusten vähenemisestä. Muhoksella oli syyskuussa 2020 noin 50 työvoimahallintoon avoimeksi ilmoitettua työpaikkaa.

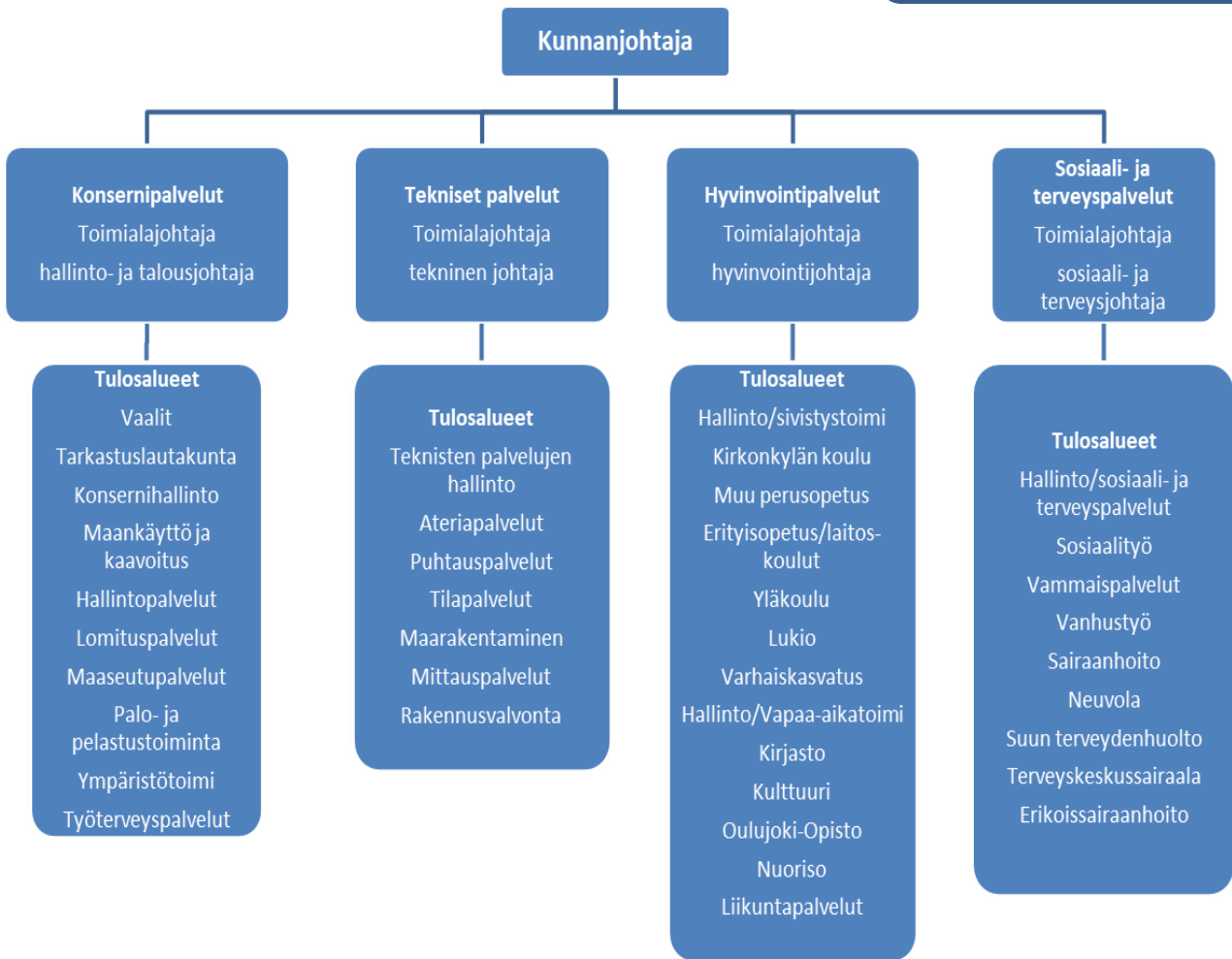
Työllisyyden hoidon kustannukset muodostavat Muhoksen kunnalle kasvavan menoerän. Kustannukset ovat nousseet merkittävästi koronapandemian aikana. Muhoksella on pitkäkestoinen nuorisotyöttömyys sekä työttöminä on vaikeassa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä.

2.3 Muhoksen kunnan organisaatio

Muhoksen kunnan organisaatio muodostuu luottamushenkilöorganisaatiosta ja palvelutuotantoorganisaatiosta. Seuraavassa on kuvattu Muhoksen kunnan luottamushenkilö- ja palvelutuotantoorganisaatio vuonna 2022. Hyvinvointialue-uudistus aiheuttaa muutoksia kunnan organisaatioon vuoden 2023 alusta alkaen. Muutokset on valmisteltava kokonaisuutena vuoden 2022 aikana.

Kuva 1. Muhoksen kunnan luottamushenkilöorganisaatio.

Kuva 2. Muhoksen kunnan palvelutuotanto-organisaatio.

2.5 Henkilöstö

Henkilöstö on esitetty toimialueittain ja sitovuustasoinen. Taulukot kuvaavat sitä, että kuinka monta henkilöä on arvioitu olevan 31.12.2022. Henkilöstömäärän seuranta toteutetaan tilinpäätöksen yhteydessä.

Muhoksen kunta valmistautuu mitoittamaan henkilöstön määrän toiminnallisista ja taloudellisista lähtökohdista koskien kaikkia toimialoja yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa.

Konsernipalvelut:

Sitovuustaso	vakainainen kokoaika	määräaika kokoaika	vakainainen osa-aika	määräaika osa-aika	vak. sivutoimi	määräaika sivutoimi	työllistetty	2022 Yhteensä	2021 Yhteensä	Muutos
Konsernihallinto	2,0							2,0	2,0	0,0
Maankäyttö ja kaavoitus	1,0							1,0	1,0	0,0
Hallintopalvelut	6,5	2,0	0,5				1,0	10,0	12,0	-2,0
Lomituspalvelut	20,0		47,5	10,0				77,5	77,5	0,0
Vaalit								0,0	0,0	0,0
Tarkastuslautakunta								0,0	0,0	0,0
Konsernipalvelut yhteensä	29,5	2,0	48,0	10,0	0,0	0,0	1,0	90,5	92,5	-2,0

Hyvinvointipalvelut:

Sitovuustaso	vakainainen kokoaika	määräaika kokoaika	vakainainen osa-aika	määräaika osa-aika	vak. sivutoimi	määräaika sivutoimi	työllistetty	TA2022	TA2021	Muutos
Hyvinvointipalveluiden hallinto	2,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00	4,00	-1,00
Varhaiskasvatus	67,00	25,00	3,00	4,00	0,00	0,00	1,00	100,00	93,00	7,00
Kirkonkylän koulu	23,00	3,00	7,00	2,00	0,00	0,00	0,00	35,00	35,00	0,00
Muu perusopetus	26,00	2,00	9,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37,00	40,00	-3,00
Yläkoulu	36,00	1,00	4,50	0,00	0,00	0,00	0,00	41,50	39,50	2,00
Erytisopetus/laitoskoulut	13,00	4,00	9,00	4,00	0,00	0,00	0,00	30,00	26,00	4,00
<i>Projektien henkilöstö*</i>	0,00	4,00	0,00	4,00	0,00	0,00	0,00	8,00	14,00	-6,00
Lukiokoulutus	11,00	2,00	1,50	0,00	0,00	0,00	0,00	14,50	13,50	1,00
Vapaa-aikapalveluiden hallinto	1,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,50	1,50	0,00
Kirjastopalvelut	7,00	0,00	0,50	0,00	0,00	0,00	0,00	7,50	7,50	0,00
Kulttuuripalvelut	1,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,20	1,20	0,00
Oulujoki-Opisto	5,80	0,00	0,50	1,00	0,00	42,00	0,00	49,30	49,30	0,00
Nuorisopalvelut	1,50	0,00	0,00	10,00	0,00	0,00	0,00	11,50	11,50	0,00
Liikuntapalvelut	9,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,00	9,00	0,00
Yhteensä	204,00	41,00	36,00	25,00	0,00	42,00	1,00	349,00	345,00	4,00

* valtionavustuksilla palkattu määräaikainen henkilöstö, joka on osan vuodesta työssä, ei välttämättä enää 31.12.2022
Työsuhteet on merkitty henkilöittäin

Sosiaali- ja terveystalvet:

Sitovuustaso	vakainainen kokoaika	määräaika kokoaika	vakainainen osa-aika	määräaika osa-aika	vak. sivutoimi	määräaika sivutoimi	työllistetty	2022 Yhteensä	2021 Yhteensä	Muutos
Hallinto	1,00		1,00					2,00	2,00	0,00
Sosiaalityö	9,00	3,00	1,00					13,00	11,00	2,00
Vammaispalvelut	12,00	4,00	4,00	4,00				24,00	24,00	0,00
Vanhustyö	56,00	14,00	14,00	7,00			1,00	92,00	88,00	4,00
Sairaanhoito	33,00	7,00	8,00	1,00				49,00	50,00	-1,00
Neuvola	8,00	5,00	4,00	1,00				18,00	12,00	6,00
Hammashoito	10,00	2,00	1,00					13,00	11,00	2,00
Terveyskeskussairaala	19,00	6,00	2,00					27,00	21,00	6,00
Yhteensä	148,00	41,00	35,00	13,00			1,00	238,00	219,00	19,00

Tekniset palvelut:

Sitovuustaso	vakinainen kokoaika	määräaika kokoaika	vakinainen osa-aika	määräaika osa-aika	vakin. sivutoimi	määräaika sivutoimi	työllistetty	2022 Yhteensä	2021 Yhteensä	Muutos
Teknisten palv. hallinto	3,0							3,0	3,0	0,0
Ateriapalvelut	18,0	1,0	4,0					23,0	22,0	1,0
Puhtauspalvelut	19,0		2,0					21,0	21,0	0,0
Tilapalvelut	12,0		1,0					13,0	13,0	0,0
Maanrakentaminen	5,0		1,0					6,0	6,0	0,0
Mittauspalvelut	3,0		1,0					4,0	4,0	0,0
Rakennusvalvonta	1,0							1,0	1,0	0,0
Yhteensä	61,0	1,0	9,0	0,0	0,0	0,0	0,0	71,0	70,0	1,0

KAIKKI YHTEENSÄ	TA2022 Yhteensä	TA2021 Yhteensä	Muutos
Konsernipalvelut	90,5	92,5	-2,0
Sosiaali- ja terveyspalvelut	238,0	219,0	19,0
Hyvinvointipalvelut*	349,0	345,0	4,0
Tekniset palvelut	71,0	70,0	1,0
KAIKKI YHTEENSÄ	748,5	726,5	22,0

*Hyvinvointipalvelut sisältää taulukossa (TA2022 ja TA2021) arvioidun projektien henkilöstön. Valtionavustuksilla palkattu määräaikainen henkilöstö, joka on osan vuodesta työssä, ei välttämättä enää 31.12.2022.

Ilman projektien henkilöstöä koko kunnan henkilöstömäärät ovat; TA2022: 741 ja TA2021: 712.

3 YLEINEN TALOUDELLINEN TILA

Valtiovarainministeriön syksyllä 2021 julkaiseman taloudellisen katsauksen mukaan:

”Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 3,3 % v. 2021. Talouden toipuminen covid-19-epidemiasta on ollut nopeaa kuluvan vuoden keväästä alkaen. Talouden elpyminen jatkuu syksyllä varsinkin niillä toimialoilla, joita rajoitukset vielä tällä hetkellä koskevat. Sen seurauksena talouskasvu pysyy edelleen vahvana loppuvuonna ja jatkuu v. 2022. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,9 % v. 2022 ja 1,4 % v. 2023.

Ennusteessa tautitilanteen heikentymisen ei oleteta rajoittavan talouden toipumista, vaikka yhteiskunnan avaaminen tapahtuisi hitaammin kuin kesän ennusteessa oletettiin. Taudinkehitykseen, virusmuunnoksiin sekä rokotekattavuuteen liittyvä epävarmuus lisää ennusteen epävarmuutta.

Työllisyyden kasvu on vuoden ensimmäisellä puoliskolla nopeutunut merkittävästi. Talouskasvu pitää yllä työvoiman kysyntää, jota riittää täyttämään lyhyellä aikavälillä korkealla oleva työttömyys ja hallituksen toimet työn tarjonnan lisäämiseksi. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää vuosina 2022 ja 2023, varsinkin palvelutoimialoilla.

Julkisen talouden alijäämä pienenee tänä ja ensi vuonna voimakkaasti, kun talouden toipuminen ja nopea työllisyyskasvu lisäävät verotuloja ja pienentävät työttömyysmenoja. Myös covid-19-epidemiaan liittyvän rahankäytön ja tukitarpeen väistyminen vahvistavat julkista taloutta. Talouden väliaikainen elpyminen ei kuitenkaan poista rakenteellista julkisen talouden epätasapainoa.”

(Valtiovarainministeriön Taloudellinen katsaus, 27.9. 2021)

3.1 Kuntatalous 2022 - 2025

Valtiovarainministeriö julkaisi keväällä 2021 Kuntatalousohjelma vuosille 2022–2025 (VM:n julkaisuja 2021:25). Kuntatalousohjelma on laadittu vuosia 2022–2025 koskevan julkisen talouden suunnitelman valmistelun yhteydessä. Ohjelma syventää julkisen talouden suunnitelman kuntataloutta koskevaa arviointia. Kuntatalousohjelmassa keskitytään kuntatalouden nykytilan sekä tulevan kehyskauden kehitysnäkymien arviointiin kuntatalouden osalta.

3.2 Veroprosentit vuonna 2022

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 3.11.2021 päättänyt vuodelle 2022 tuloveroprosentiksi 22,00 prosenttia (2021: 21,50 %). Samassa kokouksessa valtuusto vahvisti kiinteistöveroprosentit, jotka eivät muuttuneet vuodesta 2021 muilta osin kuin rakentamattomien rakennuspaikkojen osalta veroprosentti nousi 5 prosenttiin (2021: 3,00 %).

Tuloveroprosentti **22,00**

Kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti **1,00**
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti **0,50**
- muiden asuinrakennusten veroprosentti **1,00**

- rakentamattomien rakennuspaikkojen veroprosentti 5,00
- yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 1,00
- voimalaitokset 3,10

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulojen ja valtionosuuksien ennuste perustuu Valtionvarainministeriön ja Kuntaliiton ennusteisiin.

Verovuosille 2023-2025 on huomioitu soteuudistuksen arvioituja vaikutuksia kunnallisveroprosenttiin. Tuloveroprosentin leikkaus vuodelle 2023 vuoden 2022 tasosta tehdään samansuuruisena kaikilta kunnilta. Ennusteessa on huomioitu -12,39 % - yksikköä, joka tulee vielä muuttamaan valmistelun edetessä. Muhoksen tuloveroprosentti olisi leikkauksen jälkeen n. 9,61 %.

Verotulot

Kunnallisen tuloverotuksen tuotto asukasta kohti on kehittynyt Muhoksella kuluneen vuoden aikana ennakoitua paremmin johtuen koronarajoitusten vähenemisestä ja sen myötä työllisyyden elpymisestä (esim. lomautukset ovat vähentyneet).

Muhoksen kunnan verotuksen tuotto eri verotulolajeissa on kuvattu oheisissa taulukoissa.

Talousarviossa 2022 sosiaali- ja terveystoimi sekä pelastustoimi ovat mukana luvuissa, mutta taloussuunnitelmat 2023-2025 ovat ilman niitä. Tuloveroprosenttina on käytetty 22 % vuosille 2022-2025 (huomioiden leikkurin vaikutus 2023->).

Verotulot

Tilivuosi, 1000 euroa	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Kunnallisvero	25 620	26 374	26 334	27 344	29 285	15 214	14 962	15 397
Kiinteistövero	3 680	3 736	3 548	3 845	3 835	3 835	3 835	4 013
Osuus yhteisöveron tuotosta	783	761	815	943	808	595	587	669
Verotulot yhteensä	30 083	30 871	30 697	32 132	33 928	19 644	19 384	20 079

Kuluvan vuoden 2021 verotulojen kokonaiskertymän ennakoidaan olevan suurempi kuin mitä alkuperäisessä talousarviossa TA2021 oli arvioitu. Mm. Covid-19 pandemian jatkumista ja sen vaikutuksia toimintaan, talouteen ja ansiotuloverotukseen on ollut vaikea arvioida.

Verotuloja arvioidaan vuonna 2022 saatavan yhteensä **33 928 000 €**.

Arvioidut verotulot **33,9 M€** jakaantuvat verotulolajeittain seuraavasti:

- ansioverotulo 29,3 M€
- yhteisöverotulo 0,8 M€
- kiinteistöverotulo 3,8 M€

Valtionosuudet

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät:

- sosiaali- ja terveydenhuolto
- esi- ja perusopetus
- kirjastot
- yleinen kulttuuritoimi
- asukasperustaisesti rahoitettava taiteen perusopetus.

Myös verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät yleinen osa, erityisen harvan asutuksen ym. lisäosat, järjestelmämuutoksen tasaus, harkinnanvarainen valtionosuuden korotus ja valtionosuudessa huomioon otettavat lisäykset ja vähennykset, mm. veromenetysten kompensatio.

2. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisen valtionosuusrahoituksen euromääräisesti merkittävin osa on koulutuksen ylläpitäjille myönnettävä yksikköhintarahoitus:

- lukiokoulutukseen
- ammatilliseen koulutukseen
- ammattikorkeakouluille.

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista lisärahoitusta (pidennetty oppivelvollisuus, lisäopetus, maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus jne.) ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan (kansalaisopistot, museot, teatterit, orkesterit, nuorisotyö jne.).

Kuntien valtionosuusjärjestelmän muutokset

Valtionosuusjärjestelmään esitettävissä muutoksissa lähtökohtana on sekä hyvän rahoitusjärjestelmän periaatteet, että sote-uudistuksesta aiheutuvien suurten taloudellisten vaikutusten kohtuullistaminen. Järjestelmän peruskriteerit reagoivat jatkossakin kunnan tarpeissa ja olosuhteissa tapahtuviin muutoksiin.

Myös verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen peruslogiikka on tarkoitus säilyttää, joskin tasauslisä ja -vähennysprosentteja muutetaan paremmin uuteen tilanteeseen soveltuviksi. Lisäksi kiinteistövero sisällytetään 50 prosentin osuudella tasauksessa huomioitaviin verotuloihin.

Sote-tehtävien siirtyessä pois kunnilta suurin osa peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta jaettavasta rahasta määräytyy alle 16-vuotiaiden ikäluokkien perustella. Koska kunnilla on muutoksen jälkeen edelleen tärkeä rooli myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä sosiaali- ja terveysmenojen ennaltaehkäisyssä, valtionosuusjärjestelmään ehdotetaan uutena kriteerinä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosaa.

Uutena kriteerinä esitetään myös asukasmäärän kasvuun perustuvaa lisää, jolla vastataan väestömäärän kasvun aiheuttamiin palvelutarpeen lisäyksiin. Näiden lisäksi eräiden nykyisten

kriteereiden laskentatapaa tarkistetaan hieman sekä yhtenäistetään ja poistetaan eräitä aiempia tasausjärjestelyjä.

Lisäksi valtionosuusjärjestelmään esitetään toistaiseksi pysyvää, sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutoksen rajoitinta. Rajoittimessa ei huomioida valtionosuusjärjestelmän varsinaisia uusia kriteerimuutoksia, vaan pelkästään puhtaasti sote-tehtävien siirrosta aiheutuvat taloudelliset muutokset. Toisin sanoen rajoitin määritetään niin kutsutulla ”poikkileikkaushetkellä”, kun järjestämisvastuu siirtyy vuodenvaihteessa 2022–2023. Rajoittimen suuruus on symmetrisesti 60 prosenttia eli kunnan vastuulle jää sekä positiivisesta että negatiivisesta muutoksesta 40 prosenttia.

(Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistus; Sote-uudistus; www.soteuudistus.fi)

Vuonna 2022 valtionosuuksia arvioidaan saatavan yhteensä **28 780 685 €**.

Valtionosuudet

Tilivuosi, 1000 euroa	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Valtionosuudet yhteensä	24 941	25 098	29 173	27 321	28 781	10 312	10 096	10 066
Muutos%		0,63	16,24	-6,35	5,34	-64,17	-2,09	-0,30

3.3 Verot ja valtionosuudet yhteensä

Muhoksen kunnan vero- ja valtionosuusennuste vuosille 2022 -2025:

Tilivuosi, 1000 euroa	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Verot yhteensä	30 083	30 871	30 697	32 132	33 928	19 644	19 384	20 079
Muutos%	0,83	2,62	-0,56	4,67	5,59	-42,10	-1,32	3,59
Valtionosuudet yhteensä	24 941	25 098	29 173	27 321	28 781	10 312	10 096	10 066
Muutos%	-1,63	0,63	16,24	-6,35	5,34	-62,26	-2,09	-0,30
Yhteensä	55 024	55 969	59 870	59 453	62 709	29 956	29 480	30 145
Muutos%		1,72	6,97	-0,70	5,48	-49,61	-1,59	2,26

4 TALOUSARVION SITOVUUS

4.1 Tavoitteiden sitovuus

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Tavoitteet asetetaan valtuusto ja lautakunta tasolle.

4.2 Rahamääräisten erien sitovuus

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimitelille antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Toimitelillä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimitelin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Määrärahan siirrosta sitovuustasojen välillä päättää valtuusto ja sitovuustason/toimintojen sisällä muutoksista päättävät lautakunnat (konsernipalveluiden osalta kunnanhallitus). Kunnanhallituksen määrärahoissa olevien harkinnanvaraisten toiminta-avustusten mahdollisesta siirrosta toiseen hallintokuntaan päättää kunnanhallitus.

Valtuusto on aiemmin määritellyt yleissitovuustason. Aikaisemmin on talousarvion sitovuustaso ollut lautakunnalla/hallintokunnalla. Muutos sitovuustasossa tarkoittaa sitä, että sitovuus jaetaan hallintokunnissa toimintotasolle. Talousarviota suunniteltaessa tulo- ja menokasvuprosentit ovat sitovia lautakuntatasolla. Lautakunnat määrittelevät omat tarkemmat toimintatasoiset sitovuustasot. Valtuusto vahvistaa talousarvion yhteydessä toimintojen sitovat bruttoperiaatteen mukaiset tulo- ja menoarviot (euromääräiset). **Poikkeuksen meno- ja tuloarviositovuuteen ovat ateriapalvelut, puhtauspalvelut, työterveyshuolto, Oulujoki-Opisto ja lomituspalvelut, jotka ovat nettobudjetissa.**

Valtuuston nähden sitovat erät ovat bruttoperiaatteen mukaan toimintatuotot yhdessä sekä toimintamenot yhdessä. Nettoperiaatteen mukaan valtuuston nähden sitovaa on käyttökate. Poistot ja laskennalliset erät eivät ole valtuuston nähden sitovia.

Sitovuustasot toimialoittain (hallintokunnittain) on esitetty kyseessä olevan toimialan esityksessä yksityiskohtaisesti valtuustoon nähden.

Projekti-määrärahat on budjetoitu konsernipalveluiden alle kohtaan strateginen johto. Projektisuunnitelmat ja kustannusarviot on ennen projektien aloittamista käsiteltävä hallintosäännön mukaan. Projekteille tulee aina perustaa oma kustannuspaikka talouden seurannan helpottamiseksi. Muutkin toimialat (hallintokunnat) voivat talousarviovuoden puitteissa perustaa projekteja, jotka liittyvät suoraan oman toiminnan kehittämiseen. Muiden toimialojen (hallintokuntien) hankkeet on sijoitettava keskitetysti oman hallinnon sitovuustasolle. Päätyneet projektit on erikseen raportoitava valtuustolle.

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan valtuuston nähden sitovat tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu hallintokunnille. Seuraavat erät ovat sitovia: Verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot - ja menot, satunnaiset erät sekä tilinpäätössiirrot.

Rahoitusosassa valtuuston nähden sitovia eriä ovat antolainauksen muutokset, lainakannan muutokset ja oman pääoman muutokset.

Investointiosassa valtuuston nähden sitovia ovat kaikki yksittäiset hankkeet, jotka on lueteltu tässä asiakirjassa. Valtuuston nähden sitovaa on vuoden 2022 investoinnit, hankkeen kokonaisarvo sekä hankkeen tarkoitus/tavoitteet. Investointiosassa on kohteittain määritelty vastuullinen hallintokunta /lautakunta/viranhaltija.

Talouskatsaus käsitellään jokaisen kuukauden jälkeen ao. lautakunnassa, kunnanhallituksessa ja valtuustossa. Osavuosikatsaus tehdään huhtikuun ja elokuun toteuman jälkeen. Suunniteltuja toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi seurataan jokaisen osavuosikatsauksen yhteydessä. Lisäksi seurantaa/arviointia on myös tilinpäätöksen yhteydessä.

Valtuustolle raportoidaan sitovuustasoittain.

5 KÄYTTÖTALOUS

Toimialoilta on esitetty sekä sisäiset että ulkoiset käyttötalousmenot ja -tulot yhteensä.

Toimialat yhteensä

Toimialat	TP 2020	TA 2021 (alkup.)	TA 2022	Muutos%	Muutos eur
LT10 Konsernipalvelut					
TOIMINTATUOTOT	5 604 403	5 646 056	5 358 628	-5,1	-287 428
TOIMINTAKULUT	-9 658 196	-9 893 210	-10 703 123	8,2	-809 913
TOIMINTAKATE	-4 053 793	-4 247 154	-5 344 495	25,8	-1 097 341
Suunn.mukaiset poistot	-91 879	-188 227	-47 661	-74,7	140 566
Laskennalliset erät	989 755	1 242 444	1 260 045	1,4	17 601
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-3 156 410	-3 192 937	-4 132 111	29,4	-939 174
LT50 Sosiaali- ja terveystalot					
TOIMINTATUOTOT	3 814 114	4 053 350	4 290 360	5,8	237 010
TOIMINTAKULUT	-36 013 895	-36 454 667	-37 558 934	3,0	-1 104 267
TOIMINTAKATE	-32 199 781	-32 401 317	-33 268 574	2,7	-867 257
Suunn.mukaiset poistot	-193 272	-110 077	-108 809	-1,2	1 268
Laskennalliset erät	-488 201	-620 976	-629 775	1,4	-8 799
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-32 881 254	-33 132 370	-34 007 158	2,6	-874 788
LT60 Hyvinvointipalvelut					
TOIMINTATUOTOT	1 582 976	1 831 478	1 902 637	3,9	71 159
TOIMINTAKULUT	-20 326 859	-21 586 759	-22 274 736	3,2	-687 977
Suunn.mukaiset poistot	-530 706	-378 324	-322 175	-14,8	56 149
Laskennalliset erät	-336 578	-420 825	-426 786	1,4	-5 961
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-19 611 167	-20 554 430	-21 121 060	2,8	-566 630
LT70 Tekniset palvelut					
TOIMINTATUOTOT	8 531 820	8 550 438	9 444 414	10,5	893 976
Valmistus omaan käyttöön	93 505				
TOIMINTAKULUT	-8 123 420	-8 480 737	-8 432 992	-0,6	47 745
TOIMINTAKATE	501 905	69 701	1 011 422	1 351,1	941 721
Suunn.mukaiset poistot	-7 716 778	-5 966 532	-3 133 379	-47,5	2 833 153
Laskennalliset erät	-164 975	-200 643	-203 484	1,4	-2 841
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-7 356 627	-6 097 474	-2 325 441	-61,9	3 772 033
Kaikki yhteensä					
TOIMINTATUOTOT	19 533 313	20 081 322	20 996 039	4,6	914 717
Valmistus omaan käyttöön	93 505				
TOIMINTAKULUT	-74 122 370	-76 415 373	-78 969 785	3,3	-2 554 412
TOIMINTAKATE	-54 495 552	-56 334 051	-57 973 746	2,9	-1 639 695
Suunn.mukaiset poistot	-8 532 635	-6 643 160	-3 612 024	-45,6	3 031 136
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	23 283				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-63 005 458	-62 977 211	-61 585 770	-2,2	1 391 441

Toimialueittain ja sitovuuksittain TA2022 ei ole vertailukelpoinen kaikilta osin TA2021 (alkup.) ja TP2020 kanssa organisaatiomuutoksista johtuen, joissa on jo valmistauduttu vuoden 2023 hyvinvointialueuudistukseen; koskee työllisyyteen liittyviä palveluita ja kuraattoripalveluita.

5.1 Konsernipalvelut

Konsernipalvelut on esitetty oheisessa taulukossa kokonaisuutena. Seuraavalla sivulla esitetään konsernipalvelut sitovuustasoin. **Taulukoissa eri vuosien lukujen vertailtavuus sitovuustasoilla ei ole vertailukelpoista, koska hyvinvointialueuudistuksen vuoksi on tehty määrärahamuutoksia toimialojen välillä.** Merkittävin muutos on työllisyyden hoidon määrärahojen siirtäminen vuoden 2022 talousarviossa sosiaali- ja terveyspalveluista konsernipalveluihin.

Konsernipalvelut yhteensä tiliryhmittäin					
LT10 Konsernipalvelut	TP 2020	TA 2021 (alkup.)	TA 2022	Muutos%	Muutos eur
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	4 483 739	4 657 183	4 354 353	-6,5	-302 830
Maksutuotot	823 790	652 273	639 600	-1,9	-12 673
Tuet ja avustukset	223 453	252 200	271 600	7,7	19 400
Vuokratuotot	4 445	3 000	3 100	3,3	100
Muut toimintatuotot	68 976	81 400	89 975	10,5	8 575
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5 604 403	5 646 056	5 358 628	-5,1	-287 428
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-3 722 324	-4 018 414	-3 727 288	-7,2	291 126
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-856 247	-905 490	-886 164	-2,1	19 326
Muut henkilösivukulut	-125 122	-154 389	-141 051	-8,6	13 338
Henkilösivukulut	-981 369	-1 059 879	-1 027 215	-3,1	32 664
Henkilöstökulut yht.	-4 703 693	-5 078 293	-4 754 503	-6,4	323 790
Asiakaspalvelujen ostot	-492 274	-936 400	-552 000	-41,0	384 400
Muiden palvelujen ostot	-3 249 417	-3 082 316	-3 841 592	24,6	-759 276
Palvelujen ostot yhteensä	-3 741 691	-4 018 716	-4 393 592	9,3	-374 876
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-106 089	-99 070	-150 219	51,6	-51 149
Avustukset	-657 255	-511 500	-1 216 800	137,9	-705 300
Vuokrat	-121 775	-135 331	-151 409	11,9	-16 078
Muut toimintakulut	-327 693	-50 300	-36 600	-27,2	13 700
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 658 196	-9 893 210	-10 703 123	8,2	-809 913
TOIMINTAKATE	-4 053 793	-4 247 154	-5 344 495	25,8	-1 097 341
Suunn.mukaiset poistot	-91 879	-188 227	-47 661	-74,7	140 566
Laskennalliset erät	989 755	1 242 444	1 260 045	1,4	17 601
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-3 156 410	-3 192 937	-4 132 111	29,4	-939 174

Konsernipalvelut sitovuustasoin					
TA100 Vaalit	TP 2020	TA 2021 (alkup.)	TA 2022	Muutos%	Muutos eur
Toimintatuotot			9 000		9 000
Toimintakulut	-609	-39 078	-37 042	-5,2	2 036
TOIMINTAKATE	-609	-39 078	-28 042	-28,2	11 036
Poistot ja arvonalentumiset	-127	-127	-11	-91,3	116
Laskennalliset erät	-14				
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-750	-39 205	-28 053	-28,4	11 152
TA200 Tarkastuslautakunta					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-31 010	-39 133	-38 638	-1,3	495
TOIMINTAKATE	-31 010	-39 133	-38 638	-1,3	495
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-629	-827	-839	1,5	-12
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-31 639	-39 960	-39 477	-1,2	483
TA210 Konsernihallinto					
Toimintatuotot	183 161	95 923	126 320	31,7	30 397
Toimintakulut	-1 831 630	-1 422 116	-1 551 580	9,1	-129 464
TOIMINTAKATE	-1 648 469	-1 326 193	-1 425 260	7,5	-99 067
Poistot ja arvonalentumiset	-27 795	-35 685	-28 661	-19,7	7 024
Laskennalliset erät	-37 871	-33 782	-34 260	1,4	-478
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 714 135	-1 395 660	-1 488 181	6,6	-92 521
TA220 Maankäyttö ja kaavoitus					
Toimintatuotot	4 304	40 700	6 300	-84,5	-34 400
Toimintakulut	-61 149	-132 032	-103 405	-21,7	28 627
TOIMINTAKATE	-56 845	-91 332	-97 105	6,3	-5 773
Poistot ja arvonalentumiset	-1 008	-252		-100,0	252
Laskennalliset erät	-1 256	-1 533	-1 555	1,4	-22
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-59 109	-93 117	-98 660	6,0	-5 543
TA230 Hallintopalvelut					
Toimintatuotot	152 079	110 800	133 475	20,5	22 675
Toimintakulut	-1 677 078	-1 920 042	-2 895 249	50,8	-975 207
TOIMINTAKATE	-1 524 999	-1 809 242	-2 761 774	52,6	-952 532
Poistot ja arvonalentumiset	-61 768	-151 880	-18 550	-87,8	133 330
Laskennalliset erät	1 160 628	1 450 255	1 470 799	1,4	20 544
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-426 139	-510 867	-1 309 525	156,3	-798 658
TA240 Lomituspalvelut					
Toimintatuotot	5 280 464	5 281 633	4 963 533	-6,0	-318 100
Toimintakulut	-5 119 104	-5 150 707	-4 792 367	-7,0	358 340
TOIMINTAKATE	161 360	130 926	171 166	30,7	40 240
Poistot ja arvonalentumiset			-273		-273
Laskennalliset erät	-109 958	-138 996	-140 965	1,4	-1 969
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	51 402	-8 070	29 928	-470,9	37 998

Konsernipalvelut sitovuustasoin					
TA250 Maaseutupalvelut	TP 2020	TA 2021 (alkup.)	TA 2022	Muutos%	Muutos eur
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-49 340	-52 749	-50 820	-3,7	1 929
TOIMINTAKATE	-49 340	-52 749	-50 820	-3,7	1 929
Poistot ja arvonalentumiset	-642	-200	-166	-17,0	34
Laskennalliset erät	-1 108	-1 688	-1 712	1,4	-24
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-51 090	-54 637	-52 698	-3,5	1 939
TA260 Palo- ja pelastustoiminta					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-580 916	-619 931	-627 296	1,2	-7 365
TOIMINTAKATE	-580 916	-619 931	-627 296	1,2	-7 365
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-12 691	-18 361	-18 621	1,4	-260
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-593 607	-638 292	-645 917	1,2	-7 625
TA270 Ympäristötoimi					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-221 564	-277 422	-276 426	-0,4	996
TOIMINTAKATE	-221 564	-277 422	-276 426	-0,4	996
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-4 924	-7 822	-7 932	1,4	-110
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-226 488	-285 244	-284 358	-0,3	886
TA280 Työterveyspalvelut					
Toimintatuotot	-15 605	117 000	120 000	2,6	3 000
Toimintakulut	-85 796	-240 000	-330 300	37,6	-90 300
TOIMINTAKATE	-101 401	-123 000	-210 300	71,0	-87 300
Poistot ja arvonalentumiset	-539	-83		-100,0	83
Laskennalliset erät	-2 422	-4 802	-4 870	1,4	-68
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-104 362	-127 885	-215 170	68,3	-87 285
Kaikki yhteensä					
Toimintatuotot	5 604 403	5 646 056	5 358 628	-5,1	-287 428
Toimintakulut	-9 658 196	-9 893 210	-10 703 123	8,2	-809 913
TOIMINTAKATE	-4 053 793	-4 247 154	-5 344 495	25,8	-1 097 341
Poistot ja arvonalentumiset	-91 879	-188 227	-47 661	-74,7	140 566
Laskennalliset erät	989 755	1 242 444	1 260 045	1,4	17 601
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 155 917	-3 192 937	-4 132 111	29,4	-939 174

KONSERNIHALLINTO

Palvelussuunnitelman kuvaus

Konsernihallinnon tehtäviin kuuluu elinvoiman kehittäminen, johon sisältyy mm. seuraavat kustannuspaikat: kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muu keskushallinto.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet:

- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen päivittäminen. Ohjeen päivityksessä otetaan huomioon tarkastuslautakunnan huomiot sisäisen valvonnan näkökulmasta.
- henkilöstöohjelman ja siihen liittyvän toimenpideohjelman laatiminen vuoden 2022 aikana

Kunnanjohtajan vastuualueelle (toimintayksikkö) sisältyvät mm. elinkeinopalvelut ja kehittäminen, markkinointi ja ylikunnallinen Rokua Geopark -toiminta.

Perustettavien ja alkuvaiheen yritysten palvelut hankintaan ostopalveluna Oulun seudun Uusyrityskeskuksesta. Humanpolis Oy:ltä hankitaan muita elinkeinotoimintaan liittyviä palveluja, kuten 1.12.2021 aloittaneen elinkeinopäällikön palvelut. Humanpolis tarjoaa myös hanketoimintaa. Yhtiön toimintaa on tarkoitus laajentaa alueelliseksi elinkeinoyhtiöksi.

Rokua Geopark -toimintaan on varattu sopimuksen mukainen vuosittainen määräraha (55 000 euroa).

Kunnan viestintäohjelmaan perustuva markkinointisuunnitelma valmistellaan toteuttamista ohjaavaksi vuosikelloksi käyttösuunnitelman yhteydessä. Kunnan maine- ja markkinointitoimenpiteisiin on siirretty muilta kustannuspaikoilta toimintamäärärahoja. Markkinointi -kustannuspaikan toimenpiteitä ovat mm. viestintä eri kanavissa, messut ja tapahtumat, markkinointituotteet sekä kulttuurin ja urheilun sponsorointi. Toimenpanosta ja koordinaatiosta vastaa viestintäkoordinaattori.

Kunnanhallituksen harkinnanvaraisiin avustuksiin on varattu 30.000 euroa. Kunnanhallitus päättää harkinnanvaraisten avustusten jaosta hallintokuntien välillä. Elinkeinopalvelut ja kehittäminen -kustannuspaikkaan sisältyvät lisäksi mm. ostoliikenteen veteraanien maksuttomat matkaliput. Henkilöstöhallinto-kustannuspaikka sisältää henkilöstöpäällikön palkkakulut.

Toiminnalliset määrärahat ovat kustannuspaikoilla kunnanhallituksen projektit, konsernijaosto ja seudullinen joukkoliikenne. OUMO-hankkeiden määrärahat osoitetaan investoinneissa.

Konsernihallinnon kehittämisprojekteja rahoitetaan mm. kansallisista ja EU:n rahoitusohjelmista sekä Oulun seudun Leader -toiminnan kautta. Projektien omarahoitus osoitetaan kunnan talousarviosta. Projektitoimintaan on varattu talousarviossa seuraavat määrärahat:

Projektin nimi (kustannuspaikka)	Talousarvio 2022 €
Projektit uudet (1003)	20 000
Leader-toiminta (1002)	39 000
Kaupunkiseudun työllistämishanke (työllisyyden kuntakoikeilu) (1007)	27 600
Henkilöstön kehittämishanke (1008)	5 600
Oulujoen vesistövisio; Arvovesi (1009)	2 000
Koronakriisiin vastaaminen Oulujokilaaksossa (1010)	5 000
Oulujokilaakson uudistuvat retkeilyreitit (1012)	22 500
Virke-hanke (1018)	7 500
Lomituksen yhdistymishanke (1017) – tulot ja menot samat	46 420
Yrityskauppakulttuurin kehittäminen (1019)	1 550
Monetran ulkoistamisprojekti (1300)	49 320
Yhteensä	226 490

Uudet projektit kustannuspaikalle on varattu talousarviovuoden aikana käynnistyvien hankkeiden kunnan omarahoitusosuudet ilman sitoumuksia. Projektimäärärahat on pääosin budjetoitu konsernihallinnon toimialan kohtaan kunnanhallituksen projektit. Projektisuunnitelmat ja kustannusarviot on ennen projektien aloittamista käsiteltävä ohjeiden mukaisesti. Jokaiselle projektille perustetaan kustannuspaikka talouden seurannan ja raportoimisen tueksi rahoittajalle. Päätyneen projektin raportoimisesta rahoittajalle rahoituspäätöksen mukaisesti vastaa projektin nimetty vastuhenkilö. Myös muut toimialat voivat talousarviovuoden puitteissa perustaa projekteja,

jotka liittyvät toiminnan kehittämiseen. Muiden toimialojen hankkeet on sijoitettava keskitetysti kyseisen hallinnon sitovuustasolle.

Konsernijaosto

Kunnanhallituksen nimeämänä toimii konsernijaosto, jolle on määrätty hallintosäännön mukainen toimivalta. Konsernijaosto osallistuu hallintosäännössä määrättyjen asioiden lisäksi tarpeen mukaan muiden asioiden valmisteluvaiheeseen käyden näistä keskustelua. Tähän voi liittyä myös keskusteluja eri osapuolten kesken. Kunnanhallitus on delegoinut jaostolle erillisellä päätöksellä valmistelutehtäviä liittyen talouden tasapainotukseen, kuntastrategian seurantaan ja kunnan edunvalvontaan.

Seudullinen joukkoliikenne

Oulun seudun joukkoliikenteen kustannusjakoselvitys ja päivitetty sopimus on tehty alueen kuntien yhteisellä päätöksellä syksyllä 2020. Uuden kustannusjaon mukainen laskutus on käynnistynyt syksyllä 2020. Laskutettava summa on vuonna 2022 yhteensä 348 585 euroa (nettokulut).

Kustannusjaossa noudatetaan seuraavia periaatteita:

Kunta pitää kuntalaisten maksamat lipputulot. Koululaislipuista 50 % ohjataan takaisin kunnalle ja 50 % vähennetään kohteen lipputulosta. Kustannukset jaetaan kohteittain aiheuttajaperiaatteella. Jakoperuste on yhdistelmäkritereeri, joka määräytyy 50 % linjakilometreistä ja 50 % kyytiin nousuista. Muhoksen kunta toteuttaa Tyrnävän kunnan kanssa yhteistyösopimusta oppilaskuljetuksista. Kuljetukset palvelevat OSAO:n, Luovin, Muhoksen lukion, yläkoulun ja Muhoksen Korivaaran oppilaita. Kuljetuskustannuksista laaditaan sopimus, jonka kustannus määräytyy kuljetukseen osallistuvien henkilöiden määrän suhteen. Kevätkaudeksi 2022 on varauduttu noin 11 000 euron määrärahalla (5 kk, alv 0 %).

MAANKÄYTTÖ- JA KAAVOITUS

Maankäyttö- ja kaavoitusjaosto

Kunnanhallituksen nimeämänä toimii maankäyttö- ja kaavoitusjaosto, jolle on delegoitu päätösvaltaa kunnanhallituksen päätöksellä (kunnanhallitus 30.8.2021/322 §). Sitovuustasoon kuuluvat lisäksi kustannuspaikat asemakaava ja yleiskaava

VAALIT

Palvelussuunnitelman kuvaus:

Talousarviovuonna järjestetään aluevaalit. Vaalien järjestelyissä noudatetaan vaalilainsäädännön ja oikeusministeriön ohjeistusta.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunta suorittaa kuntalain mukaan sille kuuluvia tehtäviä.

HALLINTOPALVELUT

Palvelussuunnitelman kuvaus:

Konsernipalvelujen hallintopalvelut on keskushallintoyksikkö, jonka tehtävä on tuottaa tukipalveluita muille toimialoille. Konsernipalveluiden keskeinen tehtävä on tukea muita toimialoja niiden tavoitteiden toteuttamisessa. Hallintopalvelut sisältävät keskustoimiston (arkiston, asiointipisteen ja toimistopalvelut), toiminnan kunnanhallituksen ja valtuuston kokousten valmistelussa sekä

päätösten toimeenpanossa että työllisyyden hoidossa. Kunta hankkii kirjanpidon ja palkanlaskennan palvelut Monetra Oulu Oy:ltä ostopalveluna.

Hallintopalvelut tuottavat lisäksi kaikille toimialoille keskitetyn ICT-ohjelmistojen sekä palvelinten ylläpidon ja käyttäjien ICT-tuen.

Lisäksi konsernipalveluiden vastuulle kuuluvat lomituspalvelu, maaseututoimi, palo- ja pelastustoimi (vuosi 2022) sekä ympäristötoimi. Lomituspalvelut hoidetaan kunnan omana tuotantona, muut ovat sopimusperusteisesti muilta ostettavia palveluita. Talousarviovuonna valmistellaan koko Pohjois-Suomen kattavan lomituspalveluyksikön käynnistämistä vuoden 2023 alusta MELA:n yhdistymisprojektin rahoituksella.

Työllistämispalvelujen määrärahoissa on tapahtunut merkittäviä muutoksia verrattuna vuoteen 2021. Muutoksilla on varauduttu vuoden 2023 hyvinvointialueen toiminnan käynnistämiseen. Työllistämisen työpajan Tärpin lisäksi uudet kustannuspaikat ovat:

- Nuorten työpaja (Mahis)
- Mutteri
- Työmarkkinatuen kuntaosuus.

Muhos on mukana Oulun seudun työllisyyden kuntakokeilussa. Kokeilussa on yhdistetty kunnan ja TE-toimiston palveluja ja henkilöstöä. Kokeilu on käynnistynyt kevättalvella 2021 ja se päättyy vuonna 2023. Lisäksi kunnan omien työllistämistoimien ja kuntakokeilun palvelujen turvaamiseksi on talousarviossa varauduttu yhden uuden henkilön palkkaamiseen vuoden 2022 alusta lukien.

Nuorten kesätyöllistämässä on käytössä nuorten kesätyöseteliavustus yrityksiin työllistymisen tueksi ja kunnan kesätyöpaikkoja tarjotaan noin 70 nuorelle vuonna 2022.

Kunnan ICT-hankinnoissa on vuonna 2021 tehdyllä päätöksellä siirrytty käyttämään leasing-palveluja. Tämän johdosta ICT-investointien määrä on laskenut 50 000 euroon (v. 2021: 500 000 euroa). Leasingkulut on sisällytetty kunkin toimialueen käyttökuluihin vuodelle 2022.

Henkilöstön jaksamisen sekä tehtävänkuvan mukaisten veloitteiden suoriutumisen varmistamiseksi konsernipalveluihin on varattu määrärahaa lyhytkestoisia määräaikaikaisuuksia varten (keskustoimisto, kustannuspaikka 1700 sekä ICT-keskus, kustannuspaikka 1900).

Määrärahoissa viestintäkoordinaattorin palkkauskulut jaettu keskustoimiston ja Oulujoki-Opiston kesken nykyisen tehtävänkuvan mukaisesti.

Kunnan henkilöstön henkilöstöetuuksien maksamista, käyttöä ja seuranta varten valmistellaan ottamaan käyttöön mobiilijärjestelmä.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet:

- kunnan työllisyydenhoidon toiminnan kehittäminen vuoden 2022 aikana

LOMITUSPALVELUT

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Lomituspalvelut ovat Sosiaali- ja terveysministeriön alaista maatalousyrittäjien sosiaaliturvaa, jota Maatalousyrittäjien eläkelaitos valvoo. Palveluilla turvataan maatalousyrittäjien häiriötön toiminnan jatkuvuus sinä aikana, kun yrittäjä on vuosilomalla tai hän on tilapäisten syiden vuoksi kykenemätön

osallistumaan yrityksen tehtävien hoitoon. Toiminta tukee viljelijöiden ammatissa viihtymistä ja psyykkistä hyvinvointia. Lomituspalvelut edistävät myös kunnan taloutta ja työllisyyttä sekä osaltaan turvaavat maaseudun asuttamista ja elinvoimaa.

Muhoksen paikallisyksikön tehtävänä on tuottaa lakisääteiset lomituspalvelut Hailuodon, Iin, Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Muhoksen, Oulun, Pudasjärven, Siikajoen, Tyrnävän ja Utajärven kuntien alueella toimiville maatalousyrittäjille Melan kanssa tehdyn toimeksiantosopimuksen mukaisesti. Lomituspalvelua hallinnoi lomituspalvelujohtaja. Palveluita käyttää 390 maatalousyrittäjää ja lomituspäiviä tehdään vuodessa 22 000.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet:

- Lomituspalvelun tavoitteena on vapauttaa yrittäjät lomalle tarjoamalla lomituspalvelut asiakaslähtöisesti, luotettavasti ja rehellisesti. Paikallisyksikkö toimii siten, että lomitusta koskevan lainsäädännön, asetusten ja muun ohjeiston sekä paikallisyksikköä sitovien sopimusten tarkoitus toteutuu hyvin.
- Hallintoraha riittää hyviin hallintopalveluihin

Lautakunnan (hallituksen) hyväksymät tavoitteet:

- Asiakkaat saavat lakisääteiset lomituspalvelut ja palvelut toteutetaan asiakaslähtöisesti
- Asiakkaat ovat tyytyväisiä lomituspalveluihin
- Lomituspalveluita hoitaa ammattitaitoinen ja työhönsä sitoutunut henkilöstö
- Paikallisyksikkö järjestää lomituspalvelut tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti sekä edistää sähköisten palveluiden käyttöä.

MAASEUTUPALVELUT

Palvelutoiminnan kuvaus

Maaseutupalveluiden osalta on Tyrnävän kunta toiminut isäntäkuntana palveluiden tuotannossa vuoden 2013 alusta. Muhoksen kunnan maaseutuasiamies toimii Tyrnävän kunnan palveluksessa. Palvelutaso pidetään kunnassa vakiintuneella tasolla.

PALO- JA PELASTUSTOIMI

Palo- ja pelastustoimi kuuluu Oulu-Koillismaan pelastustoimeen keskuspaikkanaan Oulun kaupunki. Muhoksella sijaitsee paloasema, johon on tehty mittava perusparannus vuonna 2018. Palo- ja pelastustoimi siirtyy hyvinvointialueelle vuoden 2023 alussa.

YMPÄRISTÖTOIMI

Sitovuustason alla ovat aiemmat ympäristöterveydenhuollon kustannuspaikat (eläinlääkintähuolto, terveysvalvonta ja ympäristönsuojelu).

TYÖTERVEYSPALVELUT

Työterveyspalvelut tulevat sisältämään palvelusopimuksen mukaisesti Muhoksen kunnan henkilöstön työterveyspalvelut Työterveys Virralta vuonna 2021 Työterveyspalveluista laaditaan vuosittainen toimintasuunnitelma, jonka perusteella työterveyspalveluita ohjataan. Vuoden 2021 aikana Työterveys Virran omistus siirtyy uudelle omistajalle osakkeiden myynnin yhteydessä.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

- Työterveyspalvelujen tarjoaminen Muhoksella yhteistyössä työterveyspalveluja tuottavan toimijan kanssa

**Konsernipalvelujen henkilöstösuunnitelma
Talousarvio 2022 /Konsernipalvelut /Henkilöstö 31.12.2022**

Sitovuustaso	vakinaisen kokoaika	määräaika kokoaika	vakinaisan osa-aika	määräaika osa-aika	vakin. sivutoimi	määräaika sivutoimi	työllistetty	2022 Yhteensä	2021 Yhteensä	Muutos
Konsernihallinto	2,0							2,0	2,0	0,0
Maankäyttö ja kaavoitus	1,0							1,0	1,0	0,0
Hallintopalvelut	6,5	2,0	0,5				1,0	10,0	12,0	-2,0
Lomituspalvelut	20,0		47,5	10,0				77,5	77,5	0,0
Vaalit								0,0	0,0	0,0
Tarkastuslautakunta								0,0	0,0	0,0
Konsernipalvelut yhteensä	29,5	2,0	48,0	10,0	0,0	0,0	1,0	90,5	92,5	-2,0

Perustettavat, muutettavat ja lakkautettavat toimet ja virat

Vakinainen henkilöstö

- valmistellaan viestintäkoordinaattorin toimen muuttaminen kokoaikaiseksi (ei määrärahavarausta) konsernipalvelujen toimialalle

Määräaikaiset:

- uusi määräaikainen omavalmentajan virka

5.2 Sosiaali- ja terveyslautakunta – sosiaali- ja terveyspalvelut

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

LT50 Sosiaali- ja terveyspalvelut	TP 2020	TA 2021 (alkup.)	TA 2022	Muutos%	Muutos eur
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	2 156 100	2 267 600	2 490 610	9,8	223 010
Maksutuotot	1 619 551	1 710 600	1 723 600	0,8	13 000
Tuet ja avustukset	30 046	69 000	73 000	5,8	4 000
Vuokratuotot	2 445	3 000		-100,0	-3 000
Muut toimintatuotot	5 972	3 150	3 150		
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 814 114	4 053 350	4 290 360	5,8	237 010
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-7 639 410	-7 830 550	-8 233 890	5,2	-403 340
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 709 133	-1 729 810	-1 766 391	2,1	-36 581
Muut henkilösivukulut	-246 599	-312 550	-325 266	4,1	-12 716
Henkilösivukulut	-1 955 732	-2 042 360	-2 091 657	2,4	-49 297
Henkilöstökulut yht.	-9 595 142	-9 872 910	-10 325 547	4,6	-452 637
Asiakaspalvelujen ostot	-19 066 590	-20 031 350	-21 392 380	6,8	-1 361 030
Muiden palvelujen ostot	-2 706 199	-2 572 671	-2 746 564	6,8	-173 893
Palvelujen ostot yhteensä	-21 772 789	-22 604 021	-24 138 944	6,8	-1 534 923
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-971 107	-982 770	-1 043 290	6,2	-60 520
Avustukset	-2 800 799	-1 944 600	-749 000	-61,5	1 195 600
Vuokrat	-828 284	-991 866	-1 259 953	27,0	-268 087
Muut toimintakulut	-45 774	-58 500	-42 200	-27,9	16 300
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 013 895	-36 454 667	-37 558 934	3,0	-1 104 267
TOIMINTAKATE	-32 199 781	-32 401 317	-33 268 574	2,7	-867 257
Suunn.mukaiset poistot	-193 272	-110 077	-108 809	-1,2	1 268
Laskennalliset erät	-488 201	-620 976	-629 775	1,4	-8 799
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-32 881 254	-33 132 370	-34 007 158	2,6	-874 788

Sosiaali- ja terveyspalvelut sitovuustasoin					
TA500 Soten hallinto	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	6 212	5 000	5 000		
Toimintakulut	-236 995	-268 242	-219 736	-18,1	48 506
TOIMINTAKATE	-230 783	-263 242	-214 736	-18,4	48 506
Poistot ja arvonalentumiset	-2 559	-1 288	-6 052	369,9	-4 764
Laskennalliset erät	-4 115	-4 969	-5 039	1,4	-70
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-237 457	-269 499	-225 827	-16,2	43 672
TA510 Sosiaalityö					
Toimintatuotot	245 887	266 800	234 800	-12,0	-32 000
Toimintakulut	-3 338 963	-3 400 817	-3 221 039	-5,3	179 778
TOIMINTAKATE	-3 093 076	-3 134 017	-2 986 239	-4,7	147 778
Poistot ja arvonalentumiset	-2 305	-765	-1 337	74,8	-572
Laskennalliset erät	-75 069	-91 495	-92 792	1,4	-1 297
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 170 450	-3 226 277	-3 080 368	-4,5	145 909
TA516 Vammaispalvelut					
Toimintatuotot	482 013	426 000	587 500	37,9	161 500
Toimintakulut	-5 352 562	-5 498 448	-5 671 424	3,1	-172 976
TOIMINTAKATE	-4 870 549	-5 072 448	-5 083 924	0,2	-11 476
Poistot ja arvonalentumiset	-2 750	-2 750	-792	-71,2	1 958
Laskennalliset erät	-113 821	-145 301	-147 361	1,4	-2 060
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 987 120	-5 220 499	-5 232 077	0,2	-11 578
TA520 Vanhustyö					
Toimintatuotot	1 755 222	1 949 400	1 697 500	-12,9	-251 900
Toimintakulut	-7 624 609	-7 957 117	-7 854 531	-1,3	102 586
TOIMINTAKATE	-5 869 387	-6 007 717	-6 157 031	2,5	-149 314
Poistot ja arvonalentumiset	-45 663	-22 160	-14 010	-36,8	8 150
Laskennalliset erät	-147 431	-196 260	-199 043	1,4	-2 783
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-6 062 481	-6 226 137	-6 370 084	2,3	-143 947
TA530 Sairaanhoido					
Toimintatuotot	609 008	582 050	732 050	25,8	150 000
Toimintakulut	-4 023 672	-3 984 461	-4 480 057	12,4	-495 596
TOIMINTAKATE	-3 414 664	-3 402 411	-3 748 007	10,2	-345 596
Poistot ja arvonalentumiset	-69 413	-41 918	-34 671	-17,3	7 247
Laskennalliset erät	-79 339	-99 772	-101 185	1,4	-1 413
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 563 416	-3 544 101	-3 883 863	9,6	-339 762
TA540 Neuvola					
Toimintatuotot	19 107	17 200	20 000	16,3	2 800
Toimintakulut	-662 714	-690 839	-723 901	4,8	-33 062
TOIMINTAKATE	-643 607	-673 639	-703 901	4,5	-30 262
Poistot ja arvonalentumiset	-11 363	-8 179	-2 918	-64,3	5 261
Laskennalliset erät	-13 586	-14 730	-14 939	1,4	-209
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-668 556	-696 548	-721 758	3,6	-25 210
TA550 Suun terveydenhuolto					
Toimintatuotot	298 803	320 700	333 510	4,0	12 810
Toimintakulut	-1 026 455	-1 058 206	-1 098 430	3,8	-40 224
TOIMINTAKATE	-727 652	-737 506	-764 920	3,7	-27 414
Poistot ja arvonalentumiset	-33 627	-17 516	-11 395	-34,9	6 121
Laskennalliset erät	-19 909	-25 209	-25 566	1,4	-357
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-781 188	-780 231	-801 881	2,8	-21 650
TA560 Terveyskeskussairaala					
Toimintatuotot	397 862	486 200	680 000	39,9	193 800
Toimintakulut	-2 004 229	-2 019 338	-2 131 792	5,6	-112 454
TOIMINTAKATE	-1 606 367	-1 533 138	-1 451 792	-5,3	81 346
Poistot ja arvonalentumiset	-25 592	-15 501	-37 634	142,8	-22 133
Laskennalliset erät	-34 931	-43 240	-43 850	1,4	-610
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 666 890	-1 591 879	-1 533 276	-3,7	58 603
TA590 Erikoissairaanhoido					
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-11 743 696	-11 577 199	-12 158 024	5,0	-580 825
TOIMINTAKATE	-11 743 696	-11 577 199	-12 158 024	5,0	-580 825
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-11 743 696	-11 577 199	-12 158 024	5,0	-580 825
Kaikki yhteensä					
Toimintatuotot	3 814 114	4 053 350	4 290 360	5,8	237 010
Toimintakulut	-36 013 895	-36 454 667	-37 558 934	3,0	-1 104 267
TOIMINTAKATE	-32 199 781	-32 401 317	-33 268 574	2,7	-867 257
Poistot ja arvonalentumiset	-193 272	-110 077	-108 809	-1,2	1 268
Laskennalliset erät	-488 201	-620 976	-629 775	1,4	-8 799
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-32 881 254	-33 132 370	-34 007 158	2,6	-874 788

Hallinto

	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	6 212	5 000	5 000		
Toimintakulut	-236 995	-268 242	-219 736	-18,1	48 506
TOIMINTAKATE	-230 783	-263 242	-214 736	-18,4	48 506
Poistot ja arvonalentumiset	-2 559	-1 288	-6 052	369,9	-4 764
Laskennalliset erät	-4 115	-4 969	-5 039	1,4	-70
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-237 457	-269 499	-225 827	-16,2	43 672

Sosiaali- ja terveystalouden tehtävänä on taata kuntalaisille edellytykset saada tasavertaisesti laadukkaita taloudellisesti tuotettuja hyvinvointipalveluja.

Sosiaali- ja terveystaloudessa on 7 jäsentä. Sosiaali- ja terveystoimiston henkilöstöresurssi on 1,4 työntekijää. Lautakunta kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa.

Varaudutaan ottamaan käyttöön sosiaali- ja terveystalouden asiakasmaksujen muutokset ja mahdolliset korotukset vuonna 2022.

Varaudutaan osallistumaan Pohjois-Pohjanmaan maakunnan hyvinvointialueen valmisteluun sekä soteuudistusta tukevaan alueelliseen hanketyöhön. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue aloittaa toimintansa 1.1.2023 alkaen.

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet

- varmistaa kunnan sosiaali- ja terveystalouden siirtyminen henkilöstöineen osaksi Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialuetta 1.1.2023 alkaen

Sosiaalityö

	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	245 887	266 800	234 800	-12,0	-32 000
Toimintakulut	-3 338 963	-3 400 817	-3 221 039	-5,3	179 778
TOIMINTAKATE	-3 093 076	-3 134 017	-2 986 239	-4,7	147 778
Poistot ja arvonalentumiset	-2 305	-765	-1 337	74,8	-572
Laskennalliset erät	-75 069	-91 495	-92 792	1,4	-1 297
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 170 450	-3 226 277	-3 080 368	-4,5	145 909

Sosiaalityö on sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön suorittamaa ohjausta, neuvontaa ja sosiaalisten ongelmien selvittämistä sekä muita tukitoimia, jotka ylläpitävät ja edistävät yksilöiden ja perheiden turvallisuutta ja arjessa suoriutumista sekä yhteisöjen toimivuutta. Työtä tehdään myös parityönä tai moniammatillisena tiimityönä. Sosiaalityöntekijöiden tehtäviin sosiaalityön vastuualueella kuuluvat aikuissosiaalityö, päihdehuollon ja kuntoutuksen sosiaalityö, lastensuojelun sosiaalityö sekä vammaispalvelujen vastuualueen sosiaalityö. Perheoikeudelliset palvelut tuottaa Oulun kaupunki. Sosiaalihuoltolain mukaisesti sosiaalityössä painotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja, asiakaslähtöisyyttä, asiakkaan palvelutarpeen arviointia ja palvelujen saannin turvaamista asiakkaan omassa arkiympäristössä. Sosiaalipäivystys hoidetaan seudullisena ja sen järjestää Oulun kaupunki.

Uudistuneen sosiaalihuolto- ja lastensuojelulain myötä lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö ovat osa perheiden peruspalveluja. Lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö on lapsiperheille tarkoitettua

apua, jossa tuetaan vanhemmuuteen, lasten kasvuun ja kehitykseen liittyviä asioita ja autetaan perhettä kohdanneiden kriisi- ja muutostilanteiden yli. Palvelu voi olla myös konkreettista arkiaskareissa auttamista.

Toimeentulotuki on lakisääteinen ja viimesijainen toimeentuloturvan muoto. Tukea on oikeutettu saamaan henkilö, joka ei voi saada tarpeenmukaista toimeentuloa ansiotyöllään tai yrittäjätoiminnallaan tai muista tuloistaan tai varoistaan. Perustoimeentulotuen on myöntänyt 1.1.2017 alkaen Kansaneläkelaitos, täydentävän ja ennaltaehkäisevän tuen puolestaan kunta. Toimeentulotukimenojen kustannuksiin vaikuttavat merkittävästi kunnan työllisyystilanne ja aktiivinen työllistämispolitiikka. Muhoksella toimii Nuorten Ystävät ry:n kaksi matalan kynnyksen valmennuspajaa Mahis ja Tärppi. Nuorten valmennuspaja Mahis ja Mutteri –hanke sekä työmarkkinatuen kuntaosuus siirtyvät konsernihallintoon 1.1.2023 alkaen työnsyöden hoidon kokonaisuuteen. Nuorten Ohjaamon rahoituspäätös on päättynyt 31.1.2021.

Sosiaalityön henkilöstöresurssi on 1 johtava sosiaalityöntekijä (50 % työajasta), 5 sosiaalityöntekijää ja 2 sosiaaliohjaaja. Lapsiperheiden kotipalvelun ja perhetyön henkilöstöresurssi on 1 sosiaaliohjaaja ja 2 perhetyöntekijää.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

- Sosiaalihuollolle ja lastensuojelulle asetettujen määräaikaisten noudattaminen asiakastyössä
- Ennaltaehkäisevän työtteen vahvistaminen sosiaalihuoltolain mukaisesti

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet

- Sosiaalipalvelujen palvelutehtäv uudistuksen ja Kanta integraation loppuun saattaminen
- Uudistuvan lastensuojelulain mukaiseen henkilöstömitoitukseen varautuminen: esitys sisältää 1 sosiaalityöntekijän uuden viran
- Ostopalvelujen tarpeen jatkuva asiakaskohtainen arviointi
- Asiakkaiden tarpeen mukainen aktiivointi ja ajantasaiset asiakassuunnitelmat

Vammaispalvelut

	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	482 013	426 000	587 500	37,9	161 500
Toimintakulut	-5 352 562	-5 498 448	-5 671 424	3,1	-172 976
TOIMINTAKATE	-4 870 549	-5 072 448	-5 083 924	0,2	-11 476
Poistot ja arvonalentumiset	-2 750	-2 750	-792	-71,2	1 958
Laskennalliset erät	-113 821	-145 301	-147 361	1,4	-2 060
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 987 120	-5 220 499	-5 232 077	0,2	-11 578

Vammaispalveluiden tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä. Vammaiselle henkilölle annettavia palveluja ovat mm. kuntoutusohjaus, sopeutumisvalmennus sekä päivä- ja työtoiminnot. Taloudellisia tukitoimia ovat mm. korvaus henkilökohtaisen avun palkkaamiseen ja apuvälineiden hankinnassa avustaminen. Vaikeavammaisille henkilöille järjestetään kuljetuspalveluja, korvataan kohtuulliset kustannukset tarpeellisista asunnonmuutostöistä sekä asuntoon kuuluvien välineiden ja laitteiden hankkimisesta. Omaishoidontuki on hoitopalkkio, jolla turvataan vammaisen kotihoitoa tai muuta huolenpitoa. Mikäli vammaisille henkilöille myönnettävät tukitoimet eivät ole riittäviä kotona asumisen turvaamiseksi, kunta ostaa palveluasuntopaikkoja yksityisiltä palvelujen tuottajilta. Kunta tuottaa itse tehostettua palveluasumista 15-paikkaisessa Muhoksen ryhmäkodissa ja asumisen tuen 27 vuokra-asuntoon.

Vammaispalvelujen henkilöstöresurssi on sosiaalityöntekijä (50 % työajasta), Muhoksen ryhmäkodin 1 esimies, 11 ohjaajaa ja 1 palveluvastaava sekä asumisen tuen 1 sosiaaliohjaaja ja 2 ohjaajaa.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

- Palvelurakenteen arvioiminen ja uudistaminen
- Henkilöstömitoituksen arvioiminen

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet

- Sosiaalipalvelujen palvelutehtäväuudistuksen ja Kanta integraation loppuun saattaminen
- Asiakkaan palvelutarpeen mukainen hoidon ja huolenpidon järjestäminen
- Ostopalvelujen tarpeen jatkuva asiakaskohtainen arviointi

Vanhustyö

	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	1 755 222	1 949 400	1 697 500	-12,9	-251 900
Toimintakulut	-7 624 609	-7 957 117	-7 854 531	-1,3	102 586
TOIMINTAKATE	-5 869 387	-6 007 717	-6 157 031	2,5	-149 314
Poistot ja arvonalentumiset	-45 663	-22 160	-14 010	-36,8	8 150
Laskennalliset erät	-147 431	-196 260	-199 043	1,4	-2 783
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-6 062 481	-6 226 137	-6 370 084	2,3	-143 947

Vanhustyöhön sisältyvät kotihoito, kotipalvelun tukipalvelut, asumispalvelut ja päiväkeskustoiminta. Kotihoidolla tarkoitetaan kotipalvelun ja kotisairaanhoidon kokonaisuutta, jolla tuetaan vanhuksen tai vammaisen omatoimista selviytymistä omassa kodissaan. Kotihoitoon ja kotisairaanhoidon sisältyvät hoito, huolenpito ja työapu. Kotihoidon hoiva ja huolenpito on ympärivuorokautista. Kotihoidon palvelujen sisältöä kehitetään valtakunnallisten suositusten mukaisesti. Sisällön kehittämisen työvälineenä on kotihoidon mobiili ja toiminnanohjausjärjestelmä. Osana kotihoitoa toteutetaan asiakkaan tarpeiden ja tavoitteiden mukaan räätälöity kuntouttava arviointi- ja kotiutusjakso. Arviointijakso toteutetaan moniammatillisen tiimin yhteistyönä. Palvelun tavoitteena on yksilöllinen, asiakaslähtöinen, oikea-aikainen ja riittävä kotona asumista tukeva palvelu.

Kotihoidossa on tavoitteena ottaa käyttöön enenevässä määrin erilaisia hyvinvointiteknologian apuvälineitä kotona asumisen tukemiseksi. Evondos lääkeautomaatin käyttöönotolla pyritään tasaamaan kotihoidon aikakriittisiä käyntejä ja tukemaan asiakkaiden lääkehoidon toteutumista. Videovisiti etähoivalla vahvistetaan kotihoitoa osana asiakkaan palvelukokonaisuutta. Kotihoidon asiakastyön optimoimiseksi otetaan käyttöön sähköinen ovenavaus ja ateriapalvelujen vaihtoehtojen vahvistamiseksi Menumaatteja kotiin kuljetettujen aterioiden rinnalle.

Tukipalveluja ovat ateria-, asiointi- ja turvapalvelut, liikkumista tukevat palvelut sekä omaishoidontuki. Päiväkeskus on vanhusväestön matalan kynnyksen kokoontumispaikka, jossa sijaitsevat seniori- ja muistineuvola. Päiväkeskuksessa voi arkipäivinä osallistua ohjattuun päivätoimintaan. Päiväkeskuksen tiloja myös vuokrataan iltaisin ja viikonloppuisin.

Kunnassa sijaitsee liki 200 tehostetun palveluasumisen paikkaa, joista omassa käytössä on noin 115 paikkaa. Oma toimintana tuotetaan maksimissaan 30 asukaspaikkaa tehostettua palveluasumista Neuvontatiellä Matin ja Laurin kodissa. Tavoitteena on palvelutarpeen arvioinnin ja hoitosuunnitelman mukaisilla toimenpiteillä tuottaa hoitoa ja palvelua asiakkaille siten, että asukkaan arki sujuu, asukkaan omat voimavarat huomioidaan ja asukas saa hyvän ja turvallisen elämän,

toimivan arjen ja elämän loppuvaiheen hyvän hoidon. Kahdessa kunnan omistamassa kiinteistössä palveluasumisen hoivan tuottaa yksityinen palveluntuottaja 46 asuntoon. Yksittäisiä asiakaspalvelujen ostoja on tämän lisäksi lähinnä psykogeriatrisille ja monidiagnosoiduille asiakkaille vaihtelevan palvelutarpeen mukaan Palveluasumisessa, sekä ostoissa että omassa toiminnassa, toteutetaan lyhytaikaista hoitoa mm. omaishoidon lomituksen tarpeeseen.

Palveluseteli on käytössä laajasti säännöllisessä ja tilapäisessä kotihoidossa ja kotisairaanhoidossa, eräissä kotipalvelujen tukipalveluissa eli siivous- ja asiointipalvelu (kauppa-asiointi, liikkumista tukevien palveluiden saattaminen), omaishoidon vapaiden järjestämisessä sekä lyhyt- ja pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa. Palveluseteliyrittäjiä haetaan julkisella haulla ja rekisterissä on noin 30 toimijaa. Palveluseteli laajenee myös tehostetun palveluasumisen palveluissa kilpailutettujen palveluiden päätyttyä.

Vanhustyön henkilöstöresurssi on tällä hetkellä 0,5 vanhustyön johtaja ja 0,5 toimistos sihteeri hallinnossa, 35 lähi/perushoitajaa, 4 sairaanhoitajaa, 2 palveluohjaaja ja palveluesimies kotihoidossa, 3 ohjaajaa ja 1 sairaanhoitaja päiväkeskuksessa, 22 hoitajaa, 1 sairaanhoitaja ja palveluesimies palveluasumisyksikössä. Vanhustenhuollon toimintayksiköiden käytössä on 2 varahenkilöä. Henkilöstöresurssia pyritään käyttämään joustavasti tarpeen mukaan huomioiden henkilöstön koulutus ja erityisosaamiset mm. palveluohjauksessa ja kotiutusasioissa. Ikäihmisten palveluiden ja kotiin annettavien palvelujen rakennemuutos sekä palvelujen keskittäminen avohoitoon ovat luoneet erityisen paineen kotihoidon henkilöstöresurssille: kasvava ja ympärivuorokautinen palvelutarve vaatii vastaavan määrän henkilöstöä. Kotihoidon henkilöstöresurssin määrää on tarkistettava asiakasmäärän kasvun mukaisesti ja samalla varmistettava palveluohjauksen resurssin säilyminen.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

- Tuottaa valtakunnallisen laatusuosituksen mukaisia vanhusten palveluja kasvavalle ja ikääntyvälle asiakaskunnalle
- Järjestää ikääntyneiden palvelut valtakunnallisten tavoitteiden mukaisessa laajuudessa eri palveluissa

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet

- Hoitohenkilökunnan henkilöstömitoituksen vahvistaminen kotihoidossa: esitys sisältää 1 sairaanhoitajan ja 5 lähihoitajan tointa kotihoidon kentälle
- Asiakkaan arviointi-, kotiutus- ja kuntoutusjakson vakiinnuttaminen osaksi kotihoitoa
- Hoitohenkilökunnan mitoitus tehostetussa palveluasumisessa on vuonna 2022 0,7 työntekijää/asiakas
- Tehostetun palveluasumisen ja kotihoidon sisällön kehittäminen
- Hyvinvointiteknologian käyttöönoton lisääminen ja vakiinnuttaminen
- Seniori- ja muistineuvolatoiminnan vakiinnuttaminen
- Aktiivinen toiminallinen järjestöjen kanssa tehtävä yhteistoiminta vakiinnutetaan osaksi päiväkeskuksen matalan kynnyksen palvelua

Sairaanhoito

	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	609 008	582 050	732 050	25,8	150 000
Toimintakulut	-4 023 672	-3 984 461	-4 480 057	12,4	-495 596
TOIMINTAKATE	-3 414 664	-3 402 411	-3 748 007	10,2	-345 596
Poistot ja arvonalentumiset	-69 413	-41 918	-34 671	-17,3	7 247
Laskennalliset erät	-79 339	-99 772	-101 185	1,4	-1 413
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 563 416	-3 544 101	-3 883 863	9,6	-339 762

Terveyskeskuksen vastaanoton toimintoihin kuuluvat lääkärin vastaanoton lisäksi lääkehuolto-, laboratorio-, röntgen-, fysioterapia, mielenterveys- ja päivystyspalvelut. Muhos kuuluu Oulun alueen yhteispäivystykseen, joka hoitaa kiireellisen ilta- ja viikonloppupäivystyksen Oulun yliopistollisen sairaalan tiloissa. Seulontatutkimukset toteutetaan suositusten mukaisina.

Terveyskeskuksen henkilöstöresurssi on 8 terveyskeskuslääkärin virkaa ja 1 koulutusvirka. Muuta henkilökuntaa on ajanvaraus- ja vastaanotto toiminnassa 7 sairaanhoitajaa ja 1 vastaava sairaanhoitaja, sairaanhoidon tukipalveluissa lääkehuollossa, kuvantamisessa ja laboratoriossa 5 työntekijää, mielenterveyspalveluissa 8 työntekijää, kuntoutuksessa 5 työntekijää ja toimistossa 4 työntekijää.

Sairaanhoidon resursseissa ei ole varauduttu covid-19-kustannuksiin liittyen epidemian testaukseen, tartuntojen jäljittämiseen, rokottamiseen, covidpotilaiden hoitoon tai ylimääräisiin suojautumisen kustannuksiin.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

- Hoitotakuun toteutuminen: välitön yhteydenaanti terveyskeskukseen ja hoidon tarpeen arviointi kolmen vuorokauden kuluessa.
- Pohjois-Suomen laboratoriokeskukseen liittyminen ennen hyvinvointialueen käynnistymistä.
- Lääkehuollon liittäminen osaksi sairaanhoitopiirin apteekkitoimintaa ennen hyvinvointialueen käynnistymistä.

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet

- Hoidon toteutuminen käypähoito suosituksen mukaisesti
- Ostopalvelujen tarpeen jatkuva potilaskohtainen arviointi
- Lifecaren versiopäivityksen 2020 käyttöönotto

Neuvola

	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	19 107	17 200	20 000	16,3	2 800
Toimintakulut	-662 714	-690 839	-723 901	4,8	-33 062
TOIMINTAKATE	-643 607	-673 639	-703 901	4,5	-30 262
Poistot ja arvonalentumiset	-11 363	-8 179	-2 918	-64,3	5 261
Laskennalliset erät	-13 586	-14 730	-14 939	1,4	-209
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-668 556	-696 548	-721 758	3,6	-25 210

Neuvola turvaa äitiysneuvolapalvelut ja toimii lapsiperheiden tukena kouluikään asti. Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa terveystarkastukset tehdään vuosisuunnitelman mukaisesti. Terveystarkastajat tekevät yhteistyötä koulukuraattorien ja muun koulun henkilökunnan kanssa

koululaisten terveyttä koskeissa asioissa. Aikuisneuvola vastaa aikuisväestön terveyden- ja sairaanhoidosta mm. verenpaine-, diabetes-, astma-, tartuntatauti- ja reumapotilaat sekä aikuisten rokotukset. Puheterapiassa työ painottuu alle kouluikäisiin lapsiin ja konsultaatioihin, mutta palvelua on myös aikuisasiakkaille ja koululaisille. Neuvolan toiminta toteutetaan lasten ja nuorten terveystarkastuksista ja sikiöseulonnoista annettujen asetusten mukaisina.

Neuvolan henkilöstöresurssi on tällä hetkellä 11 terveydenhoitajaa ja 1 puheterapeutti. Terveydenhoitajien työpanoksesta 4 työntekijää on varattu äitiys- ja lastenneuvolaan, 4 opiskelija- ja kouluterveydenhuoltoon ja 3 aikuistyöhön.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

- Neuvolan henkilöstöresurssin arvioiminen ja sopeuttaminen alentuneeseen syntyvyyteen ja lasten määrän vähenemiseen
- Kansansairauksien ennaltaehkäisy
- Lasten ja koululaisten terveysongelmien varhainen toteaminen

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet

- Aikuisneuvolatyön kehittäminen
- Ennaltaehkäisevän perhetyön kehittäminen
- Lifecaren versiopäivityksen 2020 käyttöönotto

Suun terveydenhuolto

	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	298 803	320 700	333 510	4,0	12 810
Toimintakulut	-1 026 455	-1 058 206	-1 098 430	3,8	-40 224
TOIMINTAKATE	-727 652	-737 506	-764 920	3,7	-27 414
Poistot ja arvonalentumiset	-33 627	-17 516	-11 395	-34,9	6 121
Laskennalliset erät	-19 909	-25 209	-25 566	1,4	-357
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-781 188	-780 231	-801 881	2,8	-21 650

Terveyskeskuksessa annettavaan suun terveydenhuoltoon ovat oikeutettuja kaikki muhoslaiset, ulkopaikkakuntalaiset opiskelijat sekä Muhoksen hoitopalvelun tuottajaksi valinneet. Neljän hammaslääkäri-hammashoitaja työparin työpanoksen myötä ei-kiireellinen hoito toteutuu keskimäärin 5 kuukauden kuluttua yhteydenotosta. Särkytapauksissa ensiapu annetaan kolmen päivän sisällä. Iltaisin ja viikonloppuisin hammaslääkäripäivystyksen Muhos järjestää osallistumalla Oulun kaupungin ylläpitämään alueelliseen hammaslääkäripäivystykseen.

Ostopalveluja hankitaan erikoishammaslääkäri tasoiseen hammashoittoon mm. vaativaan hammas- ja suukirurgiaan, implanttihuoltoon, vaativiin juurihoitoihin, pelkopotilaiden anestesiahoitoon, hammaslaboratorioteknisiin kuluihin sekä oikomishoidon konsultaatioihin. Ostopalveluina hankitaan myös kiireistä akuutti vastaanottojen jatkohoitoja.

Hammashuollon henkilöstöresurssi on 4 hammaslääkärinä, 5 hammashoitajaa ja 2 suuhygienistiä

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

- Hoitotakuun toteutuminen: ei kiireelliset hoitoon 6 kk sisällä ja välitön yhteydensaanti hammashoitolaan

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet

- Laaja hoidon tarpeen arviointi kaikille 70 vuotta täyttäneille kuntalaisille otetaan suunnitellusti käyttöön hoitotakuuajan lyhennyttä riittävästi
- Ostopalvelujen tarpeen jatkuva potilaskohtainen arviointi
- Lifecaren versiopäivityksen käyttöönotto

Terveyskeskussairaala

	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	397 862	486 200	680 000	39,9	193 800
Toimintakulut	-2 004 229	-2 019 338	-2 131 792	5,6	-112 454
TOIMINTAKATE	-1 606 367	-1 533 138	-1 451 792	-5,3	81 346
Poistot ja arvonalentumiset	-25 592	-15 501	-37 634	142,8	-22 133
Laskennalliset erät	-34 931	-43 240	-43 850	1,4	-610
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 666 890	-1 591 879	-1 533 276	-3,7	58 603

Terveyskeskussairaalan kokonaispaikkaluku laskettiin vuoden 2019 lopussa pysyvästi yhteensä 21 sairaansijaan, joka voidaan tilapäisesti ylittää 2 paikalla. Sairaalassa hoidetaan potilaita ensisijaisesti akuuttipaikoilla ja kuntoutuspaikoilla sekä toteutetaan päiväsairalatoimintaa. Terveyspalveluiden lääkäriresurssista yksi virka on vanhustenhuollon vastuulääkäri, joka vastaa sekä sairaalan että pääosin palveluasumisyksiköiden lääkäryöstä.

Vuodeosastotoiminnan henkilöstöresurssi on 0,5 osastosihteeri, 0,8 fysioterapeuttia, 10 sairaanhoitajaa ja 9 perus/lähihoitajaa, joista 2 luetaan varahenkilöstöön. Terveyskeskuksen osastonhoitaja vastaa koko terveyskeskuksen hoitotyöstä.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

- Palvelurakenteen uudistamistyön vakiinnuttaminen siten, että sairaalan paikkaluku on 21 sairaansijaa, joka voidaan tilapäisesti ylittää 2 paikalla.

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet

- Hoitohenkilökunnan mitoitus on vuonna 2021 0,8 työntekijää/potilas.
- Perus- ja erikoissairaanhoidon toimivat hoitoketjut.
- Sairaalapaikkojen optimaalinen käyttö siten, että erikoissairaanhoidosta jonottavia ei ole ja ulkopuolelta ostettuja hoitopaikkoja ei tarvita
- Sairaansijoja myynti ulkopuolelle muille kunnille
- Lifecaren versiopäivityksen 2020 käyttöönotto

Erikoissairaanhoido

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-11 743 696	-11 577 199	-12 158 024	5,0	-580 825
TOIMINTAKATE	-11 743 696	-11 577 199	-12 158 024	5,0	-580 825
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-11 743 696	-11 577 199	-12 158 024	5,0	-580 825

Erikoissairaanhoidon palvelut ostetaan Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä sopimuksen mukaan. Valtiolta ja muilta sairaaloilta ostetaan tarvittaessa erikoissairaanhoidon palveluita.

Valtuuston hyväksymät tavoitteet

- Hoitotakuun toteutuminen: hoidon tarpeen arviointi kahden viikon kuluessa, ensikäynti viimeistään kolmessa kuukaudessa sekä leikkaukseen, toimenpiteeseen tai hoitoon viimeistään kuudessa kuukaudessa.

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet

- Määrärahavarausten taso toteutuneen palveluoston ja mahdollisten toiminnallisten muutosten perusteella.

Projektit

Projekteihin vuodelle 2022 ei ole varausta.

Talouden tasapainotustoimenpiteenä vuodelle 2022 toimialueella tarkistetaan mahdollisuutta asiakasmaksujen korotuksiin kunnan tulojen kasvattamiseksi.

5.3 Hyvinvointilautakunta – hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalvelut tiliryhmittäin

LT60 Hyvinvointipalvelut	TP 2020	TA 2021 (alkup.)	TA 2022	Muutos%	Muutos eur
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	417 114	398 109	350 729	-11,9	-47 380
Maksutuotot	596 180	635 413	645 568	1,6	10 155
Tuet ja avustukset	505 635	605 906	709 393	17,1	103 487
Vuokratuotot	60 674	111 500	117 075	5,0	5 575
Muut toimintatuotot	3 373	80 550	79 872	-0,8	-678
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 582 976	1 831 478	1 902 637	3,9	71 159
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-10 444 853	-11 098 531	-11 076 915	-0,2	21 616
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 977 103	-2 068 206	-2 070 076	0,1	-1 870
Muut henkilösivukulut	-342 406	-432 325	-429 651	-0,6	2 674
Henkilöstökulut yhteensä	-12 764 362	-13 599 062	-13 576 642	-0,2	22 420
Asiakaspalvelujen ostot	-425 731	-454 425	-776 228	70,8	-321 803
Muiden palvelujen ostot	-2 726 989	-3 062 578	-3 196 137	4,4	-133 559
Palvelujen ostot yhteensä	-3 152 720	-3 517 003	-3 972 365	12,9	-455 362
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-437 918	-434 657	-493 462	13,5	-58 805
Avustukset	-863 949	-932 387	-749 757	-19,6	182 630
Vuokrat	-3 067 011	-3 061 985	-3 438 955	12,3	-376 970
Muut toimintakulut	-40 899	-41 665	-43 555	4,5	-1 890
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-20 326 859	-21 586 759	-22 274 736	3,2	-687 977
TOIMINTAKATE	-18 743 883	-19 755 281	-20 372 099	3,1	-616 818
Suunn.mukaiset poistot	-530 706	-378 324	-322 175	-14,8	56 149
Laskennalliset erät	-336 578	-420 825	-426 786	1,4	-5 961
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-19 611 167	-20 554 430	-21 121 060	2,8	-566 630

Hyvinvointipalvelut sitovuustasoittain

Hyvinvointipalveluiden hallinto	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	206 286	268 400	341 090	27,1	72 690
Toimintakulut	-500 322	-547 738	-610 601	11,5	-62 863
TOIMINTAKATE	-294 036	-279 338	-269 511	-3,5	9 827
Poistot ja arvonalentumiset	-1 705	-1 452	-1 408	-3,0	44
Laskennalliset erät	-10 045	-10 986	-11 141	1,4	-155
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-305 786	-291 776	-282 060	-3,3	9 716
Varhaiskasvatus	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	462 004	428 688	434 494	1,4	5 806
Toimintakulut	-4 976 205	-5 425 561	-5 277 205	-2,7	148 356
TOIMINTAKATE	-4 514 201	-4 996 873	-4 842 711	-3,1	154 162
Poistot ja arvonalentumiset	-30 636	-23 733	-16 961	-28,5	6 772
Laskennalliset erät	-91 715	-116 491	-118 141	1,4	-1 650
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 636 552	-5 137 097	-4 977 813	-3,1	159 284
Kirkonkylän koulu	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	15 320	18 000	18 000		
Toimintakulut	-3 172 046	-3 146 731	-3 131 356	-0,5	15 375
TOIMINTAKATE	-3 156 726	-3 128 731	-3 113 356	-0,5	15 375
Poistot ja arvonalentumiset	-139 268	-112 258	-140 878	25,5	-28 620
Laskennalliset erät	-45 081	-57 165	-57 975	1,4	-810
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 341 075	-3 298 154	-3 312 209	0,4	-14 055
Muu perusopetus	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	200 318	243 754	220 756	-9,4	-22 998
Toimintakulut	-3 257 735	-3 304 571	-3 359 976	1,7	-55 405
TOIMINTAKATE	-3 057 417	-3 060 817	-3 139 220	2,6	-78 403
Poistot ja arvonalentumiset	-55 490	-27 357	-18 625	-31,9	8 732
Laskennalliset erät	-51 278	-62 993	-63 886	1,4	-893
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 164 185	-3 151 167	-3 221 731	2,2	-70 564
Yläkoulu	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	3 486	4 000		-100,0	-4 000
Toimintakulut	-3 465 193	-3 534 888	-3 622 416	2,5	-87 528
TOIMINTAKATE	-3 461 707	-3 530 888	-3 622 416	2,6	-91 528
Poistot ja arvonalentumiset	-112 718	-15 614	-14 465	-7,4	1 149
Laskennalliset erät	-54 527	-69 931	-70 922	1,4	-991
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 628 952	-3 616 433	-3 707 803	2,5	-91 370
Erityisopetus/Laitoskoulut	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	123 940	98 000	86 000	-12,2	-12 000
Toimintakulut	-1 448 014	-1 498 053	-1 742 595	16,3	-244 542
TOIMINTAKATE	-1 324 074	-1 400 053	-1 656 595	18,3	-256 542
Poistot ja arvonalentumiset	-4 726	-4 419	-400	-90,9	4 019
Laskennalliset erät	-30 785	-36 304	-36 819	1,4	-515
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 359 585	-1 440 776	-1 693 814	17,6	-253 038

Lukiokoulutus	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	2 568	50 906	70 103	37,7	19 197
Toimintakulut	-1 210 170	-1 597 590	-1 746 952	9,3	-149 362
TOIMINTAKATE	-1 207 602	-1 546 684	-1 676 849	8,4	-130 165
Poistot ja arvonalentumiset	-59 436	-73 848	-93 985	27,3	-20 137
Laskennalliset erät	-20 761	-26 957	-27 338	1,4	-381
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 287 799	-1 647 489	-1 798 172	9,1	-150 683
Vapaa-aikapalveluiden hallinto	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-11 522	-15 971	-14 247	-10,8	1 724
TOIMINTAKATE	-11 522	-15 971	-14 247	-10,8	1 724
Poistot ja arvonalentumiset	-900	-372	-365	-1,9	7
Laskennalliset erät	-250	-294	-298	1,4	4
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-12 672	-16 637	-14 910	-10,4	1 727
Kirjastopalvelut	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	11 228	21 460	28 294	31,8	6 834
Toimintakulut	-502 319	-583 407	-627 816	7,6	-44 409
TOIMINTAKATE	-491 091	-561 947	-599 522	6,7	-37 575
Poistot ja arvonalentumiset	-23 739	-21 072	-22 408	6,3	-1 336
Laskennalliset erät	-8 697	-10 948	-11 103	1,4	-155
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-523 527	-593 967	-633 033	6,6	-39 066
Kulttuuripalvelut	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	10 465	29 300	29 400	0,3	100
Toimintakulut	-170 464	-193 418	-224 938	16,3	-31 520
TOIMINTAKATE	-159 999	-164 118	-195 538	19,1	-31 420
Poistot ja arvonalentumiset	-8 355	-7 022		-100,0	7 022
Laskennalliset erät	-2 184	-2 586	-2 624	1,5	-38
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-170 538	-173 726	-198 162	14,1	-24 436
Oulujoki-opisto	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	397 309	431 250	427 300	-0,9	-3 950
Toimintakulut	-509 397	-588 149	-580 324	-1,3	7 825
TOIMINTAKATE	-112 088	-156 899	-153 024	-2,5	3 875
Poistot ja arvonalentumiset	-6 421	-8 493	-8 342	-1,8	151
Laskennalliset erät	-9 778	-11 623	-11 790	1,4	-167
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-128 287	-177 015	-173 156	-2,2	3 859
Nuorisopalvelut	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	30 695	29 000	31 500	8,6	2 500
Toimintakulut	-134 930	-141 907	-141 593	-0,2	314
TOIMINTAKATE	-104 235	-112 907	-110 093	-2,5	2 814
Poistot ja arvonalentumiset	-270	-45		-100,0	45
Laskennalliset erät	-2 305	-2 873	-2 909	1,3	-36
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-106 810	-115 825	-113 002	-2,4	2 823

Liikuntapalvelut	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	119 357	208 720	215 700	3,3	6 980
Toimintakulut	-968 542	-1 008 775	-1 194 717	18,4	-185 942
TOIMINTAKATE	-849 185	-800 055	-979 017	22,4	-178 962
Poistot ja arvonalentumiset	-87 042	-82 639	-4 338	-94,8	78 301
Laskennalliset erät	-9 172	-11 674	-11 840	1,4	-166
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-945 399	-894 368	-995 195	11,3	-100 827
Kaikki yhteensä	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	1 582 976	1 831 478	1 902 637	3,9	71 159
Toimintakulut	-20 326 859	-21 586 759	-22 274 736	3,2	-687 977
TOIMINTAKATE	-18 743 883	-19 755 281	-20 372 099	3,1	-616 818
Poistot ja arvonalentumiset	-530 706	-378 324	-322 175	-14,8	56 149
Laskennalliset erät	-336 578	-420 825	-426 786	1,4	-5 961
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-19 611 167	-20 554 430	-21 121 060	2,8	-566 630

Hyvinvointipalvelut

Toiminnan kuvaus

Toimialan tulosalueita on 17: Hyvinvointipalveluiden hallinto, Kirkonkylän koulu, yläkoulu, muu perusopetus, erityisopetus/laitoskoulut, lukiokoulutus, varhaiskasvatuksen hallinto, päiväkodit, perhepäivähoito, muu varhaiskasvatus, varhaiskasvatuksen projektit, vapaa-aikapalveluiden hallinto, kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut, Oulujoki-Opisto, nuorisopalvelut ja liikuntapalvelut.

Muhoksen kunnassa on viisi vuosiluokkien 0-6 koulua (Huovila, Hyrkki, Kirkonkylä, Korivaara ja Laitasaari), yksi vuosiluokkien 7-9 peruskoulu, yksi vuosiluokkien 0-9 erityiskoulu (Oulujoen koulu; Oulujoen perhekodin yksikkö) ja lukio.

Varhaiskasvatuspalveluja tarjotaan kahdessa päiväkodissa (Koivulehto ja Päivärinteen päiväkot), perhepäivähoidossa ja yhdessä ryhmäperhepäivähoitokodissa (Tenavat). Vapaa-aikapalveluihin kuuluu kirjasto, kulttuuri ja nuoriso- ja liikuntapalvelut. Oulujoki-Opisto tarjoaa vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen palveluita kuntalaisille.

Palvelusuunnitelma

Hyvinvointipalveluiden tavoitteena on turvata laadukkaat ja tasa-arvoiset perusopetus- ja lukiopalvelut sekä varhaiskasvatuspalvelut kuntalaisille ja Muhokselle sijoitetuille lapsille ja nuorille. Oulujoki-Opiston, kulttuurin ja vapaa-aikapalveluiden tavoitteena on tarjota kuntalaisille tasapuolisesti ja kysyntää vastaavasti monipuolisia ja laadukkaita elämänlaatua ja terveyttä edistäviä palveluita. Hyvinvointilautakunta asettaa hallintokunnan keskeiset tavoitteet toiminnalle hyväksyessään kuntakohtaisen opetussuunnitelman ja koulukohtaiset opetussuunnitelmat sekä varhaiskasvatuksen järjestämistä ohjaavat toimintasuunnitelmat ja muut hallintokunnan toimintaa ohjaavat asiakirjat. Muhoksen kunnanvaltuusto vahvistaa vuosittain kuntakohtaisen strategian, jonka pohjalta hyvinvointilautakunta laatii hyvinvointipalveluiden strategian. Strategia ja hallintokunnan asettamat tavoitteet sekä toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi kirjataan ylös. Strategian toteutumista tarkastellaan osavuosisikastausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Hyvinvointipalveluiden tuottavuutta parannetaan noudattamalla hallintokunnassa tarkkaa talouden seuranta ja annettujen resurssien tehokasta käyttöä. Talouden seuranta ja reagointia muutoksiin

parannetaan edelleen myös yksikkötasolla. Palvelutuotantoa kehitetään kunnanvaltuuston asettaman talousarvioraamin rajoissa. Mahdolliset lisämäärärahatarpeet tuodaan esille heti tarpeen ilmaantua. Talousarvion 2022 suurimpia epävarmuustekijöitä on koronapandemia, koulukuljetusten kilpailuttaminen (sopimukset voimassa 31.7.2022 saakka), oppivelvollisuuden laajeneminen ja erityisen tuen lapset ja oppilaat.

Hyvinvointipalveluiden painopiste vuonna 2022 tulee edelleen olemaan henkilöstön työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen edistäminen. Työhyvinvoinnin kehittäminen on kaikkien organisaation jäsenten vastuulla, niin työntekijöiden, esimiesten kuin johdonkin. Jokaisella työntekijällä on omassa roolissaan mahdollisuus vaikuttaa niin omaan kuin työkavereiden työhyvinvointiin. Hyvinvointi syntyy yhteistyössä ja vaatii kaikkien sitoutumisen organisaation työhyvinvointitavoitteisiin ja toimintatapoihin. Henkilöstöpäällikkö on omalta osaltaan edesauttamassa henkilöstön työhyvinvointia. Kunnanvaltuusto on (31.8.2020 § 40) hyväksynyt henkilöstön, esimiestyön ja johtamisen kehittämishankkeen vuosille 2020 - 2022.

Muut hyvinvointipalveluiden keskeiset painopisteet ovat palvelutuotannon ja yhteistyön kehittäminen, uusien opetussuunnitelmien sisältöjen toteuttaminen, oppilaiden ongelmien mahdollisimman varhainen havaitseminen ja niihin puuttuminen vähentävät myöhempää tuen tarvetta. Pyrkimyksenä on toteuttaa opetuspalvelut mahdollisimman pitkälti oman kunnan opetuspalveluna. Muhoksella noudatetaan lähikouluperiaatetta ja se lisää koulukohtaista oppilaiden erityisen tuen tarvetta ja sitä kautta taloudellisten resurssien tarvetta mm. erityisopetustuntien järjestämisen osalta. Erityisen tuen lasten ja oppilaiden määrä on kasvanut ja tuen tarve on lisääntynyt myös varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa Muhoksen kunnan omien erityisen tuen menetelmien vahvistamiseen ja konsultaatiomallien kehittämiseen. Varhaisen tuen ja yhteistyön lisääminen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä; oikein kohdennetulla tuella vähennetään myöhemmässä vaiheessa tapahtuvaa nuorten syrjäytymistä ja varmistetaan osaltaan, että koko ikäluokka sijoittuu peruskouluopintojen jälkeen 2. asteen koulutukseen. Yrittäjyyskasvatuksen suunnitelmallisella kehittämisellä lisätään lasten ja nuorten kykyä ottaa ja kantaa vastuuta omasta tulevaisuudestaan.

Lisäksi haasteeksi nousee opetusteknologian yhä suurempi merkitys perus- ja lukio-opetuksen toteuttamisessa ja toisaalta em. teknologian mahdollisuuksien tasapuolinen tarjoaminen ja hyödyntäminen eri puolilla kuntaa.

Varhaiskasvatustalouden tavoitteena on tuottaa suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetuksen ja hoidon muodostamaa varhaiskasvatusta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksessa lapsen hyvinvointia tuetaan lapsen edun näkökulmasta hänen yksilöllisten tarpeidensa, vahvuuksiensa ja mielenkiintonsa kohteista käsin. Varhaiskasvatuksen haasteina ovat mm. tieto- ja viestintätekniikan kehittäminen. TVT- laitteiden päivittäminen ja varahenkilöjärjestelmän kehittäminen Päivärinteen päiväkotiin - kiertävä lastenhoitaja.

Muhoksen kunnan kulttuuripalveluiden toimia johdattaa Muhoksen kuntastrategia 2025:n visio, jossa Muhos on merkittävä kulttuuri- ja matkailukohde Rokua Geopark -alueella sekä Oulujokilaakson keskus. Kunnan kulttuuripalvelut tukevat ja tuottavat palveluita yhteistyössä muiden luovien alojen yrittäjien sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa siten, että se toiminnallaan vahvistaa ja lisää alueen elinvoimaisuutta, identiteetin rakentamista, sivistystä ja virkistystä. Kulttuurikasvatussuunnitelma on osa laajempaa kulttuuriohjelmaa ja se otetaan käyttöön vuoden 2022 aikana yhteistyössä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Muhos on mukana Oulu2026-

kulttuuripääkaupunkihankkeessa, ja suunnittelee toimenpiteitä kulttuuripääkaupunkivuotta kohti. Tulevaisuuden suuntia mukailien kehitetään myös digitaalisia kulttuuripalveluita kuten esimerkiksi verkkogallerioita, kulttuuriperinnön digitoimista, sovelluksien kautta käytettäviä taidepolkuja ja sisältöjä sosiaaliseen mediaan. Näyttelytiloja uusittaessa luodaan puitteet myös ääntä ja videota sisältäville teoksille.

Opiston tavoitteena on edistää toimialueensa asukkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia, osallisuutta ja elinikäistä oppimista. Kuntalaisia osallistetaan ja toiveita huomioidaan mahdollisuuksien mukaan kurssitarjonnan suunnittelussa. Opisto haluaa pysyä mukana yhteiskunnan tietoteknistymisessä. Sähköisten palvelujen kehittäminen esim. Meri-Pohjolan opistopiirin yhteistyöllä sekä opetusteknologian uudistaminen ovat isoja lähitulevaisuuden haasteita. Opiston tavoitteena on järjestää monipuolisesti verkkokursseja ja sitä kautta mahdollistaa kuntalaisten osallistuminen ja toimiminen verkkoympäristössä. Vuoden 2022 aikana on tavoitteena kehittää opetus suunnitelmien mukaisesti oppilaiden arviointia ja taiteiden välistä yhteistyötä. Opiston vakituista opetushenkilöstöä eläköityy lähivuosina, joten vuoden 2022 aikana suunnitellaan, miten opetus- ja hallintoresurssia voidaan kehittää vastaamaan nykytilan ja tulevaisuuden tarpeita.

Liikuntapalveluissa jatketaan liikuntapalveluiden, urheiluseurojen ja Pohjois-Pohjanmaan liikunnan säännöllistä yhteistyötä terveysliikunnassa, että kilpaurheilun testausohjelmalla. Vuoden 2022 tavoitteena on vakiinnuttaa Muhoksella kuntalaiset-kuntoon terveysliikunnan toimintamallin mukainen liikuntaneuvonta. Jatketaan ryhmäliikuntatoimintaa yhteistyössä Oulujoki-opiston kanssa. Kannustetaan muhoslaisia hoitamaan kuntoaan erilaisilla tapahtumilla, mm. Ui kesäksi kuntoon-kampanja uimahallilla. Muhoslaisia ikäihmisiä kannustetaan liikkumaan Voimaa Vanhuuteen-hankkeen avulla. Hankkeen myötä pyritään avaamaan liikuntavälinelainaamo Kirjaston yhteyteen.

Nuorisotilatoiminnan lisäksi palveluihin kuuluvat nuorten tieto- ja neuvontapalvelu, kansainvälinen toiminta, etsivä nuorisotyö, kerhotoiminta, nuorten kulttuuritoiminta sekä leiri- ja retkitoiminta. Kunnassa toimii nuorten oma vaikuttajaryhmä, nuorisovaltuusto, jonka toimikausi on kaksi vuotta. Nuorisovaltuuston merkitys kasvaa kuntalaisten kuulemisen saralla. Nuorisotilan aukioloaikoja pyritään lisäämään ostopalvelusopimuksella jonkun yhteistyötahon kanssa. Osa toiminnoista järjestetään verkkonuorisotyönä, johon opeteltiin koronan tuoman toimintakatkoksen aikana ja se todettiin toimivaksi. Kerhotoimintaa kehitetään siten, että koulut ja nuorisopalvelut tuottaisivat ainakin osan kerhoista yhteistyössä. Päihteiden käytön ennaltaehkäisytyötä jatketaan kunnan päihdetyöryhmän kanssa, jonka puheenjohtajana nuoriso-ohjaaja toimii ja järjestetään kaikki tapahtumat ns. nollarajatilaisuuksina.

Kirjaston tärkeä perustehtävä liittyy lukutaidon kehittämiseen ja lukemisharrastuksen tukemiseen. Toimintaa tukee alueellinen, valtakunnallinen ja kansainvälinen kirjastoverkko sekä muut yhteistyökumppanit. Kirjastotilojen uudelleenjärjestelyn ja omatoimikäytön suunnittelu on käynnissä. Valtionavustuspäätös omatoimikirjaston rakentamiseen on saatu keväällä 2021. Tämän hetkisen suunnitelman mukaisesti omatoimikirjasto-toiminnan mahdollistamiseksi tarvittavat toimenpiteet aloitetaan syksyllä 2022. Tilojen uudelleenjärjestelyssä halutaan ottaa huomioon erityisesti kirjaston merkitys tilana, yhteisöllisenä kokoontumispaikkana. Lasten ja nuorten palveluita halutaan myös parantaa ja tarjota heille tiloja ajanviettoon. Kirjastoon ollaan perustamassa asiakasraatia, joka koostuu eri ikäisistä kirjaston käyttäjistä, joiden osallistamisella saadaan arvokasta tietoa tilojen uudelleenjärjestelyn ja omatoimikirjastopalveluiden suunnittelussa sekä muiden palveluiden kehittämisessä.

Palvelutuotannon muutokset ja toiminnan sopeuttaminen

Talousarvioesitys sisältää virkojen ja toimien osalta lukion matemaattisten aineiden tuntiopettajan lukuvuodelle 2022-2023, lukion opinto-ohjaaja (oppivelvollisuus lisäsi ohjaus- ja valvontavastuuta), Oulujoen koulun erityisluokanopettajan viran lukuvuodelle 2022 – 2023, Oulujoen koulun koulunkäynninohjaaja, koulun työntekijät kevätlukukausi 2022 ja syyslukukausi 2023, alueellisen pienluokan 0 - 6 luokan erityisluokanopettajan viran lukuvuodelle 2022 -2023 ja kiertävä lastenhoitaja.

Vuonna 2022 jatketaan omana toimintana digitutor -toiminnan jalkauttamista varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen.

Koulukuraattorit (2) siirtyvät vuoden 2022 alusta Muhoksen sosiaali- ja terveystoimeen, koska kuraattorit siirtyvät sote-uudistuksen myötä kunnilta pois.

Lasten kotihoidon tuen määrää on sopeutettu vastaamaan ikäluokkien pienenemistä.

Hallinto

Hyvinvointipalveluiden hallinto	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	206 286	268 400	341 090	27,1	72 690
Toimintakulut	-500 322	-547 738	-610 601	11,5	-62 863
TOIMINTAKATE	-294 036	-279 338	-269 511	-3,5	9 827
Poistot ja arvonalentumiset	-1 705	-1 452	-1 408	-3,0	44
Laskennalliset erät	-10 045	-10 986	-11 141	1,4	-155
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-305 786	-291 776	-282 060	-3,3	9 716

Toiminnan kuvaus

Hallinnon menot sisältävät hyvinvointilautakunnan ja koulutoimiston menot (toimialajohtaja, toimistonhoitaja ja johtava koulunkäynninohjaaja).

Palvelusuunnitelma

Hyvinvointipalvelujen hallinnon tavoitteena on yhteistyön ja hyvän hallinnon edellytysten kehittäminen, sisäisen valvonnan toteuttaminen ja palvelujen toteuttamista selkeyttävien ohjeistusten laatiminen yhdessä esimiesten ja hyvinvointilautakunnan kanssa. Hallinto panostaa asiakaspalveluun ja avoimeen tietoon kuntalaisille sekä oman organisaation työntekijöille. Hyvinvointipalveluiden hallinto avustaa kuntalaisia päätöksentekoon liittyvien lomakkeiden käytössä, ohjeistaa oikaisunhaussa ja erilaisissa laskutukseen liittyvissä asioissa. Toiminta edellyttää tiivistä yhteistyötä kuntalaisten ja muiden hallintokuntien kanssa hyvinvointipalveluiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Hyvinvointipalveluiden hallinnon painopiste vuonna 2022 tulee olemaan henkilöstön työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen edistäminen.

Projektit

Projekteilla toteutetaan hyvinvointipalvelujen kehittämiseen liittyviä tehtäviä. Hyvinvointilautakunta asettaa kunkin projektin kehittämistavoitteet projektisuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Perusopetuksen projektit on toteutettu siten, että ne on sijoitettu opetustoimen hallinnon talousarvion alaisuuteen. Koronaviruspandemia (COVID-19) on vaikuttanut valtionavustustoimintaan. Osalle

hankkeista on saatu jatkoaikaa. Vuonna 2022 hyvinvointipalvelut toteuttavat seuraavia kehittämissuunnitelmia:

- Koulujen kerhotoiminnan kehittäminen (7 000 euroa valtionavustusta, omarahoitusosuus 3 000 euroa ja kokonaismenot ovat 10 000 euroa).
- Koronaepidemian vaikutusten tasoittaminen varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa (63 000 euroa valtionavustusta, omarahoitusosuus 3 150 ja kokonaismenot ovat 66 150 euroa).
- Valtion erityisavustus oppimisen tuen ja inklusion kehittämiseen esi- ja perusopetuksessa (233 160 euroa valtionavustusta, muille kunnille noin 185 000 euroa, omarahoitusosuus noin 11 500 ja Muhoksen kokonaismenot ovat noin 58 000 euroa).
- Valtion erityisavustus perusopetuksen sitouttavan kouluyhteistyön pilotointiin (45 000 euroa, omarahoitusosuus 9 000 euroa ja kokonaismenot ovat 54 000 euroa).
- Lukion koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen (33 484 euroa, omarahoitusosuus 1 763 euroa ja kokonaismenot ovat 35 247 euroa).
- Kirjaston omatoimikirjastojen kehittämishanke (15 000 euroa, omarahoitusosuus 3 000 euroa ja kokonaismenot ovat 18 000 euroa).
- Lukion 1 Erasmus + - hanketta (3 300 euroa jäljellä).
- Lukion 2 Erasmus + - hanketta (noin 24 000 euroa jäljellä).
- Lukion laaja-alainen osaaminen avaa luonnon monet kasvot kansainvälinen hanke (9 000 euroa, omarahoitusosuus 2 250 euroa ja kokonaismenot ovat 11 250 euroa).

Projektien/hankkeiden tuomat määrärahat avustuksina ovat tärkeitä toimialan palveluiden kehittämisessä ja laadun parantamisessa, koska varsinaiseen talousarvioon ei ole mahdollista sisällyttää riittävässä laajuudessa määrärahaa toiminnan kehittämiseen.

Toimenpiteet

1. Taloudentasapainottamisohjelman edellyttämät toimenpiteet ohjelman mukaisesti. Ohjelma sisältää lukuisia koko hyvinvointipalvelujen koskevia aiheita, joiden selvittämiseen ja ohjaamiseen tarvitaan hallinnon koko tehokas työpanos. Ohjelma edellyttää kiinteää yhteistyötä muiden hallintokuntien kanssa.
2. Seutuyhteistyön aktiivinen hyödyntäminen Oulun seudun lähikuntien kanssa mm. perhekeskusmalli, valtakunnallinen sairaalakoulu -hanke sekä sivistysjohdon yhteiset tapaamiset.
3. Sisäisen valvonnan tehostaminen.

Kirkonkylän koulu

Kirkonkylän koulu	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	15 320	18 000	18 000		
Toimintakulut	-3 172 046	-3 146 731	-3 131 356	-0,5	15 375
TOIMINTAKATE	-3 156 726	-3 128 731	-3 113 356	-0,5	15 375
Poistot ja arvonalentumiset	-139 268	-112 258	-140 878	25,5	-28 620
Laskennalliset erät	-45 081	-57 165	-57 975	1,4	-810
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 341 075	-3 298 154	-3 312 209	0,4	-14 055

Toiminnan kuvaus

Kirkonkylän koulussa annetaan perusopetusta vuosiluokilla 0-6 sekä pienluokkaopetusta kolmessa pienluokassa; pienryhmä 0-2, pienryhmä 1-6 ja pienryhmä 0-6. Pienluokat ovat alakoulujen yhteisiä kunnallisia ryhmiä. Em. opetusryhmien lisäksi kuntaan on perustettu valmistavan opetuksen opetusryhmä, jossa annetaan opetusta neljälle oppilaalle lukuvuoden 2021-2022 aikana 11.8.2021 alkaen. Koululla on 513 oppilasta (tilanne 20.9.2021) ja 26 yleisopetuksen perusopetusryhmää.

Kirkonkylän koulun toiminnassa korostuu turvallisen, oppimiseen motivoivan ja viihtyisän oppimisympäristön luominen. Ulkoisten puitteiden ohella keskeistä on koulun henkilökunnan ja oppilaiden luoma oppimisilmapiiri. Oppimista ja hyvää kasvua tukevassa ilmapiirissä oppilasta kannustetaan aktiivisuuteen, itseohjautuvuuteen, luovuuteen ja oman toiminnan arviointiin. Oppilaalle luodaan mahdollisuuksia itsenäiseen ja yhteisölliseen oppimiseen. Kirkonkylän koulussa oppilaat ja opiskelijat ovat aktiivisia, yhteistyökykyisiä ja vastuuta ottavia itsenäisiä oppilaita. Oppilaat viihtyvät hyvin oppimisympäristössään. Oppimistilanteet ovat rauhallisia ja hyvin suunniteltuja. Avoin, kiireetön ja joustava kulttuuri edistää koulu yhteisön jäsenten terveyttä ja auttaa työssä jaksamisessa. Opetuksessa huomioidaan oppilaan erilaiset oppimistavat. Oppilaita tuetaan oppimistilanteissa henkilökohtaisten tarpeiden mukaan. Kaikessa kasvatus- ja oppimisympäristön toiminnassa huomioidaan lasten ja nuorten fyysinen ja psyykinen turvallisuus sekä yksilölliset tarpeet.

Palvelusuunnitelma

Koulun palvelua ja palvelurakennetta kehitettäessä lähtökohtana on Muhoksen kuntastrategia sekä kunnan velvollisuus opetuksen järjestämiseen. Muhoksen hyvinvointilautakunta on määritellyt opetuksen järjestämisen lähtökohdissa tärkeiksi asioiksi koulutusmyönteisyyden ja erinomaiset koulutuspalvelut. Kunnan opetussuunnitelmassa oppilaan etu asetetaan toiminnan lähtökohdaksi. Opiskelun tulee tapahtua oppilaan omien edellytysten mukaisesti. Oppilailla on oikeus saada asuinpaikasta ja koulusta riippumatta tasa-arvoisesti erityistä tukea oppimiseensa. Oppimisvaikeuksien mahdollisimman varhainen havaitseminen ja niihin puuttuminen ehkäisevät syrjäytymistä ja vähentävät myöhempää tuen tarvetta.

Koulun toimintaa ja opetusta ohjaa opetussuunnitelma. Opetussuunnitelman keskeisinä tavoitteina on vahvistaa oppilaan aktiivisuutta, lisätä opiskelun merkityksellisyyttä ja mahdollistaa onnistumisen kokemukset jokaiselle oppilaalle. Lapsia ja nuoria ohjataan ottamaan vastuuta opiskelustaan ja jokaista oppilasta tuetaan opinnoissa. Oppilas asettaa tavoitteita, ratkaisee ongelmia ja arvioi oppimistaan tavoitteiden pohjalta. Oppilaan kokemukset, tunteet, kiinnostuksen kohteet ja vuorovaikutus toisten kanssa luovat pohjaa oppimiselle. Opettajan tehtävänä on opettaa ja ohjata oppilaita elinikäisiksi oppijoiksi ottamalla huomioon oppilaiden yksilölliset tavat oppia. Uudistuksessa on haluttu kehittää etenkin peruskoulun oppimisympäristöjä ja työtapoja. Oppimisympäristön tulee olla turvallinen ja innostaa oppimaan. Luokahuoneen lisäksi oppimisympäristöinä käytetään yhä enemmän myös koulun ulkopuolisia ympäristöjä: liikutaan luonnossa ja vierailaan esimerkiksi museoissa tai yrityksissä. Pelit ja muut virtuaaliset ympäristöt kuuluvat myös oppimisympäristöihin. Teknologialla on yhä suurempi merkitys koulun arjessa, ja oppilaat voivat entistä paremmin osallistua omien oppimisympäristöjensä kehittämiseen ja valitsemiseen. Jokaisen oppiaineen opetuksessa käytetään monipuolisia työtapoja siten, että oppilaat oppivat myös erilaisia taitoja niiden myötä. Opetussuunnitelmien tehtävänä on ensisijaisesti ohjata opettajien työtä, mutta myös antaa tietoa koulun ulkopuolisille koulun toiminnasta. Erityisesti oppilaiden vanhemmille opetussuunnitelma on tiedonlähde, jonka avulla on mahdollista tarkastella lasten koulutyötä.

Koulun esiopetuksen ja perusopetuksen koulutusstrategian visiona ovat kunnalliset perusopetuksen tavoitteet niin, että Kirkonkylän koulu tunnetaan koulumyönteisyydestä sekä hyvistä koulutuspalveluista.

Esi- ja perusopetuksen toiminta-ajatus on turvata oppijan oppiminen ja kasvu henkilökohtaisten edellytysten mukaan niin, että hän suorittaa oppivelvollisuutensa jatko-opinnot mahdollistavalla tavalla.

Hyvinvointilautakunta tekee hyväksynyt Muhoksen kunnan perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmiin. Opetussuunnitelma ohjaa koulujen ja päiväkotien antamaa opetusta ja esiopetusta. Opetussuunnitelma on samalla keskeinen ko. palvelun tuottamista ohjaava asiakirja. Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt Kirkonkylän koulun työsuunnitelman lukuvuodelle 2021-2022 8.9.2021.

Toimenpiteet

1. Opetus annetaan sisäilmaltaan terveellisissä koulurakennuksissa -ja tiloissa.
2. Investointisuunnitelmassa on määrärahat liikuntasalin ja väestösuojan suunnitteluun vuonna 2024 ja toteutukseen määrärahat ovat vuodelle 2025.
3. Opetustiloja tulee olla käytössä riittävästi ja ne on varusteltu uuden opetussuunnitelman mahdollistavalla välineistöllä ja kalustolla.
4. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti tieto- ja viestintäteknologiaa. Laitteistoa tulee olla käytössä riittävästi. Alakouluissa vähintään joka toisella oppilaalla tulee olla käytössä päätelaite. Opettajien pedagogista ICT- osaamista tuetaan kunnallisesti digitutor-henkilön tuella.
5. Koulun perusopetusryhmien määrää suunniteltaessa luokkien ryhmäkoot tulee pitää kohtuullisina.
6. Henkilökunnan koulu -ja työviihtyvyyttä ja työssä jaksamista tuetaan aktiivisesti.
7. Opettajien ammatillista kasvua ja mahdollisuuksia täydennyskoulutukseen tuetaan.
8. Erityisopetuksen tukipalvelut mitoitetaan siten, että erityistä tukea tarvitsevat oppilaat voivat opiskella lähikoulussa yleisopetusluokassa lähikouluperiaatteen ja integraation mukaisesti. Erityisopetuksen kunnallisia pienryhmiä tulee olla tarjolla niille oppilaille, jotka erityisesti hyötyvät pienryhmässä tapahtuvasta opiskelusta tai jotka tarvitsevat erityisin perustein opiskelupaikaksi pienryhmän.

Muhoksen yläkoulu

Yläkoulu	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	3 486	4 000		-100,0	-4 000
Toimintakulut	-3 465 193	-3 534 888	-3 622 416	2,5	-87 528
TOIMINTAKATE	-3 461 707	-3 530 888	-3 622 416	2,6	-91 528
Poistot ja arvonalentumiset	-112 718	-15 614	-14 465	-7,4	1 149
Laskennalliset erät	-54 527	-69 931	-70 922	1,4	-991
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 628 952	-3 616 433	-3 707 803	2,5	-91 370

Toiminnan kuvaus

Muhoksen yläkoulu tarjoaa perusopetuslain ja -asetuksen sekä valtakunnallisen että kunnallisen opetussuunnitelman mukaista perusopetusta vuosiluokilla 7. – 9.

Muhoksen yläkoulun hallinnolliseen alaisuuteen kuuluu Oulujoen koulu ja Muhoksen yläkoulun rehtori toimii myös Oulujoen koulun rehtorina. Oulujoen koulun koulusihteerinä toimii Muhoksen yläkoulun ja lukion yhteinen koulusihteeriksi. Oulujoen koulu toimii Oulujoen perhekodin yhteydessä.

Muhoksen kunnassa sijaitsevien perhekotien oppilaille annetaan perusopetusta Oulujoen koulun lisäksi myös yleisopetuksen ryhmissä tai pienryhmässä Muhoksen yläkoululla. Oulujoen perhekotiin sijoitetun nuoren koulupaikasta neuvotellaan tarvittaessa Nuorten Ystävien kanssa.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tavoitteena on antaa muhoslaisille ja Muhokselle sijoitetuille oppivelvollisille mahdollisimman hyvä lähtökohta toisen asteen koulutukseen ja elämään suomalaisessa yhteiskunnassa. Oppilaille tarjotaan virikkeitä antava ja turvallinen kouluympäristö. Koulutuksen kehittämisessä huomioidaan mahdollisimman pitkälle oppivelvollisen henkilökohtaiset tarpeet mm. erityistä tukea ja muita tukitoimia kehittämällä.

Muhoksen yläkoululla ja Oulujoen koululla on käytössä ns. joustavan perusopetuksen (JOPO) toimintamalli. Toimintamallin avulla kehitetään perusopetukseen yksilöllisiä, oppilaiden erilaiset tarpeet huomioivia toimintatapoja ja opetusmenetelmiä. Joustavassa perusopetuksessa korostuvat toiminnallisuus, erilaisten oppimisympäristöjen käyttö ja työpaikkaopiskelu. Toiminnan tarkoituksena on ennaltaehkäistä nuorten syrjäytymistä perusopetuksen jälkeen. JOPO-toimintamallin toteuttamiseen ei tällä hetkellä ole kovinkaan suuria mahdollisuuksia Muhoksen yläkoululla lukuvuoden 2022–23 alusta alkaen, koska em. toiminnan vaatimat resurssit on ollut pakko pääosin kohdentaa oppilaille, jotka tarvitsevat tukea oppimisessaan. JOPO-toiminnan supistaminen merkitsee ko. toiminnasta saatavien valtionapujen menettämistä suurelta osin syyslukukaudella 2022.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on hyväksynyt Muhoksen kunnan perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmat edellisen kerran 15.6.2016 §:t 90 ja 91. Opetussuunnitelma ohjaa koulujen ja päiväkotien tarjoamaa esi- ja perusopetusta. Opetussuunnitelma on keskeinen ko. palvelujen tuottamista ohjaava asiakirja. Tämän lisäksi koulun vuosittaista toimintaa ohjaava keskeinen asiakirja on koulun työsuunnitelma, jossa on kirjattuna lukuvuoden tavoitteet ja keskeiset painopistealueet. Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt sekä Muhoksen yläkoulun että Oulujoen koulun työsuunnitelman kokouksessaan 8.9.2021 (§121 ja § 122).

Toimenpiteet

1. Henkilöstökoulutuksen kehittäminen (koulun sisäiset koulutukset ja kunnan yhteiset koulutukset)
2. Henkilökohtaiset kehityssuunnitelmat ja –keskustelut koulun sisällä
3. Joustavan perusopetuksen (JOPO) toiminnan sopeuttaminen
4. Oppilaanohjauksen kehittäminen
5. Kodin ja koulun välisen yhteistyön tehostaminen
6. Työkykyä ylläpitävät toimenpiteet

7. Koulun sosiaaliohjaajan palveluiden kokeilu (uuden toimintamallin kokeilu)

Muu perusopetus

Muu perusopetus	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	200 318	243 754	220 756	-9,4	-22 998
Toimintakulut	-3 257 735	-3 304 571	-3 359 976	1,7	-55 405
TOIMINTAKATE	-3 057 417	-3 060 817	-3 139 220	2,6	-78 403
Poistot ja arvonalentumiset	-55 490	-27 357	-18 625	-31,9	8 732
Laskennalliset erät	-51 278	-62 993	-63 886	1,4	-893
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 164 185	-3 151 167	-3 221 731	2,2	-70 564

Toiminnan kuvaus

Huovila, Hyrkki, Korivaara ja Laitasaari ovat perusopetusta 0-6 luokilla antavia Muhoksen kunnan kouluja.

Koululaisille tarkoitettua iltapäivätoimintaa järjestetään 1. ja 2. vuosiluokkien oppilaille sekä muiden vuosiluokkien erityisoppilaille. Muhoksen kunnanvaltuusto on 24.6.2008 (§ 50) päättänyt vakiinnuttaa koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ja sijoittaa ko. toiminta opetuspalvelujen päävastuualueelle. Iltapäivätoimintaa annetaan lukuvuonna 2022 – 2023 Kirkonkylän koululla. Talousarviossa on määrärahat nykyisen kolmen ryhmän sijasta kahdelle ryhmälle.

Palvelusuunnitelma

Koulut antavat laadukasta perusopetusta, joka tukee oppilaan kasvua tasapainoiseksi, terveen itsetunnon omaavaksi ihmiseksi sekä kriittisesti ympäristöään arvioivaksi yhteiskunnan jäseneksi.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen hyvinvointia ja terveyttä. Lapselle tarjotaan ennen ja /tai jälkeen koulupäivän turvallinen ympäristö, jossa hän voi aikuisen ohjauksessa osallistua monipuoliseen ja virkistävään toimintaan. Toiminnassa tulee tukea kodin ja koulun kasvatustyötä, lapsen tunne-elämää ja sosiaalista kehitystä sekä eettistä kasvua. Sillä lisätään tasa-arvoa, edistetään osallisuutta ja ehkäistään syrjäytymistä. Hyvinvointilautakunta asettaa aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet hyväksyessään ko. toiminnan toimintasuunnitelman.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on viimeksi hyväksynyt Muhoksen kunnan perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmat 15.6.2016 §:t 90 ja 91. Opetussuunnitelma ohjaa koulujen ja päiväkotien tuottamaa opetusta ja esiopetusta. Opetussuunnitelma on samalla keskeinen ko. palvelun tuottamista ohjaava asiakirja. Koulujen vuosittaista palvelutuotantoa ohjaava keskeinen asiakirja on puolestaan koulun työsuunnitelma, jossa asetetaan koululle lukuvuoden tavoitteet ja keskeiset painopistealueet. Hyvinvointilautakunta on viimeksi hyväksynyt muun perusopetuksen koulujen työsuunnitelmat kokouksessaan 8.9.2021 §:t 115 - 121.

Toimenpiteet

1. Henkilöstökoulutuksen kehittäminen (koulun sisäiset koulutukset)
2. Erityisopetuksen/kolmiportaisen tuen toteuttaminen, varmistaminen ja kehittäminen
3. Lähiliikuntapaikkojen kehittämiseen osallistuminen ja liikkuva koulu-mallin toteuttaminen
4. Kodin ja koulun välisen yhteistyön tehostaminen
5. Opetus annetaan opetussuunnitelman mukaisena.
6. Opetustiloja tulee olla käytössä riittävästi ja ne tulee olla varusteltu uuden opetussuunnitelman mahdollistavalla välineistöllä ja kalustolla.

7. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti tieto- ja viestintätekniikkaa varaten siihen riittävät resurssit.

Erityisopetus

Erityisopetus/Laitoskoulut	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	123 940	98 000	86 000	-12,2	-12 000
Toimintakulut	-1 448 014	-1 498 053	-1 742 595	16,3	-244 542
TOIMINTAKATE	-1 324 074	-1 400 053	-1 656 595	18,3	-256 542
Poistot ja arvonalentumiset	-4 726	-4 419	-400	-90,9	4 019
Laskennalliset erät	-30 785	-36 304	-36 819	1,4	-515
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 359 585	-1 440 776	-1 693 814	17,6	-253 038

Toiminnan kuvaus

Perusopetuslain 3 §:n mukaisesti oppilaan opetus tulee järjestää oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti. Säännös on pohjana kaikelle opetuksen ja opetukseen liittyvien järjestelyjen ja tukitoimenpiteiden suunnittelulle ja toteuttamiselle.

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus voidaan järjestää yleisopetuksen yhteydessä tai erityisluokalla. Jos oppilaan opiskelu yleisopetuksessa ei ole mahdollista tai se ei ole oppilaan kehityksen kannalta tarkoituksenmukaista, järjestetään opetus osittain tai kokonaan erityisluokalla. Yleisopetukseen integroitu erityisen tuen oppilas on koulunsa osa-aikaisen erityisopetuksen tuen piirissä.

Osa-aikaista erityisopetusta annetaan oppilaalle, jolla on lieviä oppimis- tai/ja sopeutumisvaikeuksia ja joka tarvitsee erityispedagogista tukea opiskelunsa onnistumiseen. Tällöin erityisopetusta annetaan muun opetuksen ohessa samanaikaisopetuksena, erillisessä pienryhmässä tai yksilöopetuksena. Osa-aikaista erityisopetusta annetaan kaikissa esi- ja perusopetusta tarjoavissa yksiköissä.

Erityisopetuksen ja oppimisen tuen käytänteisiin ja linjauksiin liittyviin asiantuntija- ja kehittämistehtäviin Muhoksella on käytettävissä myös kunnallisen erityisopetuksen koordinaattorin palveluja.

Oulujoen koulu

Erityisopetuksen sitovuustason sisällä on yksi perusopetusta antava erityiskoulu eli Oulujoen koulu. Oulujoen koulu antaa opetusta pääasiassa Muhokselle sijoitetuille oppilaille. Koulu toimii lukuvuonna 2020–2021 Oulujoen perhekodilla. Osa Oulujoen perhekodilla annettavasta opetuksesta toteutetaan käyttäen joustavan perusopetuksen (JOPO) toimintamallia. Muu erityisopetus annetaan osana muiden Muhoksella toimivien koulujen opetusta.

Palvelusuunnitelma

Muhoksen hyvinvointilautakunta on määritellyt opetuksen järjestämisen lähtökohdissa tärkeiksi asioiksi koulutusmyönteisyyden ja erinomaiset koulutuspalvelut. Kunnan opetussuunnitelmassa oppilaan etu asetetaan toiminnan lähtökohdaksi. Opiskelun tulee tapahtua oppilaan omien edellytysten mukaisesti. Oppilailla on oikeus saada asuinpaikasta ja koulusta riippumatta tasa-arvoisesti erityistä tukea oppimiseensa. Oppimisvaikeuksien mahdollisimman varhainen

havaitseminen ja niihin puuttuminen ehkäisevät syrjäytymistä ja vähentävät myöhempää tuen tarvetta. Kuntakohtaisessa opetussuunnitelmassa määritellyjä toimintaperiaatteita sovelletaan sekä esiopetusta että perusopetusta antavissa yksiköissä.

Erityisopetus suunnitellaan tavoitteelliseksi, yksilölliset opiskeluedellytykset huomioivaksi ja nivelletään oppilaan saamaan muuhun opetukseen soveltuvaksi. Tarvittaessa oppilaalle voidaan laatia oppimissuunnitelma yhteistyössä vanhempien, opettajien ja muiden asiantuntijoiden kanssa. Oppilasta autetaan oppimisvaikeuksissa eri tukimuodoin, jotka määräytyvät vaikeuksien laadun ja laajuuden mukaan. Opiskelun tukimuotoja ovat mm. koulunkäynninohjaajan tuki, eriyttävä opiskelumateriaali, tukiopetus ja erityisopetus. Tukimuotoja voidaan käyttää erikseen tai rinnakkain.

Oppilaan tarvitsemista tukipalveluista on säädetty perusopetuslain 31 §:ssä siten, että jokaisella perusopetuksen oppilaalla on oikeus saada opetukseen osallistumisen edellyttämät tulkitsemis- ja avustajapalvelut, muut opetus- ja oppilashuoltopalvelut sekä erityiset apuvälineet. Muhoksen kunnan koulutoimi vastaa koulu- ja luokkakohtaisista apuväline- ja ohjaajapalveluista. Oppilaiden kuntoutus- ja muut henkilökohtaiset ohjaus- ja tukipalvelut toteutetaan yhteistyössä kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on viimeksi hyväksynyt Muhoksen kunnan perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmat 15.6.2016 §:t 90 ja 91. Opetussuunnitelma ohjaa koulujen ja päiväkotien tuottamaa opetusta ja esiopetusta. Opetussuunnitelma on samalla keskeinen ko. palvelun tuottamista ohjaava asiakirja.

Toimenpiteet

Erityisopetusta kehitetään edelleen.

1. Erityisopetuksen lähikouluperiaatetta ja integraation toteuttamista jatketaan.

- edellyttää riittävän määrän henkilöstöä (erityisopettajat ja koulunkäynnin ohjaajat) lähikouluun, opetukseen ja varhaiskasvatukseen
- käyttäytymisen ja tarkkaavaisuuden pulmista kärsivien oppilaiden ja heidän luokkiensa muiden oppilaiden opiskelun turvaaminen
- henkisen pahoinvoinnin havaitseminen ja siihen puuttuminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa
- joustavan ja vuosiluokkiin sitomattoman perusopetuksen kehittäminen
- oppimisvaikeuksisten esim. lukivaikeuksisten oppilaiden opiskelun turvaaminen
- oppimisympäristöjen kehittäminen ja teknologian hyväksikäyttö erityisopetuksessa
- erityisopetuksen kehittämisen puitteissa osallistutaan aktiivisesti esim. opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeisiin ja verkostoihin

Eduskunta on hyväksynyt 8.6.2010 lain perusopetuslain muuttamisesta (EV 90/2010 vp). Lakiin tehdyillä muutoksilla vahvistetaan oppilaan oikeutta suunnitelmalliseen, varhaiseen ja ennalta ehkäisevään oppimisen ja kasvun tukeen. Lisäksi muutoksilla on täydennetty eräitä oppilaiden henkilötietojen käsittelyä, salassapitoa ja luovuttamista koskevia säännöksiä.

Lukio

Lukiokoulutus	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	2 568	50 906	70 103	37,7	19 197
Toimintakulut	-1 210 170	-1 597 590	-1 746 952	9,3	-149 362
TOIMINTAKATE	-1 207 602	-1 546 684	-1 676 849	8,4	-130 165
Poistot ja arvonalentumiset	-59 436	-73 848	-93 985	27,3	-20 137
Laskennalliset erät	-20 761	-26 957	-27 338	1,4	-381
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 287 799	-1 647 489	-1 798 172	9,1	-150 683

Muhoksen lukio toimii uudessa nykyaikaisessa koulurakennuksessa, joka viihtyisänä ympäristönä motivoi opiskelijoita opiskelemaan ja henkilökuntaa käyttämään monipuolisia pedagogisia ratkaisuja. Lukuvuoden 2021-2022 laskentapäivänä 20.9.2021 opiskelijoita oli 228. Opiskelijamäärä elää hieman lukuvuoden aikana, koska joitakin opiskelijoita valmistuu aina syksyn ylioppilastutkinnon jälkeen ja toisaalta ensimmäisen jakson aikana tapahtuu vielä aloituspaikkojen vaihtoa.

Vuoden 2022 talousarviolle haastetta tuovat lukiota koskevat uudistukset. Lukiokoulutuksessa astui voimaan kaksi uudistusta: oppivelvollisuus laajeni koskemaan toisen asteen oppilaitoksia ja elokuussa 2021 otettiin käyttöön uusi opetussuunnitelma. Toisin sanoen opetusmateriaalit uudistuivat ja oppivelvollisuus toi toisen asteen opiskelijoille opintojen maksuttomuuden sekä kunnalle/oppilaitokselle lisävelvoitteita. Oikeus maksuttomaan toisen asteen koulutukseen kestää sen kalenterivuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta, ja koskee vain niitä opiskelijoita, jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin. Maksuttomuus koskee uutena asiana nyt opiskeluvälineitä (tietokoneet, kuulokkeet), oppimateriaaleja, jatkossa ylioppilastutkinnon suorittamiseksi edellytetyjä 5 pakollista ylioppilaskoetta sekä vähintään 7 km pituista koulumatkaa (tämä korvataan Kelan toimesta).

Oppivelvollisuuden laajentamisen seurauksena lukion opiskelijakohtaiset valtionosuudet kasvavat ja ne nousevat edelleen seuraavien vuosien aikana. Määrärahalisäys opiskelijaa kohti koko opiskeluajalta on yhteensä 1 905 €, keskimäärin 635 €/vuosi. Kokonaisuudessaan valtionosuudet tulevat kunnalle ilman ns. korvamerkkiä, joten lukiokoulutuksen talousarviota tarkastellessa pitää muistaa, että kaikki kunnat maksavat toisen asteen koulutuksen kustannuksia valtiolle mutta lukioluvan omaavat kunnat saavat valtionosuudet opiskelijamäärän mukaan. Koska valtionosuus ei tule ohjattuna oppilaitoskäyttöön, vaan maksetaan kunnalle, sen olemassaolo on kuitenkin hyvä muistaa taustalla oppilaitosten talousarvioita tarkasteltaessa. Kilpailukykyiset toisen asteen koulutuspalvelut toimivat kunnan vetovoimatekijänä.

Uudessa opetussuunnitelmassa kurssit ovat moduuleista koottavia opintojaksoja ja opinnoista kertyy opintopisteitä. Tuntikehys koostuu kurseista ja opintopisteistä (vanhan ops:n 1 kurssi = 2 opintopistettä). Lukiossa tuntikehystä tulee tarkastella yhtenäisenä kokonaisuutena, ei opetusryhminä, koska luokattomassa lukiossa opiskelijat voivat valita opintojaksoja/kurseja vapaasti. Lukion vetovoimaisuus (=opiskelijamäärä) on paljolti kiinni kurssitarjonnan monipuolisuudesta. Lukion tuntikehysten laajuus on osa lukion markkinointia.

Oppivelvollisuus lisäsi lukiokoulutuksen ohjaus- ja valvonta vastuuta. Lisäksi lukiolaki edellyttää, että lukio tarjoaa opinto-ohjausta opiskelijoille vielä vuosi valmistumisen jälkeen. Korkeakoulujen tutkintovalinta on lisännyt ylioppilastutkinnon painoarvoa jatko-opintoihin pääsemisen kannalta, mikä on lisännyt ylioppilaskirjoituksissa korottajien määrää. Tuen osalta Muhoksen lukio tarjoaa 5

vuosiviikkotunnin verran laaja-alaisen erityisopettajan palveluita. Opinto-ohjaus on Muhoksen lukiossa ollut alimitoitettu. Sitä on hoitanut muun aineen aineenopettaja niin, että tehtävään on laskettu lukuvuonna 2021-2022 opinto-ohjauksen osalta 10 ohjaustuntia, lukioresurssista 1 eLukion ohjausta sekä opinto-ohjauksen kurssit. Nämä kaikki ovat tuntikehyksessä. Tällä rakenteella kesälle ajoittuva opinto-ohjaus ja yhteishakuun liittyvät työt on hoidettu rehtorin voimin, apunaan toimistos sihteeri. Lukiolaki, uusi opetussuunnitelma ja oppivelvollisuus sekä kasvanut opiskelijamäärä ovat kaikkiaan tuoneet lisää vaatimuksia opinto-ohjaukseen. Uuden opetussuunnitelman edellyttämä korkeakouluysteistyö ja työelämään tutustuminen (lukioTET:in toteutus) tapahtuvat opinto-ohjaajan koordinoimana. Onkin perusteltu syy jo kuluvan lukuvuoden aikana saada lukiolle vuosityöajassa oleva opinto-ohjaaja, jolloin palvelu on opiskelijoilla käytettävissä jo keväällä ja kesällä 2022.

Lukuvuodelle 2022-2023 tarvitaan lukioon matematiikan tuntiopettaja, koska oppivelvollisuuden laajentuessa Muhoksen lukioon hakeneiden määrä laskee vajaan seitsemään kymmeneen (huom. kaikissa lukioissa nyt suunnilleen samat edut). Lisäksi vuoden 2022 yhteishaun aloituspaikkamäärä pienennetään 80 -> 65. Matematiikan tuntiopettajan työmäärä on tuntikehyksessä ja sen hoitamiseen tarvitaan opettaja.

Erasmus+, Suomussalmen lukion kanssa tehtävä hanke sekä kaksi eri valtionavustusta liittyen korona-vaikutusten pienentämiseen siirtyvät kokonaan tai osittain jäljellä olevien rahojen osalta kalenterivuodelle 2022.

Pohjois-Pohjanmaan etälukioverkoston (eLukio) osalta tilanne on muuttumassa. Oulu on irtisanonut osaltaan eLukio-sopimuksen ja toiminta päättyy vaiheittain. Uuden opetussuunnitelman opintojaksot (moduulit) eivät ole tarjolla enää eLukion kautta. Kevään 2022 osalta eLukio koskee enää lukion 2. ja 3. vuoden opiskelijoita ja syyslukukaudella 2022 on tarjolla enää 3. opintovuoden kursseja. Kokonaisuus on ajettu alas keväällä 2023. Tänä aikana eLukion hallintokulut pienenevät ja suhteutetaan jäljellä olevaan opiskelutarjontaan. Tilanne koskee Oulun lisäksi 20 kuntaa.

eLukion tilalle on tärkeä löytää joku jatkaja tai verkostoyhteistyö. Lukuvuodelle 2021-2022 uuden opetussuunnitelman opintojaksojen suhteen allekirjoitettiin sopimus Oulun Aikuislukion kanssa. Jonkinlainen lukioiden välinen mahdollisesti etäopetukseen perustuva yhteistyökuvio tai jatkosopimus Oulun aikuislukion kanssa on tarpeen myös elokuusta 2022 alkaen

Palvelusuunnitelma

Muhoksen lukio on yleissivistystä painottava yleislukio ja se jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukion tehtävänä on antaa opiskelijoille laaja-alainen yleissivistys ja riittävät valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla vastaavilla näytöillä.

Lukio antaa valmiuksia vastata yhteiskunnan ja ympäristön haasteisiin sekä taitoa tarkastella asioita eri näkökulmista. Opiskelijaa ohjataan toimimaan vastuuntuntoisena ja velvollisuuksistaan huolehtivana kansalaisena yhteiskunnassa ja tulevaisuuden työelämässä. Lukio-opetus tukee opiskelijan itsetuntemuksen kehittymistä ja hänen myönteistä kasvuaan aikuisuuteen sekä kannustaa opiskelijaa elinikäiseen oppimiseen ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on hyväksynyt Muhoksen lukion 2., 3. ja 4. vuoden opiskelijoita koskevan opetussuunnitelman 15.6.2016 § 92, ja viimeisin täydennys on hyväksytty

hyvinvointilautakunnassa 6.6.2018. Hyvinvointilautakunta on kokouksessaan 15.6.2021 § 85 hyväksynyt 1.8.2021 vaiheittain käyttöön otettavan uuden opetussuunnitelman. Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt 8.9.2021 § 122 Muhoksen lukion työsuunnitelman, joka ohjaa lukuvuoden 2021-2022 toimintaa. Muhoksen lukion opetussuunnitelman ja toiminnan keskeisinä painopisteinä ovat: kestävä elämäntapa, yrittäjyys, teknologia sekä paikallisena painopisteenä Geopark. Muhoksen lukion toimintakulttuurissa pyritään noudattamaan kestävää kehitystä, opiskelijoita ohjataan yritteliäisyyteen, tarjotaan robotiikka ja ohjelmointi osaamista ja pidetään yllä geopark-tietoutta.

Oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvä maksuttomuus edellyttää talousarviossa, että opetuksen toteuttamisen ja ilmaisen ruokailun lisäksi varataan määräraha oppimateriaaleihin ja opiskeluvälineisiin, joka tarkoittavat kannettavia tietokoneita ja laskinohjelman lisenssiä sekä kuulokkeita. Lähes kaikki oppimateriaalit ovat digitaalisia, jolloin koulu ostaa oppikirjalisenssit vuosittain. Retkien osalta voidaan opiskelijoilta periä maksuja kustannuksiin vain toiminnoista, jotka ovat opiskelijoille täysin vapaaehtoisia.

Toimenpiteet

- Lukiossa on ammattitaitoinen henkilökunta, joka antaa lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaista opetusta laajennettuna koulukohtaisin opintojaksoin/kurssein ja painotuksin. Opettajien ammatillista kasvua tuetaan täydennyskoulutuksilla.
- Henkilökunnan ja opiskelijoiden jaksamiseen ja koulu-/työviihtyvyyteen kiinnitetään edelleen erityistä huomiota, jolloin poissaolot mahdollisesti vähenevät ja työskentely on tehokkaampaa.
- Tieto- ja viestintäteknologian vahvaan osaamiseen kiinnitetään huomiota: lukiossa on opettajien ICT-tiimi ja osaamista jaetaan yhteisöllisesti, opiskelijoille tarjotaan TVT-kurssit sisältäen myös ohjelmointia. Lukiossa kokeet, iso osa oppimateriaaleista sekä kokonaisuudessaan ylioppilastutkinto ovat digitaalisia.
- Yrittäjyyskasvatus toteutuu monipuolisesti koulun arjessa läpäisyperiaatteena kaikille, mutta osa opiskelijoista perustaa lukioaikana myös harjoitusyrityksen.
- Vahvistetaan yhteistyötä korkeakoulujen kanssa. Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus suorittaa tiettyjen alojen ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opintoja. Myös eri oppiaineiden sisällä hyödynnetään tätä yhteistyötä.
- Kansainvälinen toiminta: kotikansainvälisyys ja mm. Erasmus+ -projektit.
- Muhoksen lukion Geopark-oppilaitos, mikä näkyy sekä toiminnassa että koulurakennuksessa. Jatketaan Rokua Geopark -alueen yhteistyötä ja hyödynnetään Koivu- ja Tähtikulttuurikeskuksen Geopark-näyttelyä.
- Lukion näkyvyys on myös kuntamarkkinointia ja lisää lukion vaikuttavuutta alueella. Lukion ja sen toiminnan näkyvyyttä pidetään yllä lehtijutuun ja somekanavien kautta (instagram, facebook) sekä osallistamalla lukiota koskeviin tilaisuuksiin sekä keskusteluun. Lukiorakennuksen lasiseinäistä aulatilaa käytetään laajemmin kunnassa tapahtumapaikkana, Ylen lasipalatsiin rinnastaen.
- Jatketaan e-lukioverkoston yhteistyötä vanhan opetussuunnitelman kurssien osalta. Haetaan tilalle korvaavaa verkostoitumista ja tarvittaessa opetusta voidaan ostaa Oulun Aikuislukiosta tilanteessa, jossa opintojaksoihin on yksittäisiä ilmoittautumisia.
- Vuosityöajassa olevan opinto-ohjaajan avulla saadaan ohjaustilanne lukiolain, oppivelvollisuuden ja opetussuunnitelman edellyttämälle tasolle.

Talouden tasapainottamisohjelman edellyttämät toimenpiteet:

- 2022 yhteishaun osalta Muhoksen lukion sisäänottomääräksi päätetään 65 (ennen 80). Tilanne tarkastetaan vuosittain huomioiden perusopetuksen päättävän ikäluokan koko Muhoksella.
- tuntikehys pienenee lukuvuodelle 2022-2023
- lukion painopiste kestävä tulevaisuus edistää kierrätystä ja säästämistä (paperinkulutus). Uusi koulurakennus on kooltaan kompakti ja tuo säästöä lämmityskustannuksista. Valaistuksen automatiikka säästää energiaa.
- hankinnat mietitään tarkkaan.
- lukio on saanut valtion erityisavustusta koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen. Aikaisempi avustus on 18 050 €, omavastuun ollessa 950 € ja käyttö päättyy 31.1.2022. Uusi erityisavustus on 33 484 €, omavastuun ollessa 1 763 € ja käyttö ajoittuu aikavälille 24.9.2021-31.7.2023.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	462 004	428 688	434 494	1,4	5 806
Toimintakulut	-4 976 205	-5 425 561	-5 277 205	-2,7	148 356
TOIMINTAKATE	-4 514 201	-4 996 873	-4 842 711	-3,1	154 162
Poistot ja arvonalentumiset	-30 636	-23 733	-16 961	-28,5	6 772
Laskennalliset erät	-91 715	-116 491	-118 141	1,4	-1 650
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 636 552	-5 137 097	-4 977 813	-3,1	159 284

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on sekä tukea lasten kotihoitoa että järjestää varhaiskasvatuspalveluita päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja avoimessa kerhotoiminnassa. Varhaiskasvatuspalveluiden tavoitteena on tuottaa suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa varhaiskasvatusta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksessa lapsen hyvinvointia tuetaan lapsen edun näkökulmasta hänen yksilöllisten tarpeidensa, vahvuuksiensa ja mielenkiintonsa kohteista käsin.

Vanhempainvapaan jälkeen, kun lapsi on noin 9 kuukauden ikäinen, huoltajat voivat järjestää lapsen hoidon eri tavoin. Lapsi voi mennä kunnalliseen tai yksityiseen varhaiskasvatukseen tai lasta voidaan hoitaa kotona.

Muhoksen kunnan varhaiskasvatuspalveluiden osa-alueet:

- 1) Päiväkodit
- 2) Ryhmäperhepäiväkoti
- 3) Perhepäivähoito
- 4) Esiopetus ja sitä täydentävä varhaiskasvatus
- 5) Vuorohoito
- 6) Avoin varhaiskasvatustoiminta
- 7) Varhaiserityiskasvatus (sisältyy varhaiskasvatuspalveluihin)
- 8) Lastenhoidon tuet (kotihoitoon tuki, yksityisen hoidon tuki ja yksityisen hoidon tuen kuntalisä päiväkotihoidon sekä osittainen hoitoraha)

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa oli 29.9.2021 418 lasta, joista päiväkodeissa 253 lasta, ryhmäperhepäiväkodissa 17 lasta, perhepäivähoidossa 148 lasta ja avoimessa varhaiskasvatuksessa 36 lasta. Lasten vuoroa järjestetään Koivulehdon päiväkodissa. Esiopetusta ja sitä täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään Koivulehdon ja Päivärinteen päiväkodeissa.

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli 29.9.2021 38 lasta. Muhoksen kunta tukee yksityistä päiväkotia yksityisen hoidon tuella, tuloihin perustuvalla hoitolisällä ja kuntalisällä.

Kotihoidon tukea sai elokuussa 2021 195 lasta ja yksityisen hoidon tukea 20 lasta. Varhaiskasvatuspalveluissa ennustetaan palvelujen piirissä olevien lasten määrän säilyvän lähes ennallaan, vaikka 0-6-vuotiaiden lasten kokonaismäärän ennustetaan vähenevän noin 46 lapsella.

Palvelusuunnitelma

Muhoksen varhaiskasvatuspalvelut toteuttavat varhaiskasvatusta opetuksen, kasvatuksen ja hoidon kokonaisuutena korostaen lapsen ja huoltajan osallisuutta pedagogisen toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa. Muhoksen kunnan varhaiskasvatuspalvelut huolehtivat siitä, että varhaiskasvatusta on saatavissa kunnan järjestämänä tai valvomana siinä laajuudessa kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Varhaiskasvatuspalvelut järjestävät lasten vuoroa Muhoksen vuorohoidon linjausten mukaisesti sekä tarjoavat avointa varhaiskasvatuspalvelua.

Varhaiskasvatuksen tehtävä on lapsen varhaisen tuen varmistaminen sekä antaa lapselle mahdollisimman hyvät kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytykset.

Varhaiskasvatuspalveluiden ja esiopetuksen järjestämistä ohjaavat varhaiskasvatustilanne, varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, Muhoksen varhaiskasvatussuunnitelma, Muhoksen esiopetussuunnitelma ja Muhoksen 2-vuotisen esiopetuskokeilun opetussuunnitelma. Lisäksi varhaiskasvatuksen toteuttamista ohjaavat yksiköiden toimintakauden toimintasuunnitelmat, lapsiryhmien pedagogiset toimintasuunnitelmat sekä lasten yksilölliset varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmat.

Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt Muhoksen varhaiskasvatussuunnitelman 14.1.2021 (5 §), Muhoksen 2-vuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman 15.6.21 (82§) Muhoksen kunnan esiopetuksen opetussuunnitelman 29.5.2019 (113§).

Toimenpiteet

1. Varahenkilöjärjestelmän kehittäminen Päivärinteen päiväkotiin - kiertävä lastenhoitaja 2022.
2. Varhaiskasvatussuunnitelman päivittäminen keväällä 2022.
3. Varhaiskasvatuksen tieto- ja viestintätekniiikan kehittäminen. TVT-laitteiden päivittäminen varhaiskasvatuksen yksiköissä ja sähköisen tiedonkulun kehittäminen varhaiskasvatuksen ja huoltajien välillä.
4. Henkilökunnan koulutus, henkilökunnan osaamisen lisääminen.
5. Esiopetuksen koulutus, työhyvinvointiin ja johtajuuteen liittyvää.
6. Pedagoginen dokumentointi ja vuorovaikutuksen kehittäminen.
7. Liikkuva varhaiskasvatus-hankeeseen osallistuminen
8. Määräaikaisten perhepäivähoitajien määrän vähentäminen seitsemällä, joka johtuu varhaiskasvatuksen lapsimäärän vähenemisestä (n. 45 lasta vähemmän).

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut	TP 2020	TA 2021 (Aikup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	30 695	29 000	31 500	8,6	2 500
Toimintakulut	-134 930	-141 907	-141 593	-0,2	314
TOIMINTAKATE	-104 235	-112 907	-110 093	-2,5	2 814
Poistot ja arvonalentumiset	-270	-45		-100,0	45
Laskennalliset erät	-2 305	-2 873	-2 909	1,3	-36
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-106 810	-115 825	-113 002	-2,4	2 823

Nuorisopalvelut järjestävät nuorisotoimintaa monipuolisesti yhteistyökumppaneiden kanssa. Nuorisotilatoiminnan lisäksi palveluihin kuuluvat nuorten tieto- ja neuvontapalvelu, kansainvälinen toiminta, etsivä nuorisotyö, kerhotoiminta, nuorten kulttuuritoiminta sekä leiri- ja retkitoiminta.

Kunnassa toimii nuorten oma vaikuttajaryhmä, nuorisovaltuusto, jonka toimikausi on kaksi vuotta. Nuorisovaltuuston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus vapaa-aikajaoston kokouksissa. Nuorisovaltuustolla on oma määräraha, jonka käytöstä toimielin päättää itsenäisesti.

Tavoitteet

Uusi nuorisovaltuustolla toimikausi alkoi vuoden 2021 alussa. Nuorisovaltuuston merkitys kasvaa kuntalaisten kuulemisen saralla.

Nuorisopalveluiden toimialalla tilatoimintaa järjestetään Tähtiareenan yhteydessä olevissa tiloissa. Tila toimii koulupäivien aikana oppilaskunnan tilana ja iltaisin sekä viikonloppuisin nuorisotilana. Nuorisotilan aukioloaikoja pyritään lisäämään ostopalvelusopimuksella jonkun yhteistyötahon kanssa. Talousarvioon varataan määräraha ostopalvelusopimukseen, jolla taataan nuorisotilan säännölliset aukiolot ja viikonlopputoiminta. Osa toiminnoista järjestetään verkkonuorisotyönä, johon opeteltiin koronan tuoman toimintakatkoksen aikana ja se todettiin toimivaksi.

Muhoksen kuntaan on laadittu yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa kunnan lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma, jonka valtuuston hyväksynyt noudatettavaksi toimenpideohjelmana. Ohjelman mukaan etsivää nuorisotyötä jatketaan vakituisena toimintana. Etsivään nuorisotyöhön on mahdollisuus saada valtionapua myös vakituisena toimintana. Hankerahoitus etsivään nuorisotyöhön kattaa vuoden 2021 loppuun ja valtionapua haetaan myös vuodelle 2022. Lisäksi Muhoksella toimii kunnan ja Nuorten Ystävien yhteistyönä hankerahoituksella nuorten työpaja Mahis, sekä Vinkkeli.

Järjestetään leiri- ja retkitoimintaa sekä erilaisia tapahtumia lapsille ja nuorille. Järjestetään kerhotoimintaa kouluvuoden aikana yhteistyössä seurakunnan nuorisotyön kanssa. Kerhoissa ohjaajina toimivat kerho-ohjaajakoulutuksen käyneet nuoret ohjaajat nuorisotyöntekijöiden valvonnassa. Kerhotoimintaa kehitetään siten, että koulut ja nuorisopalvelut tuottaisivat ainakin osan kerhoista yhteistyössä.

Päihteiden käytön ennaltaehkäisytyötä jatketaan kunnan päihdetyöryhmän kanssa, jonka puheenjohtajana nuorisoohjaaja toimii ja järjestetään kaikki tapahtumat ns. nollarajatilaisuuksina.

Liikuntapalvelut, jäähalli, ulkoliikuntapaikat

Liikuntapalvelut	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	119 357	208 720	215 700	3,3	6 980
Toimintakulut	-968 542	-1 008 775	-1 194 717	18,4	-185 942
TOIMINTAKATE	-849 185	-800 055	-979 017	22,4	-178 962
Poistot ja arvonalentumiset	-87 042	-82 639	-4 338	-94,8	78 301
Laskennalliset erät	-9 172	-11 674	-11 840	1,4	-166
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-945 399	-894 368	-995 195	11,3	-100 827

Palvelusuunnitelman kuvaus

Liikuntapalvelut tuottavat palveluita, joilla on vaikutus asukkaiden hyvinvointiin ja terveyteen. Ennaltaehkäisevän toiminnan pohjana on kunnanvaltuuston hyväksymä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelma 2021.

Liikuntapalveluita tuotetaan niin terveystuokuntaan kuin kilpaurheiluun yhteistyössä Oulujoki-opiston ja urheiluseurojen kanssa. Muhoksella on aloitettu vuoden 2021 loppuvuonna liikuntaneuvontapalvelu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen ja liikuntapalveluiden toimesta. Käytännön toteutuksesta vastaa liikunnanohjaaja.

Liikuntalaitospalveluita tuotetaan uimahallissa ja jäähallissa. Uimahallipalveluissa normaalin uintitoiminnan lisäksi panostetaan lasten ja nuorten uimaopetukseen. Jäähallipalveluita tuotetaan laajalle käyttäjäryhmälle myös seudullisesti. Jäähallin peruskorjaus valmistui vuonna 2021, jonka myötä olosuhteet hallissa paranevat huomattavasti. Hallista on ns. puolilämmin nykyaikaistettu halli.

Ulkoliikuntapaikat ylläpidetään terveystuokunnan ja kilpaurheilun tarpeisiin.

Tavoitteet

Liikuntapalveluissa pyritään tuottamaan kunnan asukasmäärää palvelevat kunnalliset liikuntapalvelut.

Jatketaan liikuntapalveluiden, urheiluseurojen ja Pohjois-Pohjanmaan liikunnan säännöllistä yhteistyötä terveystuokunnassa, että kilpaurheilun testausohjelmalla. Muhoksen urheiluseurat ovat tiiviisti mukana tässä toiminnassa. Vuoden 2022 tavoitteena on vakiinnuttaa Muhoksella kuntalaiset-kuntoon terveystuokunnan toimintamallin mukainen liikuntaneuvonta.

Kesällä 2016 käyttöön otettu uusi liikuntahalli, Tähtiareena, on antanut mahdollisuuksia. Hallissa on täysimittainen liikuntahalli, kuntosali ja painisali. Liikuntahalli monipuolistaa liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia paikkakunnalla. Myös suuret liikuntatapahtumat sisäliikunnan alalla mahdollistuvat.

Jatketaan ryhmäliikuntatoimintaa yhteistyössä Oulujoki-opiston kanssa.

Kunnan tiukasta taloudesta huolimatta pyritään tukemaan urheiluseurojen toimintaa vähintään entisen suuruisilla toiminta- ja kohdeavustuksilla. Liikuntapalvelut jakavat stipendejä urheilusaavutuksista kunnassa hyväksytyyn kriteeristön mukaan.

Panostetaan ulkoliikuntapaikkojen kuntoon ja siisteyteen. Kunnostetaan kunnan hiihtoladut ja luistelukentät talousarvion sallimissa puitteissa. Jatketaan reaaliaikaisen hiihtoladujen ja luistelukenttien kunnossapidon seuranta kunnan www-sivuilla. Osallistutaan Rokuan latujen kunnostamiseen latupoolin mukaisella osuudella kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti.

Osallistutaan Humanpolis Oy:n hallinnoimaan hankkeeseen, jolla kunnostetaan Oulujokilaakson Tervareitistöä ja Rokuan ydinalueen latuja. Mukana hankkeessa ovat Humanpolis Oy, Muhoksen kunta, Utajärven kunta, Vaalan kunta ja Metsähallitus. Rahoitukseen tulee 70 %:n osuus ELY-keskukselta.

Kannustetaan muhoslaisia hoitamaan kuntoaan erilaisilla tapahtumilla, mm. Ui kesäksi kuntoon -kampanja uimahallilla.

Muhoslaisia ikäihmisiä kannustetaan liikkumaan Voimaa Vanhuuteen -hankkeen avulla. Muhoksen kunta pääsi mukaan hankkeeseen kolmeksi vuodeksi. Hankkeen myötä pyritään avaamaan liikuntavälinelainaamo kirjaston yhteyteen.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	10 465	29 300	29 400	0,3	100
Toimintakulut	-170 464	-193 418	-224 938	16,3	-31 520
TOIMINTAKATE	-159 999	-164 118	-195 538	19,1	-31 420
Poistot ja arvonalentumiset	-8 355	-7 022		-100,0	7 022
Laskennalliset erät	-2 184	-2 586	-2 624	1,5	-38
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-170 538	-173 726	-198 162	14,1	-24 436

Tavoitteet, toimenpiteet ja talous

Muhoksen kunnan kulttuuripalveluiden toiminta perustuu Muhoksen kuntastrategiaan. Kulttuuripalveluiden tehtävänä on alueellinen yhteistyö muiden kuntien kulttuuripalveluiden kanssa. Muhoksen kunnan kulttuuripalveluissa työskentelee päätoiminen kulttuurituottaja. Kulttuuripalveluista vastaa Oulujoki-Opiston rehtori ja kulttuuriasioita käsitellään kulttuuritiimissä.

Kunnan tehtävänä on tarjota taide- ja kulttuuripalveluita sosioekonomisesta taustasta, iästä ja asuinpaikasta riippumatta kuntalaisilleen ja taata täten kulttuuripalveluiden monipuolisuus ja saavutettavuus. Kunnan kulttuuripalvelut tukevat ja tuottavat palveluita yhteistyössä muiden luovien alojen yrittäjien sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa siten, että se toiminnallaan vahvistaa ja lisää alueen elinvoimaisuutta, identiteetin rakentamista, sivistystä ja virkistystä. Kulttuuripalvelut hakevat aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta kattavien kulttuuripalveluiden toteuttamiseen. Muhoksen kunnan uusi kulttuuriohjelma pitää sisällään tavoitteita, joissa on huomioitu vuonna 2019 voimaan tullut Laki kuntien kulttuuritoiminnasta.

Kulttuurikasvatussuunnitelma on osa laajempaa kulttuuriohjelmaa ja se otetaan käyttöön vuoden 2022 aikana yhteistyössä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Yksiköiden kulttuurivastuupettajat ovat mukana kulttuuripalveluiden johtamassa tiimissä, joka kokoontuu säännöllisesti suunnittelemaan kulttuurikasvatussuunnitelman vuosittaisia toimenpiteitä. Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttamiseen varataan erillinen määräraha kulttuurin budjetista. Kulttuurikasvatussuunnitelma takaa kaikille lapsille ja nuorille tasa-arvoisen mahdollisuuden kokea monipuolisesti paikallista kulttuuria. Kulttuurikasvatussuunnitelma "Tähtireitti" on osa Muhoksen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmia.

Vuorovuosittain järjestettävillä Koivu ja Tähti -päivillä sekä Muhoksen Musiikkipäivillä laaditaan vuosittain erilliset tapahtumabudjetit. Vuonna 2022 järjestetään Koivu ja Tähti -päivät eli kotiseutupäivät. Koivu ja Tähti -päiviä suunnitellaan yhdessä paikallisen yhteistyöverkoston kanssa. Koivu ja Tähti -päivien teema päätetään vuoden 2021 aikana. Kotiseutupäivien perinteiseen

ohjelmaan kuuluu mm. Koivu ja Tähti -henkilön valinta, uuden kunnialaatan paljastus torin Walk of Famelle sekä Muhoksen Mimmin valinta. Kotiseutupäivät pitävät sisällään myös yleisöluentoja, Taiteiden yön sekä muuta kulttuuritarjontaa.

Vuonna 2022 järjestetään neljättä kertaa Lemmenpolun valot -valotaidetapahtuma. Tapahtuma laajeni vuonna 2021 Vaalaan ja Utajärvelle satelliittitapahtumien muodossa. Vuosina 2019-2021 tapahtuma on järjestetty ulkopuolisella rahoituksella (yksityishenkilön perintö), mutta tuleville vuosille siihen varataan määrärahat kulttuurin budjetista. Tapahtuman taiteellisesta toteutuksesta on vastannut Pohjoinen oopperakomppania ja tapahtuman tuotannosta on vastannut Muhoksen kulttuurituottaja.

Muhos on mukana Oulu2026-kulttuuripääkaupunkihankkeessa, ja suunnittelee toimenpiteitä kulttuuripääkaupunkivuotta kohti. Oulujokilaakson kuntien (Muhos, Utajärvi, Vaala) ja Humanpolis Oy:n kanssa tehdään suunnitelmia yhteisten hankeaihioiden löytämiseksi. Yhteistyötä jatketaan Kulttuuriosuuskunta ILMEEn kanssa kehittäen kulttuuripalveluiden tarjontaa kohderyhmille, jotka muuten jäävät helposti kulttuuripalveluiden ulkopuolelle. Lisäksi kulttuuripalvelut on aktiivisesti mukana Pohjois-Pohjanmaan kulttuuritoimijoiden verkostossa.

Ensimmäinen prosenttitaide-teos on valmistunut vuonna 2020 Muhoksen uuteen lukioon taiteilija Riikka Keräsen toteuttamana. Kulttuurituottaja tekee aktiivisesti yhteistyötä teknisten palveluiden kanssa pitääkseen yllä prosenttitaideperiaatteen käytäntöjä. Kulttuurituottaja toimii tarvittaessa konsulttina esimerkiksi taidehankintoja koskien. Vuonna 2022 uuden Kirkkosaaren sillan yhteyteen valmistuu ympäristötaide-teos, jonka suunnittelu- ja toteutusvaiheessa kulttuurituottaja on mukana.

Tulevaisuuden suuntia mukailien kehitetään myös digitaalisia kulttuuripalveluita kuten esimerkiksi verkkogallerioita, kulttuuriperinnön digitoimista, sovelluksien kautta käytettäviä taidepolkuja ja sisältöjä sosiaaliseen mediaan. Näyttelytiloja uusittaessa luodaan puitteet myös ääntä ja videota sisältäville teoksille. Muhoksella halutaan tähdätä myös kuntalaisten ja laajemman yleisön aktiiviseen osallistamiseen. Menetelmiä osallistamiselle ovat esimerkiksi osallistumista tukevat sisällöt sekä vuorovaikutteiset palvelut ja tuotannot. Digitaalisten palveluiden käyttäjät nähdään yhtenä keskeisenä kohderyhmänä. Tämä ryhmä ei koostu pelkästään muhoslaisista ja lähiympäristön ihmisistä, vaan ulottuu laajemmalle.

Oulujoki-Opisto

Oulujoki-opisto	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	397 309	431 250	427 300	-0,9	-3 950
Toimintakulut	-509 397	-588 149	-580 324	-1,3	7 825
TOIMINTAKATE	-112 088	-156 899	-153 024	-2,5	3 875
Poistot ja arvonalentumiset	-6 421	-8 493	-8 342	-1,8	151
Laskennalliset erät	-9 778	-11 623	-11 790	1,4	-167
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-128 287	-177 015	-173 156	-2,2	3 859

Tavoitteet, toimenpiteet ja talous

Vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen palvelut tuotetaan alueellisen kysynnän ja tarjonnan mukaan. Keväällä 2019 valmistunut kehittämisohjelma 2019-2022 pohjautuu Muhoksen ja Utajärven strategioihin, joissa on määritelty kuntien peruseriaatteet hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi. Kehittämisohjelmaan arvioidaan vuosittain ja se päivitetään vuoden 2022 aikana.

Kehittämishojelman mukaisesti kurssitarjonnan monipuolisuutta lisätään resurssit huomioiden. Kuntalaisia osallistetaan ja toiveita huomioidaan mahdollisuuksien mukaan kurssitarjonnan suunnittelussa. Uusia kursseja voidaan tarjota joustavasti myös lukuvuoden alkamisen jälkeen huomioiden taloudelliset reunaehdot. Vallitseva koronatilanne on tuonut joustoa minimiosallistujamääriin ja useat kurssit ovat alkaneet, vaikka osallistujia on ollut alle 8. Toisaalta kurssin maksimimääriä on pienenennetty ja toiminnassa huomioidaan jatkossakin Opetushallituksen ja AVI:n sekä kunnan ohjeet toiminnan turvallisesta järjestämisestä.

Oulujoki-Opisto kuuluu Meri-Pohjolan opistopiiriin, joka on 16 Pohjois-Pohjanmaan ja 3 Kainuun maakunnan kansalaisopiston muodostama yhteistyöverkosto. Opistopiiri valvoo opistojen yhteisiä etuja, tekee tunnetuksi kansalaisopistotyötä koko toiminta-alueellaan sekä muun muassa tarjoaa maksutonta koulutusta opistopiirin alueella. Opisto haluaa pysyä mukana yhteiskunnan tietoteknistymisessä. Sähköisten palvelujen kehittäminen esim. Meri-Pohjolan opistopiirin yhteistyöllä sekä opetusteknologian uudistaminen ovat isoja lähitulevaisuuden haasteita, jotka vaativat resursseja ja koulutusta. Tietoteknisten taitojen opiskelumahdollisuuksia tarjotaan jatkossakin sekä edistetään uusien tietovarojen käyttötaitoa sekä medialukutaitoa. Opiston tavoitteena on järjestää monipuolisesti verkkokursseja ja sitä kautta mahdollistaa kuntalaisten osallistuminen ja toimiminen verkkoympäristössä. Opiston toiminnan viestinnässä ja markkinoinnissa käytetään monipuolisesti digitaalisen viestinnän välineitä, jotta kursseille saadaan osallistujia ja opiston asema yhtenä merkittävänä alueellisena toimijana kasvaa.

Opistossa on tarjolla laajasti taiteen perusopetuksen (TPO) musiikin yleisen ja laajan sekä kuvataiteen yleisen oppimäärän mukaista opetusta. Opetuksella tuetaan tavoitteellista musiikin tai kuvataiteen harrastusta ja oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä yksilönä ja ryhmän jäsenenä. Opintojen jälkeen oppilaalla on parempia valmiuksia hakeutua jatkokoulutuksiin tai jatkaa taiteen parissa harrastamista. Musiikkia tai kuvataidetta voi harrastaa myös vapaan sivistystyön puolella esim. musiikkileikkikoulun tai varhaisiän kuvataidekasvatusryhmissä, jotka antavat hyvän pohjan TPO opintoihin. Vuoden 2022 aikana on tavoitteena kehittää opetussuunnitelmien mukaisesti oppilaiden arviointia ja taiteiden välistä yhteistyötä. Uusia yhteistyökäytäntöjä käynnistetään liittyen vuonna 2022 valmistuvaan kulttuurikasvatussuunnitelman. Lisäksi taiteen perusopetuksen opettajien digi- ja etäopetusvalmiuksia kehitetään yhteistyössä Meri-Pohjolan opistopiirin kanssa ja hyödynnetään myös Kansalaisopistoliiton tarjoamia koulutuksia ja asiantuntemusta.

Oulujoki-Opiston on tärkeää pysyä kehityksessä mukana yhtenä merkittävänä alueen oppilaitoksena. Opiston hallinnon resurssit ovat pienet. Oulujoki-Opistossa on 80 % rehtori ja 50 % toimistohenkilö (viestintäkoordinaattori). Opistossa on viisi päätoimista opettajaa ja n. 45 tuntiopettajaa. Opiston kurssien suunnittelu on rehtorin vastuulla. Oulujoki-Opiston hallinto on haavoittuva, koska varahenkilöitä ei ole rehtorin tai toimistohenkilön ollessa poissa. Opistossa olisi hyvä olla esim. suunnittelijaopettaja, joka voisi tarvittaessa toimia rehtorin sijaisena ja ottaa vastuuta yhdessä rehtorin kanssa myös kurssisuunnittelusta ja kehittämisestä. Lisäksi hänelle voisi kuulua jonkin verran opetustehtäviä. Opiston vakituista opetushenkilöstöä eläköityy lähivuosina, joten vuoden 2022 aikana suunnitellaan, miten opetus- ja hallintoressurssia voidaan kehittää vastaamaan nykytilan ja tulevaisuuden tarpeita.

Tavoitteet

- Opiston toimintaa kehitetään ja arvioidaan kokonaisuudessaan kehittämishojelman mukaisesti. Kehittämishojelma päivitetään vuoden 2022 aikana ja siinä yhteydessä määritellään myös tulevien vuosien strategiset tavoitteet ja toiminnan kehittämisen suuntaviivat ja tarpeet.

- Opiston tavoitteena on edistää toimialueensa asukkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia, osallisuutta ja elinikäistä oppimista.
- Monipuolisilla koulutuspalveluilla lisätään alueen elinvoimaa ja houkuttelevuutta. Yhteistyötä tehdään opettajien rekrytointiin ja kursseihin liittyen mahdollisuuksien mukaan muiden opistojen kanssa.
- Opiston viestintään ja kurssien markkinointiin panostetaan ja viestinnän välineitä käytetään monipuolisesti, jotta kursseille saadaan osallistujia ja näkyvyys alueen toimijana kasvaa.
- Opisto tarjoaa Geopark -kurseja ja luentoja yhteistyökumppaneiden kanssa ja asemaa Geopark-oppilaitoksena vahvistetaan.
- Opetus on laadukasta ja asukkaiden tarpeita vastaavaa. Opisto hyödyntää Meri-Pohjola opistopiirin verkostoja ja maksuttomia koulutuksia.
- Taiteen perusopetuksen arviointia ja taiteiden välistä yhteistyötä kehitetään opetussuunnitelmien mukaisesti.

Kirjastopalvelut: pääkirjasto ja kirjastoauto

Kirjastopalvelut	TP 2020	TA 2021 (Alkup.)	TA 2022	Muutos %	Muutos eur
Toimintatuotot	11 228	21 460	28 294	31,8	6 834
Toimintakulut	-502 319	-583 407	-627 816	7,6	-44 409
TOIMINTAKATE	-491 091	-561 947	-599 522	6,7	-37 575
Poistot ja arvonalentumiset	-23 739	-21 072	-22 408	6,3	-1 336
Laskennalliset erät	-8 697	-10 948	-11 103	1,4	-155
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-523 527	-593 967	-633 033	6,6	-39 066

Palvelukuvaus

Muhoksen kirjasto tarjoaa asiakkailleen tasapuolisesti laadukasta, ajanmukaista ja asiantuntevaa kirjasto- ja tietopalvelua, mahdollisuuksia erilaisiin elämyksiin sekä tiedonhallintataitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen. Kirjasto panostaa myös oheistoimintaan ja sähköisten palveluiden opastukseen. Tärkeä perustehtävä liittyy lukutaidon kehittämiseen ja lukemisharrastuksen tukemiseen. Toimintaa tukee alueellinen, valtakunnallinen ja kansainvälinen kirjastoverkko sekä muut yhteistyökumppanit.

Tärkeimmät erillistavoitteet ja toimenpiteet

Talouteen liittyvä tavoite on kustannusten pitäminen määritellyissä rajoissa. OUTI-kirjastojen tiivis yhteistyö tuo mukanaan toiminnan kehittämismahdollisuuksia pienin, monille harteille jakaantuvien kustannuksin. Yhteishankinnat ovat kauttaaltaan edullisempia kuin yksittäiset hankinnat. Oulun kaupunginkirjasto yhtenä OUTI-kirjastona ja alueellisena kehittämiskirjastona on tärkeä asiantuntijaresurssi.

Palveluiden osalta yleisesti tavoitellaan 80 % tyytyväisyysastetta, jota mitataan jatkuvalla palautteen keräämisellä. Kirjaston lehtisaliin on tullut pysyväisluonteinen Geopark näyttely keväällä 2021. Kirjastotilojen uudelleenjärjestelyn ja omatoimikäytön suunnittelu on käynnissä. Valtionavustuspäätös omatoimikirjaston rakentamiseen on saatu keväällä 2021. Tämän hetkisen suunnitelman mukaisesti perusparannus aloitetaan syksyllä 2022. Tilojen uudelleenjärjestelyssä halutaan ottaa huomioon erityisesti kirjaston merkitys tilana, yhteisöllisenä kokoontumispaikkana. Lasten ja nuorten palveluita halutaan myös parantaa ja tarjota heille tiloja ajanviettoon. Kirjastoon ollaan perustamassa asiakasraatia, joka koostuu eri ikäisistä kirjaston käyttäjistä, joiden

osallistamisella saadaan arvokasta tietoa tilojen uudelleenjärjestelyn ja omatomikirjastopalveluiden suunnittelussa sekä muiden palveluiden kehittämisessä.

Kirjastotyön yksi perustavoite on lukutaidon kehittymisen ja lukemisharrastuksen tukeminen. Lasten ja nuorten kirjastotyön osalta ylläpidetään kirjaston ja koulujen välistä yhteistyötä. Alakouluissa on käytössä kirjastoreitti, jolla turvataan yhdenmukainen palvelu kaikille tietyn vuosiluokan oppilaille ja yläkoulussa on käytössä äidinkielen opettajien kanssa tehty yhteistyösopimus. Myös kunnan varhaiskasvatuspalveluiden kanssa on tehty yhteistyösopimus keväällä 2021.

Tietyt vuosiluokat kutsutaan vuosittain kirjastovierailulle, jolloin heille opetetaan tiedonhakuja, kirjaston käyttöä ja vinkataan kirjallisuutta. Lisäksi henkilökunta tekee kouluvierailuja. Kirja-aineistoa tuodaan tutuksi kirjoihin liittyvien tietokilpailujen, lukukilpailujen sekä viikottaisten satutuokioiden avulla. Satutuokioita järjestetään nyt myös kirjastoautossa kerran kuussa. MLL:n perhekahvilatoimintaa järjestetään kirjastossa kerran kuukaudessa. Henkilökunta järjestää sinne lukemiseen liittyvää ohjelmaa. Myös erilaisilla tapahtumilla houkutellessa lapsia lukemisen pariin, vuonna 2021 on järjestetty mm. merirosvoseikkailu ja taiteiden yöhön kirjallisuuteen liittyvää ohjelmaa lapsille. Marraskuussa on jokavuotinen pelipäivä yhteistyössä 4H:n kanssa. Lukukoira vierailee kirjastossa taas syksyllä kerran kuukaudessa.

Syksyllä 2020 alkanut hanke nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi kirjastoyhteistyön avulla on loppuraporttia vaille valmis. Siitä saatuja tuloksia ryhdytään hyödyntämään jokapäiväisessä työssä mikäli henkilökuntaresurssi antaa myöten. Lasten ja nuorten kirjastonhoitajan tehtävää ei olla saatu täytettyä.

Syksyllä 2021 haettiin erityisavustusta yleisten kirjastojen toiminnan kehittämiseen kansalaisten ja päättäjien vuoropuhelun foorumeina. Hankkeen puitteissa on tarkoitus kehittää uudesta perusparannetusta kirjastosta päättäjien ja kuntalaisten kohtaamispaikka ja järjestää toimintaa, joka helpottaa kynnystä kuntalaisten vaikuttamiseen ja parantaa vaikuttamismahdollisuuksia kuntalaisia koskeviin asioihin.

Kirjaston toiminnan tavoitteena on kirjojen sisältöjen esille tuomisen lisäksi tarjota mahdollisuuksia viihtymiseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen. Kirjastossa on järjestetty ennen korona-aikaa kauno- ja tietokirjallisuuspiirejä ja ainakin tietokirjallisuuspiiri jatkaa toimintaansa tänä syksynä. E-aineistojen ja palveluiden opastamiseen panostetaan. Vanhusten viikolla järjestetäänkin Senior-surf tapahtuma, jossa ikäihmisille opastetaan kirjaston verkko- ja e-palveluiden käyttöä. Lisäksi annetaan jatkuvaa digiopastusta.

Yhteistyötä tapahtumajärjestelyissä jatketaan kulttuuripalveluiden, kirjastokahvila Joviaalin ja eri yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Toiminta on ollut hyvin hedelmällistä ja olemme yhdessä saaneet hienoja tapahtumia aikaan. Oheistoiminta on ollut aika vähäistä koronapandemiasta johtuen, mutta syksyllä 2021 näyttäisi, että palaamme pikkuhiljaa normaaliin toimintaan.

Talous

Koronapandemiasta johtuen tilojen käyttökorvaukset ovat supistuneet, arvio on tulot kasvavat vuonna 2022. Tuottoa saadaan tilavuokrasta silloin, kun kirjaston tilat ovat kunnan ulkopuolisen toimijan käytössä eikä tilan käyttäjä ole yleishyödyllinen yhdistys. Pääsääntöisesti tapauksissa, jolloin vuokratuloa saadaan osa kirjastotilaa joudutaan sulkemaan pois asiakaskäytöstä. Asiakasmaksuihin on tulossa korotuksia vuodelle 2022, kun palauttamatta jääneen aineiston huomautusmaksut nousevat.

Henkilöstökuluissa on säästetty viime vuosina, koska ei ole toimittu täydellä henkilökuntakapasiteetilla. Perus- ja oheistoimintaa on supistettu koronapandemiasta johtuen, joten kulut pysyvät toiminnan taas normalisoituessa ennallaan.

Talouden tasapainotustoimenpiteet

- kirjaston supistetut aukioloajat kesällä
- yhden työntekijän lyhennetty työaika elokuusta 2022 alkaen

Hyvinvointipalveluiden perustettavat ja lakkautettavat toimet ja virat

Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut

- lukion matemaattisten aineiden tuntiopettaja, koulun työaika lv 2022 – 2023
- Oulujoen koulun erityisluokanopettajan virka, koulun työaika lv 2022 – 2023
- alueellisen pienluokan 0 - 6 luokan erityisluokanopettajan virka, koulun työaika lv 2022 -2023
- yläkoulun kolmannen pienryhmän määräaikainen erityisluokanopettajan virka, koulun työaika lv 2022-2023
- nivelvaiheen oppilaanohjaaja lv 2022-2023

5.4 Tekninen lautakunta – tekniset palvelut

Tekniset palvelut tiliryhmittäin

LT70 Tekniset palvelut	TP 2020	TA 2021 Alkup	TA 2022	Muutos%	Muutos eur
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	2 901 074	3 073 506	3 085 965	0,1	12 459
Maksutuotot	101 537	50 000	58 450	10,0	8 450
Tuet ja avustukset	24 494	73 000	14 316	-80,4	-58 684
Vuokratuotot	5 440 078	5 323 832	6 257 483	76,7	933 651
Muut toimintatuotot	64 637	30 100	28 200	576,9	-1 900
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 531 820	8 550 438	9 444 414	49,2	893 976
Valmistus omaan käyttöön	93 505				
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2 433 409	-2 421 402	-2 465 230	1,8	-43 828
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-547 147	-566 407	-538 904	-4,9	27 503
Muut henkilösivukulut	-76 363	-90 191	-95 169	5,5	-4 978
Henkilösivukulut	-623 510	-656 598	-634 073	-3,4	22 525
Henkilöstökulut yht.	-3 056 919	-3 078 000	-3 099 303	0,7	-21 303
Asiakaspalvelujen ostot	-77	-55 200	-200	-99,6	55 000
Muiden palvelujen ostot	-2 380 811	-2 357 877	-2 132 095	-2,1	225 782
Palvelujen ostot yhteensä	-2 380 888	-2 413 077	-2 132 295	-4,4	280 782
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 079 039	-2 263 665	-2 169 492	-4,2	94 173
Avustukset	-22 265	-30 000	-30 000		
Vuokrat	-558 193	-678 525	-988 102	63,3	-309 577
Muut toimintakulut	-26 116	-17 470	-13 800	-21,0	3 670
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 123 420	-8 480 737	-8 432 992	2,9	47 745
TOIMINTAKATE	501 905	69 701	1 011 422	5 681,0	941 721
Muut rahoituskulut	-62				
VUOSIKATE	501 843	69 701	1 011 422	5 681,0	941 721
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-7 716 778	-5 966 532	-3 133 379	-47,5	2 833 153
TILIKAUDEN TULOS	-7 214 935	-5 896 831	-2 121 957	-115,2	3 774 874
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	23 283				
Laskennalliset erät	-164 975	-200 643	-203 484	-100,0	-2 841
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-7 356 627	-6 097 474	-2 325 441	-114,7	3 772 033

TA700 Teknisten palv. hallinto	TP 2020	TA 2021 Aikup	TA 2022	Muutos%	Muutos eur
Toimintatuotot	15 333	73 000	2 000	-97,3	-71 000
Toimintakulut	-328 246	-406 842	-348 352	-14,4	58 490
TOIMINTAKATE	-312 913	-333 842	-346 352	3,7	-12 510
Poistot ja arvonalentumiset	-2 595	-1 282	-3 652	184,9	-2 370
Laskennalliset erät	-6 226	-6 834	-6 931	1,4	-97
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-321 734	-341 958	-356 935	4,4	-14 977
TA701 Ateriapalvelut					
Toimintatuotot	1 651 715	1 742 438	1 896 222	8,8	153 784
Toimintakulut	-1 615 326	-1 699 185	-1 664 082	-2,1	35 103
TOIMINTAKATE	36 389	43 253	232 140	436,7	188 887
Poistot ja arvonalentumiset	-54 356	-47 391	-58 651	23,8	-11 260
Laskennalliset erät	-32 973	-42 010	-42 605	1,4	-595
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-50 940	-46 148	130 884	-383,6	177 032
TA702 Puhtauspalvelut					
Toimintatuotot	1 124 035	1 095 168	1 104 793	0,9	9 625
Toimintakulut	-1 033 335	-1 095 808	-1 098 451	0,2	-2 643
TOIMINTAKATE	90 700	-640	6 342	-1 090,9	6 982
Poistot ja arvonalentumiset	-51				
Laskennalliset erät	-22 361	-28 457	-28 860	1,4	-403
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	68 288	-29 097	-22 518	-22,6	6 579
TA703 Tilapalvelut					
Toimintatuotot	5 125 126	5 029 532	5 832 436	16,0	802 904
Toimintakulut	-3 800 623	-3 695 851	-3 731 948	1,0	-36 097
TOIMINTAKATE	1 324 503	1 333 681	2 100 488	57,5	766 807
Poistot ja arvonalentumiset	-6 909 897	-5 161 825	-2 260 690	-56,2	2 901 135
Laskennalliset erät	-77 551	-91 817	-93 117	1,4	-1 300
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-5 662 945	-3 919 961	-253 319	-93,5	3 666 642
TA710 Maarakentaminen					
Toimintatuotot	199 976	167 800	155 763	-7,2	-12 037
Toimintakulut	-969 224	-1 140 105	-1 139 367	-0,1	738
TOIMINTAKATE	-769 248	-972 305	-983 604	1,2	-11 299
Poistot ja arvonalentumiset	-700 339	-704 549	-775 166	10,0	-70 617
Laskennalliset erät	-17 336	-21 076	-21 375	1,4	-299
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 486 923	-1 697 930	-1 780 145	4,8	-82 215
TA720 Mittauspalvelut					
Toimintatuotot	458 474	407 500	410 200	0,7	2 700
Toimintakulut	-267 498	-329 266	-331 385	0,6	-2 119
TOIMINTAKATE	190 976	78 234	78 815	0,7	581
Poistot ja arvonalentumiset	-48 971	-51 310	-34 720	-32,3	16 590
Laskennalliset erät	-6 030	-7 130	-7 229	1,4	-99
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	135 975	19 794	36 866	86,2	17 072
TA770 Rakennusvalvonta					
Toimintatuotot	50 666	35 000	43 000	22,9	8 000
Toimintakulut	-109 168	-113 680	-119 407	5,0	-5 727
TOIMINTAKATE	-58 502	-78 680	-76 407	-2,9	2 273
Poistot ja arvonalentumiset	-569	-175	-500	185,7	-325
Laskennalliset erät	-2 498	-3 319	-3 367	1,4	-48
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-61 569	-82 174	-80 274	-2,3	1 900
Kaikki yhteensä					
Toimintatuotot	8 625 325	8 550 438	9 444 414	10,5	893 976
Toimintakulut	-8 123 420	-8 480 737	-8 432 992	-0,6	47 745
TOIMINTAKATE	501 905	69 701	1 011 422	1 351,1	941 721
Poistot ja arvonalentumiset	-7 716 778	-5 966 532	-3 133 379	-47,5	2 833 153
Laskennalliset erät	-164 975	-200 643	-203 484	1,4	-2 841
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-7 379 848	-6 097 474	-2 325 441	-61,9	3 772 033

Teknisten palveluiden vuoden 2022 talousarvioesitys perustuu Muhoksen kunnanvaltuuston 18.12.2017, §105 hyväksymään Muhoksen kuntastrategiaan 2018-2025. Talousarvioesitys on valmisteltu valtuuston 13.9.2021 §77 antaman talousarvioraamin mukaisesti ja talousarvion tunnusluvut ovat seuraavat:

- ulkoiset käyttötaloustulot kasvavat 1 %, +8.300 euroa
- ulkoiset käyttötalousmenot laskevat -2 %, -179.000 euroa

Talousarvion mukaisella rahoituksella kyetään säilyttämään teknisten palveluiden nykyinen hyvä palvelu- ja laatutaso.

Talousarvion laadinnassa on otettu huomioon Muhoksen kunnan talouden tasapainottamiseen liittyvät toimenpiteet. Ulosmyytävien aterioiden hintoihin, mittaus- ja rakennusvalvonnan taksoihin (5 %) ja lisäksi ulkoisiin tilavuokriin on tehty korotuksia. Lisäksi vuoden 2022 aikana selvitetään Tilapalveluiden ja maarakennuksen toimintamallit ja henkilöstöresurssit yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa.

Tekniset palvelut jakautuu seuraaviin tulosityksiköihin 1.1.2022 alkaen:

- Ateriapalvelut-tulosityksikkö
- Puhtauspalvelut-tulosityksikkö
- Tilapalvelut-tulosityksikkö
- Maarakennus-tulosityksikkö
- Mittauspalvelut-tulosityksikkö
- Rakennusvalvonta-tulosityksikkö

Talousarvion sitovuustaso on tulosityksikötaso.

Talousarvio on laadittu oletuksella, että teknisten palveluiden kesälomia saadaan keskitettyä heinäkuulle, jolloin palvelutuotanto ja rakentaminen hoidetaan minimitasolla. Tämä edellyttää myös muilta hallintokunnilta suunnitelmallista tukipalveluiden tarpeen pienentämistä heinäkuun aikana.

Teknisten palveluiden tavoitteet vuodelle 2022

Muhoksen kunnanvaltuusto on kokouksessaan 18.12.2017, §105 hyväksynyt kunnan vision ja strategian vuosille 2018-2025 sekä strategiaa tukevat tavoitteet. Teknisten palveluiden talousarviotavoitteet on johdettu Muhoksen kunnan strategian pohjalta ja strategiaa tukeviksi.

Muhoksen kuntastrategiasta johdetut Teknisten palveluiden tavoitteet vuodelle 2022

1. Asunto –ohjelman laadinta
2. Seutuyhteistyön aktiivinen kehittäminen
 - o EKO –lakeus jätehuollon yhteistyön toiminnan vakiinnuttaminen ja kehittäminen. Jätehuollon kierrätysasteen parantaminen ja muovikeräyspisteiden lisääminen Rinki -pisteille
 - o Rakennusvalvonnan yhteistyön kehittäminen Oulujokilaakson kuntien, Oulun kaupungin tai Lakeuden kuntien kanssa
 - o Mittaus- ja paikkatietopalveluiden yhteistyön kehittäminen
 - o Ateriapalveluiden yhteistyön kehittäminen Oulujokilaakson kuntien kanssa
3. Investointien toteuttamisohjelma
 - o Teknisten palveluiden investointiesitys ja suunnitelma tarkastetaan vuosille 2022-2025
4. Kunnan talouden tasapainottamisselvitys
 - o Osallistutaan aktiivisesti kunnan talouden tasapainottamiseen
5. Uudet toiminta- ja rahoitusmallit

- Erialaisten yhteistoiminnallisten palvelutuotannon mallien rahoitusmallien kehittäminen
- 6. Palvelujen tuotteistaminen
 - Palvelutuotannon kustannustiedon lisääminen
- 7. Pääoman ja omistuksen käytön tehostaminen
 - Rakennusten sisäisen vuokraustoiminnan kehittäminen
- 8. Työyhteisöjen laatimat vuosittaiset koulutussuunnitelmat
 - Teknisten palveluiden koulutussuunnitelma tarkastetaan osaamiskartoitusten pohjalta
 - Osaamiskartoitukset laaditaan kehityskeskustelujen yhteydessä koulutussuunnittelun lähtötiedoksi
- 9. Avoimen vuorovaikutuksen kehittäminen työyhteisössä
 - Kehitetään teknisten palveluiden palaverikäytäntöjä ja avointa tiedottamista
 - Lautakunnan ja viranhaltijoiden yhteiset toimitukset, esim. mahdolliset excursiot ja tilaisuudet
 - Hyödynnetään työnohjausta työhyvinvoinnin kehittämiseksi
- 10. Energiasopimuksen täytäntöönpano, suunnitelma ja toimenpiteet
 - Aluevalaistuksen ja kiinteistöjen valaistusmuutokset, rakennusten lämmitystarkastelut
 - 50/50 mallin jatko Laitasaaren koululla ja Koivulehdon päiväkodilla
- 11. Liikenteen turvallisuussuunnitelma ja liikenneturvallisuustoiminta
 - Kehitetään joukkoliikenteen olosuhteita, mm. pysäkkikatosten rakentamisella
 - Muhoksen kunnan aktiivinen toiminta liikenneturvallisuusasioissa
- 12. Kunnan työllisyysohjelma
 - Kausityöllistettyjen määrä pyritään säilyttämään nykytasolla

Tavoitteiden toteutumista seurataan teknisten palveluiden johtoryhmässä ja raportoidaan lautakunnalle ja valtuustolle osavuosikatsausten yhteydessä.

Henkilöstö sitovuustasoittain 31.12.2022

Tekniset palvelut

Teknisten palveluiden talousarvion laadinnan yhteydessä on tarkastettu henkilöstösuunnitelma vuodelle 2022. Suunnitelma sisältää kaikkien tehtävien ja virkojen sijoitukset ja muutostarpeet. Henkilöstösuunnitelman mukaisesti Teknisten palveluiden talousarvio sisältää seuraavat henkilöstömuutokset, uudet vakinaiset toimet, tehtävät tai korvausrekrytoinnit:

1. Ateriapalvelut-tulosityksikkö, Veturitien keskuskeittiölle yhden uuden määräaikaisen henkilön lisäresurssi vuodelle 2022.
2. Tilapalvelut-tulosityksikkö, asennusmestarin toimen siirtyminen osa-aikaiseksi 50 % ja sähköasentajan uuden vakituisen toimen perustaminen
3. Tilapalvelut-tulosityksikkö talouden tasapainottamistoimenpiteenä selvitetään kiinteistönhoidon henkilöstömitoitus ja rakennusten kunnossapidon palvelutuotannon toimintamallit.
4. Maarakennuksen tulosityksikkö, osa-aikaisen varastonhoitajan eläköityminen, korvausrekrytointi kokoaikaisella maarakennuksen ammattimiehellä.

Sitovuustaso	vakinaisen kokoaika	määräaika kokoaika	vakinaisen osa-aika	määräaika osa-aika	vakin. sivutoimi	määräaika sivutoimi	työllistetty	2022 Yhteensä	2021 Yhteensä	Muutos
Teknisten palv. hallinto	3,0							3,0	3,0	0,0
Ateriapalvelut	18,0	1,0	4,0					23,0	22,0	1,0
Puhtauspalvelut	19,0		2,0					21,0	21,0	0,0
Tilapalvelut	12,0		1,0					13,0	13,0	0,0
Maanrakentaminen	5,0		1,0					6,0	6,0	0,0
Mittauspalvelut	3,0		1,0					4,0	4,0	0,0
Rakennusvalvonta	1,0							1,0	1,0	0,0
Yhteensä	61,0	1,0	9,0	0,0	0,0	0,0	0,0	71,0	70,0	1,0

Henkilöstö sitovuustasoittain 31.12.2022

- Vuoden 2022 aikana tilapalveluiden kiinteistönhoidon henkilöstömitoitus, kiinteistöjen kunnossapidon toimintamalli ja henkilöstöresurssi selvitetään yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa.
- Vuoden 2022 aikana Maarakennus tuloksikön henkilöstömitoitus ja toimintamalli selvitetään yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa.

Teknisen toimen hallinto

Toiminnan kuvaus

Hallinnon vastuualue sisältää teknisen lautakunnan ja teknisten palvelujen johdon määrärahat. Hallinnon vastuulla on teknisten palveluiden palvelutuotannon johtaminen, kunnan investointiohjelman valmistelu, investointihankkeiden esisuunnittelu, rakennussuunnittelu sekä toteuttaminen. Investointihankkeiden esisuunnitteluun on talousarviossa varattu 15.000 euroa.

Hallinnon kustannuspaikalle on varattu 30.000 euroa yksityisteiden kunnossapitoavustuksiin. Rahoitus on tarkoitettu tiestön hoitokustannusten avustamiseen. Yksityisteiden peruskorjauksiin ei ole esitetty avustusrahoitusta vuodelle 2022.

Hallinnon henkilöstö koostuu teknisestä johtajasta, toimistonhoitajasta ja toimistosihteeristä.

Ateriapalvelut

Ateriapalvelut vastaavat kunnan oman ja yksityisten sopimuskumppaneiden palvelutuotannon eri yksiköiden tarvitsemien aterioiden valmistuksesta ja jakelusta. Tilauksesta ateriapalvelut tuottavat edustus- ja kokoustarjoiluja sekä kunnan omissa tiloissa resurssien mukaan. Ateriapalvelut toimii nettobudjettiyksikkönä.

Vuoden 2021 alusta Muhoksen kunnan ateriapalvelupäällikkö on toiminut myös Utajärven ja Vaalan ateriapalveluiden päällikkönä.

Ateriapalvelun sisäiset veloitus hinnat on tarkastettu yksiköittäin vastaamaan palvelutuotannon kustannuksia. Ulkoisten aterioiden hintoja on korotettu noin 5 %.

Tavoitteet

- Toimimme kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti
 - o Ekologisuus; kestävät arkikäytännöt (ympäristöystävälliset aineet, kestotuotteet)
 - o Taloudellisuus; kustannustehokas elinkaariajattelu (menetelmät, välineet, koneet)

- Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys; osallisuus, vaikuttamisen mahdollisuus (tulla kuulluksi, tasa-arvoinen kohtelu, ”yhteen hiileen” puhaltaminen, työturvallisuus)
- Seudullinen yhteistyö
 - ylikunnallisen ateriapalvelun tuotannon kehittäminen Utajärven ja Vaalan kanssa
- Varmistetaan osaava ja hyvinvoiva henkilökunta
 - kehityskeskustelut ja koulutussuunnitelman mukaiset osaamiskartoitukset henkilöstön kanssa
- Ruokahävikin ja biojätteen vähentäminen
 - ylijäämäruoan myynti jatkuu
 - biojätteen seuranta, keittiöiden biojätteen erilliskeräys
- Aktiivinen työllisyyden edistäminen ja työkykyisyyden valmennus
 - ateriapalvelut edistää aktiivisesti työllisyysvaroin työllistettyjen sijoittumista ja työkokeiluita

Henkilöstösuunnitelma

- henkilöstömäärä 31.12.2022
 - 18 kokoaikaista vakituista henkilöä
 - 4 osa-aikainen vakituinen henkilö
 - 1 osa-aikainen määräaikainen henkilö

Puhtauspalvelut

Puhtauspalvelut tuottavat kunnan eri kohteisiin siivouksen, terveyskeskuksen ja hammashoidon välinehuollon palvelut sekä terveyskeskussairaalan avustavat ateriapalvelutehtävät.

Osaan kohteista palvelun tuottaa yksityinen palveluntuottaja.

Puhtauspalvelut toimii nettobudjettiyksikkönä.

Tavoitteet

Toimimme kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti

Ekologisuus; kestävät arkikäytännöt (ympäristöystävälliset aineet, kestotuotteet)

Taloudellisuus; kustannustehokas elinkaariajattelu (menetelmät, välineet, koneet)

Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys; osallisuus, vaikuttamisen mahdollisuus (tulla kuulluksi, tasa-arvoinen kohtelu, ”yhteen hiileen” puhaltaminen, työturvallisuus)

- Tilojen tarkoituksenmukainen puhtaustaso
 - tilat ovat turvalliset sekä viihtyisät käyttää
- Seudullinen yhteistyö
 - Oulujokilaakson kuntien välisen yhteistyön selvityksen aloittaminen
 - hankinnat
 - yhteistyökumppanina Coor Service Management
- Varmistetaan osaava ja hyvinvoiva henkilökunta
 - kehityskeskustelut
 - koulutussuunnitelman mukaiset osaamiskartoitukset henkilöstön kanssa
 - määräraha koulutukseen sisältyy talousarvioon
 - TYHY-toiminta sisältyy talousarvioon
- Energiatehokas ja kiertotaloutta edistävät toimintamallit
 - tuetaan omalta osaltaan kunkin työyksikön kestäväen kehityksen mukaisia tavoitteita (mm. jätteen määrä/kestotuotteiden käyttö)
- Aktiivinen työllisyyden edistäminen ja työkykyisyyden valmennus
 - puhtauspalvelut mahdollistavat aktiivisesti työllisyysvaroin työllistettyjen sijoittumista ja työkokeiluita

Henkilöstösuunnitelma

- ei lisärekrutointia v. 2022
- henkilöstömäärä 31.12.2022
 - o 19 kokoaikaista vakituista henkilöä
 - o 1 osa-aikainen vakituinen henkilö
 - o 1 osa-aikainen määräaikainen henkilö

Tilapalvelut

Toiminnan kuvaus

Rakennukset vastuualue käsittää tilapalvelut ja asuntotoimen kustannukset

Tilapalvelut vastaa kunnan omistamien rakennusten kiinteistönhoidosta ja kunnossapidosta sekä hallintokuntien käyttöön ulkopuolisilta vuokrattujen tilojen hankinnasta ja sopimuksista käyttäjähallintokunnan omien määrärahojen sallimissa rajoissa. Rakennusten kiinteistöhoito käsittää talonmies- ja kunnossapitopalvelut siten, että eri hallintokunnille, yrityksille ja asukkaille varmistetaan toimivat asuin- ja toimitilat.

Asuntotoimi vastaa sekä kunnan omistamien vuokralayhtiöiden asukasvalinnoista ja aravalain mukaisista viranomaistehtävistä. Asuntotoimi vastaa myös vanhusten palveluasuntojen vuokraustoiminnasta. Asuntojen vuokratuotot ja kiinteistöjen hoitokulut on kirjattu tuloina rakennuksien talousarviokohtaan. Asuntotoimi avustaa teknisten palveluiden talouden tasapainottamisohjelman toteutuksessa ja vajaakäytöllä olevien kiinteistöjen poistoon liittyvien toimenpiteiden valmistelussa.

Toiminnan kulut katetaan sisäisillä ja ulkoisilla vuokrilla ja rakennuksista perittävän sisäisen vuokran taso on määritetty tasolle, jonka tuotolla pystytään rahoittamaan kiinteistöjen kunnossa-pito- ja hoitokustannukset sekä suunnitelman mukaiset poistot. Pääomavuokran tuottovaatimukseksi on määritetty 2 %. Vuokrien tarkistettu taso ohjaa käyttäjiä tehostamaan omien tilojen käyttöä ja siten vähentämään palvelutuotannon tarvitsemien tilojen kokonaismäärää.

Palvelutuotannosta vapautuva rakennuskanta pyritään hyödyntämään muussa palvelutuotannossa. Käyttöön soveltumattomia rakennuksia pyritään myymään tai purkamaan talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti. Talousarvio sisältää määrärahan 100 000 euroa Veturitien entisen päiväkodin ja nuorisotalon rakennusten purkamiseen, 10 000 euron määrärahan Kylmälänkylän entisen koulun jätevesiviemäröinnin ajantasaistamiseen ja 20 000 euron määrärahan Mäntyranan liikuntasalin peruskorjauksen hankesuunnitteluun.

Rahoitus rakennuksien peruskorjauksiin ja saneerauksiin osoitetaan talousarvion investointiosassa.

Rakennukset vastuualueen tavoitteet

- Digitalisaation edellytykset kuntalaisille
 - o kiinteistöjen vikailmoitusten (siivous, sisäilma jne.) ja huoltopyyntöjen sähköinen ilmoitusmenettelyn käyttöönotto
- Yhteisöjen verkostojen ja kumppanuuksien vahvistaminen ja hyödyntäminen
 - o Hyödynnetään ja vahvistetaan paikallisia toimijoita. Jatketaan yhteistyötä Luovin kanssa
- Kuntakonsernin talouden tasapaino pitkäjänteisellä ja kustannustietoisella päätöksenteolla
 - o sisäisen vuokraustoiminnan käyttöönotto ja sopimusten laadinta
 - o pääoman ja omistuksen käytön tehostaminen, varastojen toiminta

- vajaakäyttöisten kiinteistöjen käytön tehostaminen tai poistaminen (Muhostien entinen päiväkotiki, Nuorisotalo ja Veturitien entinen päiväkotiki) kiinteistöjen salkutus
- Pääoman ja omistuksen käytön tehostaminen, varastojen toiminta
 - Vajaakäyttöisten kiinteistöjen käytön tehostaminen tai poistaminen (Muhostien entinen päiväkotiki, Nuorisotalo ja Veturitien entinen päiväkotiki) kiinteistöjen salkutus
- Toimivat ja tarkoituksenmukaiset palvelut kuntalaisen koko elämänsäkaarelle
 - Kiinteistöjen sisäilmaongelmien hallinta
- Varmistetaan osaava ja hyvinvoiva henkilöstö
 - Osaamiskartoitukset, kehityskeskustelujen yhteydessä koulutussuunnittelun lähtötiedoksi
 - Kannustavan palkkauksen kehittäminen
 - Avoimen vuorovaikutuksen kehittäminen
- Lämmitystarkastelut, jatketaan energiatehokkuussopimuksen mukaisten toimenpiteiden toteutusta.
 - jätehuollon kehittäminen ja kierrätysasteen parantaminen
 - kiinteistöjen jätehuollon kehittäminen jätehuollon palveluntuottajan esityksen mukaisesti
- Aktiivinen työllisyyden edistäminen
 - Rakennusten kunnossapidossa hyödynnetään työllisyystöitä.

Henkilöstö

Rakennukset vastuualueen henkilöstö:

- kiinteistöpäällikkö (1,0 htv) tulosyksikön päällikkö
- isännöitsijä (1,0 htv)
- kiinteistöhuollon ammattimiehet (talonmiehet) (5,5 htv).
- kiinteistöjen kunnossapito/sähkö (5,0 htv)

Henkilöstön määrä 31.12.2022 on 12 kokoaikaista työntekijää ja 1 osa-aikaista työntekijää.

Maarakennus

Toiminnan kuvaus

Maarakennuksen vastuualue sisältää mm. katujen, pysäköintialueiden alueiden käyttö- ja ylläpitokustannukset sekä puistojen ja viheralueiden, leikkikenttien, uimarantojen, torin, sataman ja telarantojen ja muiden yleisten alueiden hoitokustannukset. Maarakennuksen vastuualue toteuttaa kaikki kunnan maarakentamiseen liittyvät investoinnit ja peruskorjaukset. Organisaatio vastaa katujen ja hulevesiverkostojen rakentamisesta ja ylläpidosta sekä viherrakennustöistä. Vastuualueen tehtäviin kuuluvat myös kunnan alueella olevien yksityisteiden kunnossapidon avustaminen ja tiestöön liittyvät viranomais tehtävät.

Maarakennuksen vastuualueelle on varattu määräaikaiset viherpalvelu- ja puistotyöntekijät. Vastuualueelle muodostetaan kolme tiimiä

- viheralueet, puistot ja leikkikentät -tiimi
- puhtaanapitotiimi
- istutusalueet-tiimi

Tiimit muodostetaan kausityöntekijöistä, työllistetyistä ja koululaisista. Talousarviossa on varauduttu myös tiimien kulkemiseen ja varustamiseen.

Tavoitteet

Maarakennustoiminnan talousarvioletavoitteet vuonna 2022 ovat

- Väestön kasvutavoite 1 % /vuosi

- Varmistetaan luovutuskuntoisten tonttien muodostuminen, katujen ja vesihuollon verkostojen rakentamisella
- Osallistutaan Kirkkosaaren alueen kunnallisteknisen verkoston rakentamiseen
- Yhteisöjen, verkostojen ja kumppanuuksien vahvistaminen ja hyödyntäminen
 - Hyödynnetään mm. Luovin kanssa tehtävällä maarakentamisen ja logistiikan yhteistyöllä
- Kuntakonsernin talouden tasapaino
 - Uusien toimintatapojen hyödyntäminen mm. Leasing mallin käyttö työvälineiden ja tilojen hankinnassa. Vuokra-ajoneuvojen osuuden lisääminen
- Oman työn tuottavuuden varmistaminen mm. onnistuneilla hankinnoilla ja rekrytoinneilla
- Toimiva joukkoliikenne ja turvallinen sekä kattava kevyenliikenteen verkosto
- Muhoksen kunnassa toimii aktiivinen liikenneturvallisuustyöryhmä.

Uusien katuyhteyksien, puistojen ja yleisten alueiden toteuttamisen rahoitus on esitetty talousarvion investointiosassa.

Henkilöstö

Maarakennuksen vastuualueen henkilöstö:

- maarakennusmestari 1 htv
- asennusmestari 0,5 htv
- ammattimies 3,0 htv
- kuorma-autonkuljettaja 1,0 htv
- määräaikaiset viherpalvelutyöntekijät 4,5 htv.
- määräaikainen maarakennuksen ammattimies 1,0 htv (inv.kohteilla)

Henkilöstön määrä 31.12.2022 on viisi kokoaikaista ja yksi osa -aikainen työntekijää.

Mittauspalvelut, maa- ja metsätilat

Toiminnan kuvaus

Kaavoitus- ja mittauspalveluiden henkilöstö vastaa osaltaan kaavojen ja maanhankinnan valmistelusta suoraan kunnanhallitukselle. Maankäytön suunnitteluun on erikseen varattu rahoitus kunnanhallituksen alaisessa hallintopalvelujen käyttötalousmenoiissa ja maanhankinnan rahoitus on esitetty investointiohjelmassa.

Mittauspalvelut huolehtivat kaavojen laadinnassa tarvittavien karttatietojen ajan-mukaisuudesta, pohjakarttojen täydennysmittauksista ja pohjakarttojen vahvistuksista. Henkilöstö osallistuu myös kaavojen valmisteluun liittyvien tehtävien hoitoon ja maanhankinnan valmisteluun maapoliittisen ohjelman periaatteiden mukaisesti. Mittauspalvelut huolehtivat rakennuspaikkojen lohkomis- ja mittauspalveluista sekä rakennusten merkitsemisestä rakennuslupapäätösten mukaisesti. Menokohta sisältää omina tulosityksiköinä puistometsät ja niiden hoitotyöt sekä kunnan omistamien maa-alueiden ja talousmetsien hoidon sekä metsien myyntituoton. Metsän myynti tapahtuu yhteistyössä Muhoksen Metsänhoitoyhdistyksen kanssa noudattaen voimassaolevaa metsätaloussuunnitelmaa. Mittauspalvelut vastaa myös teknisten palveluiden paikkatiedoista, suunnittelu- ja rekisterinpitosisovellutusten ylläpitotehtävistä.

Mittauspalvelut huolehtivat kaavasunnitteluun ja investointikohteiden toteutukseen liittyvistä maaperätutkimuksista sekä myy mittauspalveluja ulkopuolisille resurssiensa rajoissa. Vastuualueen

tehtäviin sisältyvät myös ajantasa-kaavan ylläpito, kaavojen pohjakarttojen ylläpito, täydennysmittaukset ja pohjakarttojen vahvistukset.

Toiminnan tuotot muodostuvat rakennuspaikkojen lohkomis- ja mittauspalvelumaksuista sekä vuokrattujen kiinteistöjen, viljelysmaiden sekä tonttien vuokratuotoista.

Mittauspalveluihin on varattu 17.000 euron määräraha Päivärinteen uusien asuntotonttien lohkomiskustannuksiin.

Tavoitteet 2022

- Seutuyhteistyön aktiivinen kehittäminen
 - o mittauspalveluiden yhteistyön kehittäminen ja palvelusten myynti
- Kunnan talouden tasapainottamisselvitys
 - o osallistutaan aktiivisesti kunnan talouden tasapainottamiseen
- Pääoman ja omistuksen käytön tehostaminen
 - o metsäsuunnitelman mukainen metsien käsittely
 - o metsänhoitosuunnitelman päivitys
- Työyhteisöjen laatimat vuosittaiset koulutussuunnitelmat
- Kehityskeskustelut oman henkilöstön kanssa

Henkilöstö

- maankäyttöinsinööri 1,0 htv
- mittamies 2,5 htv
- Metsäpalveluiden kausityöntekijät yhteensä 1,1 htv

Henkilöstön määrä 31.12.2022 on 3 kokoaikaista ja yksi osa-aikainen työntekijä.

Rakennusvalvonta

Toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonta ohjaa ja valvoo rakentamista ja kaavoituksen toteutumista maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Vuonna 2022 arvioidaan rakennuslupien määrän pysyvän nykytasolla ja käsiteltäviä rakennus- ja toimenpidelupahakemuksia arvioidaan olevan noin 150 kappaletta, joista omakotitalojen rakennuslupia noin 30 kappaletta.

Rakennustarkastaja osallistuu myös asema- ja yleiskaavojen valmisteluun yhdessä muun henkilöstön kanssa.

Toiminnan tulot koostuvat rakennuslupamaksuista.

Tavoitteet

Rakennusvalvonnan tavoitteena vuonna 2022 on

- Digitalisaation edellytykset kuntalaisille
 - o Lupapisteen palveluiden laajempi käyttöönotto
 - o Rakennusvalvonnan arkiston digitalisointi
- Väestön kasvutavoite
 - o Rakennusvalvonta osallistuu osaltaan kuntamarkkinointiin
 - o Osallistutaan Kirkkosaaren alueen kehittämiseen
- Yhteisöjen verkostojen ja kumppanuuksien vahvistaminen
 - o Kehitetään rakennusvalvonnan kumppanuuksia yli kuntarajojen ja haetaan yhteisiä toimintamalleja. Liminka, Tyrnävä, Kempele, Lumijoki, Muhos (Utajärvi, Vaala)

- Kuntakonsernin taloudenpito
 - o Uudet toimintamallit, toimistosihteerin työpanoksen hyödyntäminen rakennusvalvonta
 - o sähköisen laskutuksen kehittäminen
- Toimivat ja tarkoituksenmukaiset palvelut kuntalaisille
- Varmistetaan osaava ja hyvinvoiva henkilöstö
 - o Rakennusvalvonnan koulutussuunnitelman tarkastus vuonna 2022 ja seuranta
- Elinvoimainen ja viihtyisä palveluiden keskus
 - o Rakennusvalvonnan ympäristökatselmus järjestetään kesällä 2022
- Kehitetään elinkeinorakennetta vahvaksi ja monipuoliseksi
 - o Rakennusvalvonnan energia- ja jäteneuvonta rakennushankkeiden yhteydessä

Henkilöstö

Rakennusvalvonnan talousarvio sisältää yhden kokoaikaisen rakennustarkastajan henkilöstökulut.

Rakennusvalvonnan henkilöstö käsittää rakennustarkastajan 1,0 htv. Henkilöstön määrä 31.12.2022 on yksi kokoaikainen työntekijä.

6 TULOSLASKELMAOSA KUNNAN TALOUSARVIOSSA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävä on osoittaa tulo- ja menotulojen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Kunnan käyttötalousosan tuloslaskelmaan yhdisteltävät erät koostuvat sitovuustasojen toimintatuotoista, toimintamenoista ja poistoista.

Tuloslaskelma Muhoksen kunta

Tuloslaskelmassa ei ole mukana sisäisiä eriä.

Laadintaperiaatteena talousarviossa vuodelle 2022 on noudatettu vuoden 2021 talousarviota siten, että toimintatuottoja on korotettu 3-5 prosenttia. Palkkamenoihin on varattu enintään 1 % korotus syksyn 2021 palkkatasoon nähden, mikä kattaa lähinnä jo sovittuja ja vuonna 2021 voimaan tulleita palkankorotuksia kokovuotisena. Käyttötalousmenojen osalta kasvu saisi olla enintään 0,5 %.

Verotulojen odotetaan kasvavan n. 5,6 % (n. 1,8 M€) alkuperäiseen vuoden 2021 talousarvioon nähden ja valtionosuuksien kasvavan vastaavasti n. 5,3 % (n. 1,5 M€). Eli yhteensä n. 3,3 M€.

Viimeisimmän kuntarahoituksen markkinakatsauksen (11/2021) mukaan todennäköisesti korkoja tuskin nostetaan vielä pariin vuoteen. Täten rahoituskuluissa kasvun on ennakoitu olevan maltillista vielä tulevina vuosina. Vaikka lainamäärä kasvaa, on uusien pitkäaikaisten kiinteäkorkoisten lainojen korko edullinen.

Suunnitteluvuosilla 2023-2025 ei ole mukana sosiaali- ja terveystoimen eikä pelastustoimen toimintatuottoja ja -kuluja. Lisäksi verotulojen ja valtionosuuksien arvioinnissa on käytetty Kuntaliiton ja valtiovarainministeriön tekemiä alustavia laskelmia (esim. KTO painelaskelmakehikko_JULKAISU_SYKSY 2021_15-10-2021). Verotuloihin ja valtionosuuksiin liittyy huomattavia epävarmuuksia johtuen kunnan tehtävien ja toimintaympäristön muutoksista. Suunnitelmavuosia tarkennetaan vuosittain ja muutoksien tarkentuessa. Suunnitteluvuosissa on huomioitu kunnan talouden tasapainotusohjelman eteneminen myös vuosina 2023-2025 – muutokset myös siihen ovat mahdollisia ja niitä tulee tarkastella talouden seurannan yhteydessä.

Tuloslaskelma ulkoinen

Tuloslaskelma ulkoinen							
	TP	TP	TA	TA	TS	TS	TS
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT							
MYYNTITUOTOT	7 191 042	7 204 994	7 481 842	7 335 512	4 991 612	5 091 444	5 193 273
MAKSUTUOTOT	3 298 759	3 140 774	3 048 286	3 067 218	1 404 962	1 433 062	1 433 062
TUET JA AVUSTUKSET	607 398	783 626	1 000 106	1 068 309	1 016 675	1 037 009	1 057 749
VUOKRATUOTOT	1 325 913	1 267 655	1 367 481	1 463 915	1 990 043	2 029 844	2 070 441
MUUT TOIMINTATUOTOT	140 951	94 253	118 980	110 022	112 222	114 467	114 467
VALM. OMAAN KÄYTTÖÖN		93 505					
TOIMINTATUOTOT	12 564 063	12 584 807	13 016 695	13 044 976	9 515 516	9 705 826	9 868 992
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-30 829 605	-30 120 101	-31 628 265	-31 755 995	-21 448 008	-21 505 248	-21 562 774
PALVELUJEN OSTOT	-27 553 311	-28 152 016	-28 503 761	-31 671 151	-8 030 857	-8 057 311	-8 091 597
AINEET, TARV. JA TAVARAT	-3 639 445	-3 570 457	-3 780 162	-3 841 488	-2 837 003	-2 851 188	-2 865 444
AVUSTUKSET	-4 281 420	-4 344 267	-4 533 087	-2 745 557	-2 024 013	-2 034 133	-2 044 303
VUOKRAT	-326 222	-453 016	-737 536	-868 376	-552 370	-555 132	-557 907
MUUT TOIMINTAKULUT	-181 877	-440 483	-167 935	-136 155	-95 317	-95 793	-96 272
TOIMINTAKULUT	-66 811 880	-67 080 340	-69 350 746	-71 018 722	-34 987 566	-35 098 804	-35 218 298
TOIMINTAKATE	-54 247 817	-54 495 533	-56 334 051	-57 973 746	-25 472 051	-25 392 978	-25 349 306
VEROTULOT	30 871 375	30 698 297	32 132 000	33 928 000	19 644 000	19 384 000	20 079 000
VALTIONOSUUEDET	25 097 913	29 173 136	27 321 455	28 780 685	10 312 000	10 096 000	10 066 000
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-251 935	-237 507	-180 000	-190 000	-200 000	-200 000	-200 000
VUOSIKATE	1 469 536	5 138 393	2 939 404	4 544 939	4 283 949	3 887 022	4 595 694
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 418 752	-8 532 638	-6 643 160	-3 612 024	-3 700 000	-3 750 000	-3 800 000
TILIKAUDEN TULOS	-1 949 216	-3 394 245	-3 703 756	932 915	583 949	137 022	795 694
POISTOERON LISÄYS/VÄHENNYS	24 083	29 132					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 925 133	-3 365 113	-3 703 756	932 915	583 949	137 022	795 694

Tuloslaskelman tunnusluvut

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	18,80	18,62	18,77	18,63	27,20	27,65	28,02
Vuosikate/Poistot, %	42,98	60,22	44,25	125,83	115,78	103,65	120,94
Vuosikate,eur/asukas	165,01	576,96	328,43	507,81	477,59	432,37	510,63
Asukasmäärä	8 906	8 906	8 950	8 950	8 970	8 990	9 000

Tuloslaskelmaosan yhteydessä esitetään tulo-rahoituksen riittävyyttä koskevat tavoitteet ja niiden saavuttamista mittaavat tunnusluvut.

Tunnuslukujen kaavat:

Toimintatuotot / toimintamenot %:

100 * toimintatuotot / toimintakulut – (valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate / poistot %: 100 * vuosikate / poistot

Vuosikate euroa / asukas: vuosikate / asukasmäärä 31.12.

7 INVESTOINTIOHJELMA 2022 – 2025

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muuta tulot. Investointiosassa valtuusto hyväksyy kustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmillä.

INVESTOINTIOHJELMA 2022 JA -SUUNNITELMA VUOSILLE 2023 - 2025								
rakennuskustannusindeksi (2000=100) I=144,9								
	2022	2023	2024	2025	yht.		suunnitelma- valmius	
KONSERNIPALVELUT								
Maanhankinta	100	100	100	100	400			
ICT-laitehankinnat	25	25	25	25	100			
ICT -ohjelmistohankinnat	25	25	25	25	100			
Arvopaperit	10	10	10	10	40			
	160	160	160	160	640			
SOSIAALI JA TERVEYSPALVELUT								
Sosiaali- ja terveyspalveluiden toimintavarusteet					0			
	0	0	0	0	0			
HYVINVOINTIPALVELUT								
Kirkonkylän koulun liikuntasalin ja väestönsuojan rakentaminen			150	2 750	2 900		HS	
Koivu ja Tähti -kulttuurikeskus, kirjaston muutos	50	500			550		HS + RS	
Koivu ja Tähti -kulttuurikeskus, kirjaston muutos/toimintavarusteet ja kalusteet		100			100			
Ponkilan yleisuunnitelman III -vaihe	20				20			
Korkalanvaaran alueen kehittäminen	30				30			
	100	600	150	2 750	3 600			
TEKNISET PALVELUT								
Varikon kalustohankinnat ja toimintavarusteet	30	30	30	30	120			
Rakennusten peruskorjaukset	600	300	300	300	1 500			
Kadunpito, peruskorjaus, rakentaminen ja kuivatus	500	500	500	500	2 000			
Puistot, leikkikentät ja yleiset alueet/ tori	50	50	50	50	200			
Katuvalaistuksen uudistaminen	50	100	100	100	350			
Pienet liikenneturvallisuuskohteet	50	100	100	100	350			
	1 280	1 080	1 080	1 080	4 520			
Yhdyskuntarakenteen kehittämishankkeet								
Oulujoen moninaiskäyttö, netto	30	30	30	30	120			
Kirkkosaaren kevyenliikenteenväylä (sis. Sillan uusimisen)	2 200				2 200		RS	
Päivärinteiden kunnallistekniikan laajennus /Liisanlenkki	450				450		RS	
Vt 22 Rovaniemen risteyksen alikulku ja pysäkkijärjestelyt + liittymäjärjestelyt	900				900		RS	
Lukkarinkankaan kunnallistekniikan laajennus	50	500			550		-	
Kirkkosaaren kunnallistekniikan rakentaminen		100	1 000		1 100		-	
Nokiankankaan teollisuusalueen kunnallistekniikan rakentaminen	50	250			300		-	
Kirkonkylän teollisuusalueen kunnallistekniikan laajennus		100	1 000		1 100		-	
	3 680	980	2 030	30	6 720			
INVESTOINNIT BRUTTO:	5 220	2 820	3 420	4 020	15 480			
TULOT								
Omaisuuksien myynti	100	100	100	100	400			
Koivu ja Tähti kulttuurikeskuksen valtionosuus					0			
Kirkkosaaren kevyenliikenteenväylä (sis. sillan uusimisen) valtionavustus	515				515			
	615	100	100	100	915			
INVESTOINNIT NETTO:	4 605	2 720	3 320	3 920	14 565			

INVESTOINTIOHJELMA VUODELLE 2022

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot. Investointiosassa valtuusto hyväksyy kustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmille.

Maanhankinta

Menot: 100.000 euroa

Määräraha varataan raakamaan ja muun kiinteän omaisuuden hankintaan. Määrärahan käytöstä vastaa kunnanhallitus.

Tulot: 100.000 euroa

Tulot muodostuvat rakennustonttien ja omaisuuden myynnistä.

ICT-hankinnat /koneet ja laitteet

Menot: 25.000 euroa

Määräraha varataan kunnan ICT-järjestelmien vaatimiin kone- ja laitehankintoihin. Hallintokuntien hankinnat sisältyvät tähän määrärahaan. Määrärahan käytöstä vastaa hallinto- ja talousjohtaja ICT-työryhmää kuultuaan.

ICT-hankinnat /ohjelmistot

Menot: 25.000 euroa

Määräraha varataan kunnan ICT-järjestelmien vaatimiin ohjelmistohankintoihin. Hallintokuntien hankinnat sisältyvät tähän määrärahaan. Määrärahan käytöstä vastaa hallinto- ja talousjohtaja ATK-työryhmää kuultuaan.

Arvopaperit

Menot: 10.000 euroa

Määräraha varataan osakkeiden ja osuuksien hankintaan. Määrärahan käytöstä vastaa kunnanhallitus.

Kirjaston muutos ja korjaus

Menot: 50.000 euroa

Määräraha varataan kirjaston muutos- ja korjaus hankkeen rakennussuunnitteluun. Hankesuunnitelma hyväksytty kunnanhallituksessa 8.6.2020 §196. Hankesuunnitelma sisältää kirjaston muutostyöt ja kulttuurikeskuksen muutostyöt ja laajennuksen, jotka jäävät tässä vaiheessa toteutumatta. Rakennussuunnitelma päivitetään koskemaan vain kirjaston muutos ja korjaustarpeita.

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 550.000 euroa. Kirjaston toimintavarusteisiin varataan suunnitelmavuosille alustavasti 100.000 euroa. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.

Ponkilan yleissuunnitelman III-vaihe

Menot: 20.000 euroa

Määräraha varataan Ponkilan alueen yleissuunnitelman mukaisten kolmannen vaiheen töiden, pesäpallostadionin huoltorakennuksen, aukion, kuntoilupaikkojen ja ajanottorakennuksen hankesuunnitteluun. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.

Korkalanvaaran alueen kehittäminen

Menot: 30.000 euroa

Määräraha varataan Korkalanvaaran urheilu- ja ulkoilualueen kehittämistä koskevaan hankesuunnitteluun. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.

Varikon toimintavarusteet

Menot: 30.000 euroa

Määräraha varataan varikon toimintavarusteiden hankintaan. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Rakennusten pienet peruskorjaukset

Menot: 600.000 euroa

Määräraha varataan kunnan kiinteistöjen ennakoimattomiin pieniin peruskorjauksiin. Vuoden 2021 työohjelmaan sisällytetään mm. palloilusalin IV -koneen uusiminen, Koivulehdon päiväkodin P - alueen laajennus, TK:n hissien uusiminen. Lisäksi jatketaan Hyrkin koulun sekä Koivu – ja tähti kodin sisäilmakorjauksia. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.

Kadunpito, peruskorjaukset, rakentaminen, kuivatus

Menot: 500.000 euroa

Määräraha varataan katujen rakentamiseen, peruskorjaukseen ja kuivatukseen. Määrärahalla kunnostetaan päällysteitä ja sadevesiviemäreitä teknisen lautakunnan laatiman työohjelman mukaisesti. Vuoden 2022 työohjelman merkittävin kohde on Ponkilantien peruskorjaus, lisäksi varaudutaan Rantaholapan alueen katujen peruskorjauksen suunnitteluun. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.

Puistot, leikkikentät ja yleiset alueet

Menot: 50.000 euroa

Määräraha varataan nykyisten puistojen, leikkikenttien ja yleisten alueiden kunnossapitoinvestointeihin. Määrärahalla kunnostetaan Kirkkosaaren ja Päivärinteiden kuntopolun pohjat sekä Karho-ojan uimaranta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.

Katuvalaistuksen uudistaminen

Menot: 50.000 euroa

Määräraha varataan katu- ja aluevalaistuksen uudistamiseen. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.

Pienet liikenneturvallisuuskohteet

Menot: 50.000 euroa

Määräraha varataan pieniin liikenneturvallisuutta tai joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä parantaviin toimenpiteisiin. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.

Oulujoen moninaiskäyttö, netto

Menot: 30.000 euroa

Määräraha varataan Oulujoen moninaiskäyttöohjelman hankkeiden toteutukseen. Hankkeet päätetään vuosittain yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus ja Fortum Power and Heat Oy:n kanssa. Ohjelmaan kuuluvilla hankkeilla vähennetään Oulujen säännöstelystä aiheutuvia haittoja. Kokonaiskustannukset ovat moninaiskäytösopimuksen mukaan keskimäärin 90.000 euroa vuodessa. Maksuosuudet ovat Oulujoen vesistöalueen kunnat 10-50 %, Ely-keskus/valtio 0-50 % ja Fortum Yhtiöt 10-50 %. Määrärahan käytöstä vastaa konsernipalvelut.

Kirkkosaaren kevyenliikenteenväylä (sis. sillan uusimisen)

Menot: 2.200.000 euroa

Määräraha varataan Kirkkosaaren kevyenliikenteen väylän rakentamiseen ja Kirkkotien sillan uusimiseen. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.

Tulot: 515.000 euroa

Tulot muodostuvat mahdollisesta Traficommin avustuksesta kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantamiseen katuverkolla.

Päivärinteen kunnallistekniikan laajennus /Liisanlenkki

Menot: 450.000 euroa

Määräraha varataan Päivärinteen asemakaavan kunnallistekniikan laajentamiseen, Käärmeläntien kokoajakadun jatkamiseen ja Liisanlenkki nimisen asuntokadun rakentamiseen. Alueelle muodostuu 22 uutta luovutuskuntoista OKT -tonttia. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen lautakunta.

Vt 22 Rovon risteuksen alikulku ja pysäkkijärjestelyt + liittymäjärjestelyt

Menot: 900.000 euroa

Määräraha varataan vt 22 alikulun ja pysäkkijärjestelyiden rakentamiseen Rovon liittymän kohdalle. Samalla hankkeessa toteutetaan yksityistiejärjestelyitä. Hanke toteutetaan Oulun seudun MAL - sopimuksen mukaisesti yhdessä ELY -keskuksen kanssa. Muhoksen kunnan rahoitusosuus hankkeesta on 50 %.

Omaisuuksien myynti

Tulot 100.000 euroa

Tulot muodostuvat myytävän omaisuuden tasearvosta, myyntivoitto kirjataan käyttötalouteen. Vuoden 2022 tulot koostuvat rakentamattomien tonttien myyntitulosta.

8 RAHOITUSLASKELMA

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoitusosa esitetään vähennyslaskukaavan muodossa. Välisummana esitetään **Toiminnan ja investointien rahavirta**. Ylijäämäinen välisumma osoittaa määrän, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. **Negatiivinen välisumma** osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Mainitun välisumman ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

Rahoituslaskelma TA2022 TS2023-2025

VARSINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA					
	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta	2 939 404	4 544 939	4 283 949	3 887 022	4 595 694
Vuosikate	2 939 404	4 544 939	4 283 949	3 887 022	4 595 694
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Investointien rahavirta	-6 300 000	-4 605 000	-2 720 000	-3 320 000	-3 920 000
Investointimenot	-7 995 000	-5 220 000	-2 820 000	-3 420 000	-4 020 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 595 000	515 000			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 350 596	-60 061	1 563 949	567 022	675 694
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Lainakannan muutokset	3 200 000	1 050 000	1 050 000	50 000	50 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 000 000	11 000 000	11 000 000	10 000 000	10 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 800 000	-9 950 000	-9 950 000	-9 950 000	-9 950 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutokset					
Saamisten muutos					
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos					
Rahoituksen rahavirta	3 100 000	950 000	950 000	-50 000	-50 000
RAHAVAROJEN MUUTOS	-250 596	889 939	2 513 949	517 022	625 694
Kassavarat 31.12.	1 085 995	1 975 934	4 489 883	5 006 905	5 632 599
Kassavarat 1.1.	1 336 591	1 085 995	1 975 934	4 489 883	5 006 905
RAHAVAROJEN MUUTOS	-250 596	889 939	2 513 949	517 022	625 694

Rahoitusosa

Verorahoitus

Verorahoituksen suuruus on esitetty kohdassa 3.4 (Verotulot ja Valtionosuudet)

Toimintakate ja vuosikate

Toimintakate on toimintatuottojen ja – kulujen erotus. Vuonna 2022 toimintakate heikkenee 2,9

prosenttia vuoden 2021 talousarvioon verrattuna. Vuoden 2020 tilinpäätökseen verrattuna toimintakate heikkenee 6,4 prosenttia.

Vuosikate on talousarviovuonna 4.544.939 €. Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Tilikauden tulos ennen rahastojen lisäystä/vähennystä on ylijäämäinen 932.915 €.

Toiminnan lainarahoitus

Talousarviovuonna 2022 suurin osa nettoinvestoinneista pystytään kattamaan tulo-rahoituksella, mutta pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiin se ei riitä, vaan niitä joudutaan kattamaan kokonaisuudessaan uudella lainanotolla.

Investoinnit suunnittelukaudella 2022-2025 ovat n. 15,5 M€. Suunnittelukauden investoinnit voivat vielä muuttua olemassa olevien suunnitelmien edetessä ja mahdollisten uusien tarpeiden esiin noustessa. Voi olla, että osasta investoinneista joudutaan luopumaan. Investointeja on tarkasteltava vuosittain kriittisesti vasten kunnan tasapainotusohjelman toteutumista ja taloustilannetta.

Suunnittelukaudella kunnan lainakanta tulee kasvamaan noin 2,2-3 M€, koska huomattava osa lainanlyhennyksistä joudutaan kattamaan lainarahoituksella. Tämän hetkisen arvion mukaan suunnitteluvuosina 2023-2025 vuosikate riittäisi nyt suunniteltuihin ko. vuosien investointeihin, mutta näkymät suunnitteluvuosista ovat vielä hyvin erävarmat mm. maakuntauudistuksesta ja kunnan uusista tehtävistä johtuen.

Talousarviovuodelle esitetään 12 M€ lainanottovaltuutusta hallintosäännön mukaisesti.

Rahoitusosan tunnusluvut

Rahoitusosan yhteydessä esitetään toiminnan ja investointien rahoitusta koskevat tavoitteet ja niiden saavuttamista mittaavat tunnusluvut.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä:

Muhoksen kunta, 1000 €	TP 2020	TA 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan ja investointien rahavirta	-596	-4 059	-3 351	-60	1 564	567	676
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-9 237	-13 296	-16 647	-16 707	-15 143	-14 576	-13 900

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Lainanhoitokate:

TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
0,53	0,36	0,44	0,41	0,37	0,45

Lainanhoitokate: (vuosikate + korkokulut)/(korkokulut + lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun luvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys:

TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
7	8	7	7	7	7

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv x rahavarat 31.12./kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kassan riittävänä tavoitearvona pidetään 14-30 päivää.

Kassan riittävyys jää selvästi alle tavoitearvosta.

9 KUNTAKONSERNI 2022– 2025

Kuntakonserni määritellään kuntalain (lainmuutos 27.4.2007/519) 16 a §:ssä, jonka mukaan: *Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.* Mainitun pykälän perusteella Muhoksen kuntakonserniin kuuluvat emoyhteisönä Muhoksen kunta ja tytäryhtiöt. Muhoksen kunta on osakkaana eri osakkuusyhtiöissä. Liitteessä 2 on esitetty tytäryhteisö ja sen tavoitteet kuntakonsernissa.

Kunnan tulee sisäisessä tarkastuksessaan ja riskienhallinnassa kiinnittää huomioita että arvioida mahdolliset riskit määräysvallassaan olevissa yhteisöissä että osakkuusyhtiöissä, joissa kunta ei käytä määräysvaltaa.

Konsernivalvonnan osalta Muhoksen kunnassa toteutetaan jo vuosien ajan käytössä ollutta tytäryhtiön toiminnan ja talouden seurannan yhteydessä tehtävää valvontaa, joka tapahtuu tytäryhtiön johdon kanssa pidettävissä vuotuisissa palaverissa. Valvontaa tullaan vielä tehostamaan seurantamittareiden avulla, joissa huomioidaan entistä enemmän vaikuttavuusnäkökulmia. Kuntakonsernin talousohjausmalli muuttuu 1.6.2017 uuden kuntalain muutosten myötä.

10 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2022

Henkilöstömäärät on esitetty toimialoittain kohdassa 2.5 Henkilöstö.

Taloudellisen tilanteen niukkuus sekä tuleva hyvinvointialueuudistus ja lomituspalveluiden uudistus tulee vaikuttamaan mm. tukipalveluiden järjestämiseen tulevina vuosina. Tavoitteena on, että henkilöstön palkkakustannukset pysyvät annetuissa talousraameissa. Tätä kehittymistä seurataan ja raportoidaan kuukausittain.

Henkilöstölle viestitään hyvinvointialueuudistuksen ja muista merkittävistä muutoksista sekä niiden etenemisestä. Muhoksen kunta valmistautuu mitoittamaan henkilöstön määrän toiminnallisista ja taloudellisista lähtökohdista yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa.

Henkilöstömenot ovat talousarvioesityksessä yhteensä 31,8 M€. Muutos vuoden 2021 alkuperäiseen talousarvioesitykseen on 0,4 % ja vuoden 2020 tilinpäätökseen 5,4 %. Henkilöstömenoja nostavat mm. kotihoidon henkilöstömäärän kasvu suhteessa asiakkaiden palvelutarpeeseen ja lakisääteiseen mitoitukseen. Hyvinvointipalveluissa henkilöstömenoja kasvattaa oppivelvollisuuden laajentuminen (nivelevaiheen oppilaanohjaaja sekä lukion opinto-ohjaajan kokoaikaistaminen) sekä yläkouluun perustettu kolmas pienryhmä (erityisen tuen tarpeen oppilaiden määrän kasvaminen). Varhaiskasvatuksessa henkilöstömenoja kasvattaa Touhula-päiväkodin lakkauttamisesta johtuva päiväkotiryhmän perustaminen. Eri vuosien henkilöstömenot eivät ole kaikilta osin keskenään vertailukelpoisia, koska ne sisältävät mm. korona pandemian hoitoon liittyviä kustannuksia. Lisäksi toimialueille on tullut uusia velvoitteita, jotka ovat astuneet voimaan eri aikoina.

Henkilöstömenoissa ei ole huomioitu mahdollisia kunta-alan tulevia sopimuskorotuksia.

Taloussuunnitteluun tullaan sisällyttämään henkilöstörakenteen muutokset yhdessä mahdollisen uuden kunta- ja palvelustrategian suunnittelun kanssa.

Oikeudenmukaisen palkkajärjestelmän perustana on tehtäväkohtaisten palkkojen arviointi ja sovittaminen toisiinsa. Tehtäväkohtaiset palkat määräytyvät tehtävien vaativuuden mukaisesti. Kunnassa on toteutettu tehtävien vaativuuden arviointityö, joka saatiin päätökseen loppuvuoden 2018 aikana. Vaativuuden arviointia on jatkettu vuonna 2021 ja jatketaan tarpeen mukaan.

Henkilöstöohjelma on perusta kunnan noudattamalle henkilöstöpolitiikalle ja siinä määritellään yhtenäiset toimintaperiaatteet henkilöstöasioiden hoitamiseksi. Henkilöstöohjelman tarkoituksena on varmistaa poliittisten päättäjien, kunnan johdon, esimiesten sekä henkilöstön vastuullinen ja vuorovaikutteinen yhteistyö, jolla turvataan Muhoksen kunnan menestyminen muuttuvassa toimintaympäristössä. Henkilöstöohjelman laatiminen aloitetaan strategiatyön yhteydessä vuonna 2021 hyödyntäen työelämän laadun mittauksen tuloksia ja laaditaan loppuun vuoden 2022 aikana.

Esihenkilötyön ja osaamisen kehittämistä jatketaan. Henkilöstön itsehajautuvuutta vahvistetaan osallistamalla henkilöstöä itsensä ja oman toiminnan kehittämiseen. Liikunta- ja kulttuurietujen mobiilimaksusovellus otetaan käyttöön osana työhyvinvoinnin kehittämistä.

11 TALOUSARVION 2022 TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

Käsitteet ja sitovuus

Talousarvion sitovuus

Kunnanvaltuusto myöntää käyttötalouden määrärahat nettomääräisinä tulos- ja rahoituslaskelman ulkoisille erille. Lisäksi kunnanvaltuusto hyväksyy toimialojen toiminta- ja tulostavoitteet

Kaikkia talousarviossa asetettuja tavoitteita koskee noudattamisvelvoite ja raportointivelvoite.

Käyttötaloulosa

Talousarvion käyttötaloulososassa määrärahat ja tuloarviot esitetään toimialoittain, toimielimittäin, vastuualueittain ja tulosalueittain ryhmiteltyinä.

Toimielimet tarvittaessa jakavat vastuualueet yhden tai useamman portaan tulosityksiköihin sekä kohdistavat määrärahat tileille.

Määrärahat sisältävät ulkoiset ja sisäiset määrärahat. Talousarvio on lautakuntia sitova vastuualueetasolla.

Sitovan tason menojen loppusumman (=määräraha) ylityksille on hankittava valtuuston hyväksyminen. Hyväksyminen on hankittava ennen ylityksen muodostumista ja aina ao. tilivuoden aikana.

Kunnanhallituksella on oikeus hyväksyä sitovan tason menojen ylitys, jos ao. toimialueen toisella vastuualueella saavutetaan vastaava menojen alitus.

Määrärahat on budjetoitu bruttoperiatteella ja ne ovat jäljempänä mainituin poikkeuksin sitovia bruttomääräisinä.

Tuloarvion oleelliselle alittumiselle on hankittava valtuuston hyväksyminen, missä yhteydessä on arvioitava sen vaikutus määrärahan mitoitukseen tai talousarvion laajempaan muuttamiseen.

Määrärahat ja tuloarviot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset (s), toimialojen väliset meno- ja tuloerät.

Kustannuslaskennalliset erät, kuten poistot ja konsernipalveluiden laskutus eivät sisälly määrärahoihin ja tuloarvioihin. Lisäksi määrärahojen käyttöä sitoo ohessa esitetyt erityiset sitovuusrajoitukset.

Käyttötaloulososassa valtuusto hyväksyy toimielinkohtaiset toiminnalliset tavoitteet sekä määrärahat ja tuloarviot. Toiminnalliset tavoitteet sekä käyttötalousmäärärahojen ja tuloarvioiden erotus eli toimintakatteet ulkoisten erien osalta ovat sitovia. Myös tunnusluvuille asetetut tavoitteet ovat sitovia. Näiden tavoitteiden osalta raportointi on arvioivaa raportointia, jossa verrataan sekä suunniteltua että toteutunutta palvelutarjontaa palvelujen kysyntään eli tosiasialliseen palvelutarpeeseen. Näin arvioiva raportointi on myös tavoiteasettelun onnistuneisuuden arviointia.

Investointiosa

Investointiosan määrärahat ovat sitovia sillä tasolla, jolle valtuusto on määrärahat sitovina hyväksynyt. Mikäli investointikohteelle tulee myös tuloa, niin määräraha sitoo nettomääräisenä.

Ohjeellinen aktivointiraja on 8.500 euroa.

Investointisuunnitelma on lautakuntaa sitova vastuualuetasolla eli hanke- (irtaimen hankinta,) tai hankeryhmäkohtaisesti (kunnallistekniikka, ICT-palvelut, vastaava) (= määräraha).

Yli 8.500 euron suuruiset hankkeet ylityksinä tai uusina kohteina tulee saattaa kunnanhallituksen käsittelyyn.

Määrärahat on budjetoitu nettoperiaatteella ja ne ovat sitovia nettomääräisinä. Vastuualuetason menojen ylityksille on hankittava valtuuston hyväksyminen.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman ulkoiset erät nettomääräisinä ovat sitovia.

Kunnanhallituksen on informoitava valtuustoa talousarviovuoden aikana, mikäli toimintakate tai vuosikate on poikkeamassa oleellisesti talousarviossa ennakoidusta.

Mikäli vuosikatteen on syytä arvioida poikkeavan ennakoidusta euromääräisesti enemmän kuin puolen kunnallisveron prosenttiyksikön verran, tulee valtuustolle esittää tarvittavat ehdotukset talousarvion muuttamiseksi.

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman ulkoiset erät ovat sitovia.

Rahoituslaskelman mukainen käyttöomaisuusinvestointien kokonaismäärä on sitova. Rahoituslaskelman mukainen antolainojen lisäyksen määrä on sitova. Rahoituslaskelman mukainen pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäyksen määrä on sitova.

Talousarviolainan ottamisesta päätetään hallintosäännön mukaisesti valtuuston hyväksymissä rajoissa.

Muutokset talousarvioon

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Kuntakonserni

Kuntakonsernille (kunta ja tytäryhtiöt) asetetut tavoitteet ovat sellaisia, että niitä koskee noudattamisvelvoite ja valvontapainotteinen raportointivelvoite. Tämä tarkoittaa sitä, että raportoinnissa toteutumaa verrataan asetettuun tavoitteeseen.

Tilivelvollisuus

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsenet sekä asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Laki ei vaadi tilivelvollisten viranhaltijoiden määrittelemistä ennakolta. *Kuntalain perustelujen mukaan määrittely olisi suositeltavaa viranhaltijoiden johtamis-, ohjaus- ja seurantavastuun toteutumisen edistämiseksi.*

Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, viranhaltijaan voidaan kohdistaa muistutus tilintarkastajan antamassa tilintarkastuskertomuksessa ja viranhaltijalle voidaan myöntää tai olla myöntämättä vastuuvapaus. Tilivelvollinen vastaa toiminnan ja talouden osalta sekä omasta että alaistensa tekemisestä ja siitä mitä jää hoitamatta.

Tilivelvollisella on henkilökohtainen vastuu sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja jatkuvasta ylläpidosta johtamansa toiminnan osalta. Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastuskertomukseen on sisällytettävä lausunto sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä ja mahdollisesta muistutuksesta, joka voidaan kohdistaa vain tilivelvolliseen. Muistutuksen edellytyksenä on, että tilivelvollinen on toiminut vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen.

Muhoksen kunnan sisäisen valvonnan ohjeessa on tilivelvolliset määritellyt.

Viime kädessä kunnan vastuunalainen JHTT- tilintarkastaja määrittelee tilivelvollisen ja hän voi tilintarkastuskertomuksessaan kohdistaa muistutuksen muullekin kuin edellä olevan määritelmän piiriin kuuluvalla viranhaltijalla ja esittää vastuuvapauden epäämistä.

Tilivelvollisuuden puuttuminen ei vapauta esimiestä valvontavastuusta.

Talousarvioon sisältyviä riskejä

Vuoden 2021 aikana on valmisteltu kunnan talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2022-2025 ja sen vaikutukset vuoden 2022 talousarvioon ja tuleviin vuosiin, edellyttää, että toimialueilla ja tukipalveluissa suunnitellut toimenpiteet etenevät aikataulussa ja tarvittaessa voidaan tehdä korjausliikkeitä ketterästi muuttunut tilanne huomioiden. Tulevina vuosina kuntakenttää koskevat uudet tehtävät ja muutokset tekevät toiminnan, henkilöstön ja talouden suunnittelusta entistä haastavampaa.

Vuoden 2022 merkittävimminä riskeinä tunnistetaan asiakkaiden kasvanut palvelutarve etenkin sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä hyvinvointipalveluissa ja miten niihin pystytään vastaamaan. Usein kyse on kohonneista asiakaskohtaisista kustannuksista, joiden hillitsemiseksi palveluketjuja pitäisi pystyä tarkastelemaan ja tarvittaessa muuttamaan. Oman lisänsä tähän tuo hyvinvointialueuudistuksen mukanaan tuomat muutokset palveluiden järjestämiseen ja rajapintoihin. Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus on myös haastavaa. Henkilöstön saatavuus vaikuttaa hoito- ja palvelutakuiden toteutumiseen sekä arjen sujuvuuteen toimintayksikössä. Huomiota tulee myös kiinnittää työhyvinvointiin ja esihenkilötyön ja johtamisen kehittämiseen. Taloudellisesti erittäin haastavana aikana kunnassa on pidettävä samalla huolta henkilöstön työssä jaksamisesta ja tuesta muutoksien keskellä. Jatkuva riskiarviointi ja ennakointi on juurrutettava osaksi normaalia toimintaa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Lautakunnan tulee seurata asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Mikäli talousarviovuoden aikana käy ilmeiseksi, että toimialueelle tai lautakunnalle talousarvion yhteydessä tai muutoin asetettuja tavoitteita ei saavuteta, tulee lautakunnan esittää valtuustolle muutos tavoitteeseen ja sen mahdollinen vaikutus määrärahatarpeeseen ja/tai tuloarvioon.

Käyttösuunnitelmat

Lautakunnan on vahvistettava talousarvion käyttösuunnitelma, jolla tarvittaessa tarkennetaan vastuualueen määrärahan käyttöä ja tuloarvion saavuttamista lautakunnan päättämällä tulosityksikköjaotuksella.

Lautakunta päättää talousarvion määrärahojen ja tavoitteiden puitteissa omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä sekä asettaa tarkennetut toiminnalliset ja taloudelliset tulostavoitteet. Lautakunta voi delegoida käyttösuunnitelman seurannan ja laadinnan osaksi tai kokonaan alaisilleen viran- tai toimenhaltijoille.

Raportointi

Lautakunta, kunnanhallitusta ja valtuustoa on informoitava talousarvion toteutumisesta siten, että em. seurantatehtävät ovat mahdollisia. Lautakunnille ja hallitukselle toimitetaan raportit kuukausittain, valtuustolle aina kokoontuessa sekä tilikauden kokonaistuloksen valmistumisen jälkeen.

Raportoinnissa on kiinnitettävä huomiota toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen sekä niiden määrittelyn kehittämiseen ja mittaamiseen.

LIITTEET

Liite 1 Muhoksen kunnan kuntastrategia 2022-2025

**MUHOKSEN KUNNAN
TYTÄRYHTEISÖT JA
OSAKKUUSYHTEISÖT**

KONSERNIYHTEISÖT JA TAVOITTEET

Muhoksen Vesihuolto Oy

Talousarviovuodelle 2022 asetetaan Muhoksen Vesihuolto Oy:lle seuraavat tavoitteet:

1. Tavoitteena asentaa UV-desinfiointilaitteet vesitornille ja Päivärinteen alavesisäiliölle, laitteet parantavat vedentoimituksen laadullista turvallisuutta.
2. Tavoitteena laskuttamattoman veden määrän saaminen alle 10 %:iin (nyt 10 – 20 %) sekä tavoitteena viemärin vuotovesien määrän aleneminen alle 15 %:iin (nyt 15 – 20 %), näihin tavoitteisiin pyritään pääsemään verkoston määrätietoisella saneerauksella.
3. Muhoksen Vesihuolto Oy:n tavoite on kehittää vesihuoltoa alueellaan yhdyskunta kehitystä vastaavasti.
4. Tavoitteena on toimittaa asiakkaille puhdasta pohjavettä kohtuukustannuksin ja huolehtia viemäroinnistä terveyden- ja ympäristösuojelun kannalta asianmukaisesti ja taloudellisesti.

Muhoksen Vesihuollon tavoite lyhentää velkaansa seuraavien vuosien aikana on seuraava:

<u>Vuosi</u>	<u>Lyhennys</u>
2022	100 000 €
2023	200 000 €
2024	100 000 €
2025	100 000 €

Velkapääoman korko on vuonna 2022 kiinteä 100 000 €.